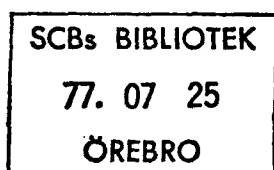

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
JORDBRUK MED BINÄRINGAR

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL
1954

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1955

INLEDNING

TILL

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1913-1963.

1914-1934 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. – 1935-1949 även med fransk parallelltitel: Agriculture et élevage du bétail en ... – 1951-1963 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Farming and stockraising in 1951, från 1952 och framåt: Agriculture.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.

Täckningsår: 1865-1911.

Efterföljare:

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

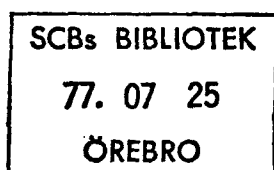
Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruk och boskapsskötsel. År 1954. – (Sveriges officiella statistik). Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
JORDBRUK MED BINÄRINGAR

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL
1954

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1955

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
AGRICULTURE AND FISHERIES

AGRICULTURE
1954

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS

ES 17.17

STOCKHOLM 1955
KUNGL. BOKTRYCKERIET P. A. NORSTEDT & SÖNER

TILL KONUNGEN

Statistiska centralbyrån får härmed överlämna sin berättelse angående jordbruk och boskapsskötsel år 1954.

Stockholm den 21 april 1955.

Underdånigst

KARIN KOCK

OTTO ZETTERBERG

Torsten Söderlind

Innehållsförteckning

Text:	Sid.		Sid.
I. Inledning	1	Tab. 7. Skördens beskaffenhet inom hushållningssällskapsområden, år 1954	74
II. Jordbruk	5	Tab. 8. Antal hästar, nötkreatur och får inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954	78
Ägoslag	5	Tab. 9. Antal kor, fördelade på åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, vid brukningsenheter med över 2 hektar åker inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954	80
Åkerjordens användning	7	Tab. 10. Antal svin den 20 april och den 11 oktober 1954 samt antal höns den 20 april 1954 i Götaland, Svealand och Gästrikland inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden	82
Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper	14	Tab. 11. Beräknat antal nötkreatursenheter inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954	86
Ängens användning	17	Tab. 12. Sädesslagens medelvikt, i kilogram per hektoliter, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1954	87
Hösten 1954 besädda arealer	17	Tab. 13. Antal hästar, nötkreatur och får i olika storleksgrupper, inom större riksområden, år 1954	88
Odlingen av vissa vallfröslag år 1954	18	Tab. 14. Antal i jordbruket den 1 juni 1954 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1953, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket	89
Utsäde	19	Tab. 15. Antal i jordbruket den 1 juni 1954 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1953, per 100 hektar åker, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket.	90
Skörd per hektar och totalskörd	19		
Skördens beskaffenhet	31		
Allmän skördesifra	32		
III. Boskapsskötsel	33		
Hästar	38		
Nötkreatur	40		
Får	42		
Getter	42		
Svin	42		
Höns	49		
Nötkreatursenheter	49		
Husdjurens fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen	50		
IV. Arbetskraften i jordbruket	50		
V. Antal traktorer m.m. samt förbrukningen av driv- och smörjmedel i jordbruket år 1954	54		
 Tabeller:		 Diagram:	
Tab. 1. Hela ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, och antalet brukningsenheter, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954	58	Diagram 1. Arealerna för olika slag av stråsäd i procent av hela åkerarealen under tiden 1911—1954	15
Tab. 2. Åkerjordens användning, i hektar, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954	60	Diagram 2. Skörden per hektar av höstvete, höstråg, vårvete och korn åren 1913—1954	22
Tab. 3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, inom större riksområden, år 1954	64	Diagram 3. Antal hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm åren 1916—1919, 1927 och 1930—1954	39
Tab. 4. Utsädet inom län och hushållningssällskapsområden, i ton, år 1954	65	Bilagor: Förteckning över kungörelser	91
Tab. 5. Skörden per hektar, i kilogram, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954	66	Formulär	92
Tab. 6. Skörden, i ton, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954	70		

Contents

<i>Text:</i>	Page		Page
I. Introduction	1	edible. Col. 10: Fodder peas and vetches.	
II. Agriculture	5	Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets.	
Types of land	5	Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Green forage	
Use of arable land	7	from grain and leguminous crops. Col. 15:	
Use of arable land within different		Hay, tame. Col. 16: Clover and grass seed.	
size groups	14	Col. 17: Green forage, silage and pasturage	
Use of meadows	17	from temporary pasture land. Col. 18: Per-	
Areas sown in the autumn of 1954 . .	17	manent pasturage. Col. 19: Winter rape.	
The cultivations of certain kinds of		Col. 20: Spring rape. Col. 21: Turnip rape.	
meadow-hay seed in 1954	18	Col. 22: Oil flax. Col. 23: Other oleiferous	
Sowings	19	plants. Col. 24: Fibre plants. Col. 25: Vege-	
Crop per hectare and total harvest . .	19	tables. Col. 26: Other crops. Col. 27: Fallow	
Quality of the harvest	31	and untilled arable land. Col. 28: Total.	
General harvest figure	32		
III. Stock-raising	33	Table 3. <i>Use of arable land within differ-</i>	
Horses	38	<i>ent size groups, in hectares, in major</i>	
Cattle	40	<i>areas in 1954</i>	64
Sheep	42	Col. 1: Areas and size groups. Col. 2:	
Goats	42	Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col.	
Hogs	42	4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6:	
Poultry	49	Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain.	
Units of cattle	49	Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder	
Distribution of cattle by size groups		peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12:	
as measured by arable land	50	Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14:	
IV. The labour force in agriculture . . .	50	Green forage from grain and leguminous	
V. Number of tractors etc. and consumption		crops. Col. 15: Hay, tame. Col. 16: Clover	
of petrol, oil and lubricants in agri-		and grass seed. Col. 17: Green forage, silage	
culture in 1954	54	and pasturage from temporary pasture land.	
		Col. 18: Permanent pasturage. Col. 19:	
		Oleiferous plants. Col. 20: Fibre plants.	
		Col. 21: Vegetables. Col. 22: Other crops.	
		Col. 23: Fallow and untilled arable land.	
		Col. 24: Total.	
<i>Tables:</i>		Table 4. <i>The sowings within county agri-</i>	
Table 1. <i>Distribution of the entire com-</i>		<i>cultural societies, in tons, in 1954 . . .</i>	65
<i>pass of land by separate types of land,</i>		Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col.	
<i>in hectares, and number of farms, within</i>		3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col.	
<i>county agricultural societies and natu-</i>		5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats.	
<i>ral farming areas in 1954</i>	58	Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry	
Column 1: Areas. Col. 2: Arable land.		edible. Col. 10: Fodder peas and vetches.	
Col. 3: Tame pasture land. Col. 4: Other		Col. 11: Potatoes.	
pasture land. Col. 5: Forest. Col. 6: Other			
types of land. Col. 7: Total land area. Col.		Table 5. <i>Yield per hectare, in kilogrammes,</i>	
8: Number of farms.		<i>within county agricultural societies and</i>	
		<i>natural farming areas in 1954</i>	66
Table 2. <i>Use of arable land, in hectares,</i>		Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat.	
<i>within county agricultural societies and</i>		Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye.	
<i>natural farming areas in 1954</i>	60	Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7:	
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat.		Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry	
Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye.			
Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7:			
Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry			

7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Winter rape. Col. 15: Spring rape. Col. 16: Winter turnip rape. Col. 17: Spring turnip rape. Col. 18: Oil flax. Col. 19: Hay from cultivated land. Col. 20: Hay from natural meadows. Col. 21: Field straw of autumn-sown grain. Col. 22: Field straw of spring-sown grain. Col. 23: Field straw of leguminous plants.

Table 6. *Crops, in tons, within county agricultural societies and natural farming areas in 1954* 70

Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Winter rape. Col. 15: Spring rape. Col. 16: Winter turnip rape. Col. 17: Spring turnip rape. Col. 18: Oil flax. Col. 19: Hay from cultivated land. Col. 20: Hay from natural meadows. Col. 21: Field straw of autumn-sown grain. Col. 22: Field straw of spring-sown grain. Col. 23: Field straw of leguminous plants.

Table 7. *Quality of the harvest within county agricultural societies in 1954* 74

Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Winter rye. Col. 4: Spring-sown grain. Col. 5: Leguminous plants. Col. 6: Potatoes. Col. 7: Sugar beets. Col. 8: Fodder roots. Col. 9: Oleiferous plants. Col. 10: Hay. Col. 11: Field straw of autumn-sown grain. Col. 12: Field straw of spring-sown grain.

Table 8. *Number of horses, cattle and sheep within county agricultural societies and natural farming areas in 1954* 78

Col. 1: Areas. Col. 2: Horses, 3 years old and over. Col. 3: Colts, 1 and 2 years old. Col. 4: Foals. Col. 5: Total number of horses. Col. 6: Bulls and oxen, 1 year old and over. Col. 7: Cows. Col. 8: Heifers, 1 year old and over intended for breeding. Col. 9: Steers and heifers, 1 year old and over intended for slaughter. Col. 10: Calves under 1 year. Col. 11: Total head of cattle. Col. 12: Sheep and lambs.

Table 9. *Number of cows divided into age groups and number of calves under 1 year intended for breeding and slaughter on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land within county agricultural societies and natural farming areas in 1954* 80

Col. 1: Areas. Col. 2: Cows that have calved once. Col. 3: Other cows. Col. 4: Total number of cows. Col. 5: Calves under 1 year intended for breeding. Col. 6: Calves under 1 year intended for slaughter. Col. 7: Total number of calves under 1 year.

Table 10. *Number of hogs on 20th April and 11th October 1954, and number of poultry on 20th April 1954 in Götaland, Svealand and Gästrikland, within county agricultural societies and natural farming areas* 82

Col. 1: Areas. Col. 2—3: Stock of hogs. Col. 4—5: Breeding hogs. Col. 6—7: Other hogs of 3 months and over. Col. 8—9: Pigs under 3 months. Col. 10—11: Total number of hogs and pigs. Col. 12: Poultry owners. Col. 13: Poultry hatched in 1952 and earlier. Col. 14: Poultry hatched in 1953. Col. 15: Chickens hatched in 1954. Col. 16: Total number of poultry and chickens.

Table 11. *Estimated number of units of cattle within county agricultural societies and natural farming areas in 1954* 86

Col. 1: Areas. Col. 2: Number of units of cattle.

Table 12. *Average weight of the different kinds of grain, in kilogrammes per hectolitre, within county agricultural societies in 1954* 87

Col. 1—11: Cf. above Table 4, col. 1—10.

Table 13. *Number of horses, cattle and sheep within different size groups in major areas in 1954* 88

Col. 1: Areas and size groups. Col. 2—12: Cf. above Table 8, col. 2—12.

Table 14. *Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1954 and number of paid working-hours in 1953* 89

Table 15. *Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1954 and number of paid working-hours in 1953, per 100 hectares arable land* 90

	Page	Page
<i>Diagram:</i>		wheat, winter rye, spring wheat and barley
Diagram 1. The areas of different kinds of grain in percentage of the total area of arable land in 1911—1954	15	in 1913—1954 22
Diagram 2. Yield per hectare for winter		Diagram 3. Number of horses, cows, cattle, sheep and lambs in 1916—1919, 1927 and 1930—1954 39

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	"	Repetition
Intet finnes att redovisa	—	Magnitude nil
Mindre än $\begin{Bmatrix} 0.5 \\ 0.05 \end{Bmatrix}$ av enheten	$\begin{Bmatrix} 0 \\ 0.0 \end{Bmatrix}$	Magnitude less than half of unit employed
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	Data not available
Logiskt omöjlig uppgift	.	Category not applicable
Preliminär uppgift	*	Provisional or estimated figure

Summary

In the present publication, an account is given of the final results of the stocktaking by areas and the census of domestic animals as on the 1st June 1954 and also of the estimated harvest of different crops in 1954. Further, figures are given showing the results of the census of hogs and poultry in April and the hog census in October 1954. The publication also contains results from surveys of the labour force in agriculture and number of tractors etc. and consumption of oil, petrol and lubricants in 1954. All these surveys were carried out by the sampling method.

The distribution of the area under cultivation in 1954 as compared with 1953 was chiefly characterized by an increase in the cultivation of bread grains, leguminous plants, sugar beets and oleiferous plants, while the area under fodder seed, potatoes, fodder roots, and also green fodder, hay and pasture was reduced. The increase comprised: for bread grains 62 000 hectares (11,9 %), for leguminous plants 2 200 hectares (9,9 %), for sugar beets 8 300 hectares (16,1 %) and for oleiferous plants 13 000 hectares (15,0 %). Of the decline in respect of the crops with reduced areas, fodder grains accounted for 39 000 hectares (4,0 %), potatoes for 6 700 hectares (5,3 %), fodder roots for 4 100 hectares (11,0 %) and green fodder, hay and pasture for 23 800 hectares (1,5 %).

In regard to the weather conditions and the growth of the vegetation during the production year, the following points may be mentioned: The autumn of 1953 was characterized by a higher temperature and a smaller rainfall than normally and this fact facilitated the autumn sowing and favoured the growth of the autumn-sown crops. The weather conditions during the winter and spring of 1954 showed no major deviations from the normal. Spring sowing was delayed, but it could be carried out in good weather. During the early summer the growth of the vegetation was favoured by warm weather. Later during the summer and autumn the weather was rainy throughout the greater part of the country, so that most crops deteriorated in quality. Heavy damage was done to the grain particularly in the southern and northern parts of the country. In the central parts the harvest results were better, both quantitatively and qualitatively.

According to definitive calculation the harvest of bread grain in 1954 is estimated at 1 321 000 tons, which was 4 % more than in the immediately preceding year. The fodder grain harvest is estimated at 1 877 000 tons, or 12 % less

than in 1953. The leguminous plant crop 38 000 tons, exceeded last year's by 11 %. The potato, sugar beet and fodder root crops are compiled at respectively 1 429 000, 1 848 000 and 975 000 tons, implying a reduction of 17,7 and 28 % respectively. The crops of oleiferous plants is estimated at a total of 169 000 tons, or about 50 % more than in 1953. The hay crop, 4 932 000 tons, fell short of the preceding year's crop by 4 %.

The increase in the bread grain harvest was entirely due to larger areas under cultivation. The decline in the fodder grain crop was attributable to a reduction both in area and in the quantity gathered per hectare. The same causes explain the smaller potato, fodder root and hay crops, while a lower yield per hectare was the sole cause of the smaller sugar beet crop. Both a larger area under cultivation and a higher yield per hectare accounted for the substantial increase in the crop of oleiferous plants.

The number of horses showed a continued decline (7,2 %) in 1954. As to the cattle, the total number was higher than in the preceding year (1,1 %). All the main groups of cattle except calves under one year increased in number, bulls and oxen by 3,0 %, cows by 0,2 %, heifers intended for breeding by 4,0 %, steers and heifers intended for slaughter by 22,8 %. Calves under one year decreased in number by 0,5 %. The number of sheep and lambs showed a further reduction (3,2 %).

In conjunction with the area survey conducted on the 1st June 1954 an investigation was made — as in the years 1951—1953 — into labour force in agriculture. The number of persons over 15 years of age employed in agriculture amounted on the 1st June 1954 to 687 900, of whom 405 800 were men and 282 100 were women. Of the entire number, the farmer and the members of his family comprised 575 400, regular employees 66 300 and casual labour 46 200, implying a decline of respectively 2,1, 14,4 and 13,5 % since 1953. The total number of hours of hired labour amounted in 1953 to 223 551 000, which was 6,9 % less than in 1952.

An inquiry into the number of tractors etc. and the consumption of motor fuels and lubricants shows that the number of farm tractors on the 1st October 1954 throughout the country was 107 500. The consumption of motor fuels for tractors etc. in 1954 amounted to 291 480 cub. metres, of which 187 880 cub. m. consisted of motor paraffin. Lubricants consumption totalled 10 700 tons.

The areas under different kinds of crops on arable land in 1954 (see also Table 2), compared with corresponding data for the years 1952—1953:

	Hectares			Per cent		
	1954	1953	1952	1954	1953	1952
Winter wheat	220 450	189 410	159 780	6,0	5,2	4,4
Spring wheat	211 890	197 930	168 480	5,8	5,4	4,6
Rye	149 010	131 990	122 780	4,1	3,6	3,4
Barley	166 200	188 890	152 290	4,6	5,2	4,2
Oats	474 300	487 030	496 410	13,0	13,4	13,6
Mixed grain	298 510	302 160	320 940	8,2	8,3	8,8
Peas, dry edible	14 840	13 850	11 340	0,4	0,4	0,3
Fodder peas and vetches	9 990	8 740	10 350	0,3	0,2	0,3
Green forage from grain and leguminous crops	69 050	76 100	86 640	1,9	2,1	2,4
Potatoes	120 390	127 110	126 820	3,3	3,5	3,5
Sugar beets	59 420	51 170	54 150	1,6	1,4	1,5
Fodder roots	33 280	37 400	39 900	0,9	1,0	1,0
Hay, tame	1 185 210	1 189 030	1 201 180	32,5	32,6	32,9
Yield of other meadows	327 790	340 730	350 220	9,0	9,3	9,6
Oleiferous plants	99 870	86 860	149 450	2,7	2,4	4,1
Other crops	22 470	21 440	22 730	0,6	0,6	0,6
Fallow and untilled arable land	184 620	197 450	173 830	5,1	5,4	4,8
Total	3 647 290	3 647 290	3 647 290	100,0	100,0	100,0

Yield per hectare and total crop for the entire country in 1954 (see above Tables 5 and 6):

	Yield per hectare			Total crop	
	in kg	1953	1952	in tons	1953
1954	1953	1952	1954	1953	
Winter wheat	2 640	2 780	2 850	580 970	526 570
Spring wheat	2 070	2 330	1 890	439 440	461 170
Winter rye	2 040	2 280	2 290	295 820	297 410
Spring rye	1 270	1 370	1 130	4 900	
Barley	2 170	2 480	2 150	359 880	468 440
Oats	1 820	1 940	1 580	861 120	944 850
Mixed grain	2 200	2 370	2 110	655 830	716 110
Peas, dry edible	1 600	1 540	1 520	23 800	21 330
Fodder peas and vetches	1 470	1 520	1 460	14 660	13 290
Potatoes	11 870	13 590	13 490	1 428 750	1 727 360
Sugar beets	31 100	39 000	29 500	1 848 170	1 995 550
Fodder roots	29 300	35 980	28 750	975 060	1 345 830
Hay, tame	3 990	4 150	3 820	4 728 700	4 934 470
Natural meadow hay	1 510	1 460	1 250	202 850	196 260
Field straw of autumn-sown grain	2 710	2 900	2 730	991 440	920 850
Field straw of spring-sown grain	2 070	2 190	1 890	2 391 670	2 583 930
Field straw from leguminous plants	1 720	1 670	1 550	42 670	37 730

Number of domestic animals in 1954; the data regarding horses, cattle and sheep relate to the 1st June, the number of hogs and poultry as on the 20th April (see also Tables 8 and 10):

Horses	334 660
Cattle	2 555 380
Of which cows	1 524 610
> bulls and oxen, 1 year old and over	36 550
> heifers and steers, 1 year old and over	517 990
> calves under 1 year old	476 230
Sheep and lambs	202 750
Hogs and pigs	1 613 970
Poultry and chickens	11 819 250

I. Inledning

Enligt den nuvarande organisationen av jordbruksstatistiken skola de grundläggande uppgifterna om arealen för olika ägoslag, antalet brukningsenheter m. m. inom olika storleksgrupper och områden inhämtas vid allmänna jordbruksräkningar. Den första jordbruksräkningen verkställdes år 1927 och följdes av liknande åren 1932, 1937, 1944 och 1951. Enligt den ursprungliga planen skulle jordbruksräkningar anordnas vart femte år i samband med de allmänna fastighetstaxeringarna. De längre tidsintervallerna mellan de senaste jordbruksräkningarna sammanhängde med att de två senaste fastighetstaxeringarna på grund av krisförhållandena blevo uppskjutna i två år. Huvudändamålet med dessa totala jordbruksstatistiska undersökningar är således att lämna uppgifter om arealerna av olika ägoslag samt att belysa jordbrukens storleksgruppning och förändringar däri inom olika områden ned till kommunerna. För de sistnämnda erhållas vid jordbruksräkningarna även uppgifter om åkerjordens användning och antalet husdjur.¹

För att belysa den årliga utvecklingen i fråga om odlingen av olika växtslag och antalet husdjur, ha sedan år 1930 företagits undersökningar varje år. År 1930 utfärdades allmänna bestämmelser² angående årliga s. k. representativa jord-

bruksräkningar. Sålunda föreskrevs, att uppgifter om åkerjordens användning och antalet kreatur senast den 15 juli varje år genom hushållningssällskapen skulle inskaffas från omkring en tiondel av samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Ur jordbrukssynpunkt mindre betydande områden, såsom städer och köpingar samt vissa delar av Norrland, Dalarna och Värmland, befriades från skyldigheten att lämna dylika uppgifter. Uttagningen av de brukningsenheter, från vilka uppgifter skulle införskaffas, utfördes av de lokala uppgiftsinsamlarna enligt av centralbyrån givna riktlinjer. Centralbyrån angav sålunda urvalets ungefärliga storlek inom varje kommun samt vissa normer för erhållande av största möjliga representativitet hos urvalet beträffande olika delar av kommunerna och olika storleksgrupper.

Med hänsyn till behovet av noggrannare uppgifter under krisåren verkställdes allmänna arealinventeringar och kreatursräkningar under åren 1940- - 1949 i stället för de tidigare representativa jordbruksräkningarna. Fr. o. m. år 1950 skedde en återgång till representativa jordbruksräkningar men efter andra mer tillförlitliga metoder än tidigare. Efter överläggningar mellan statistiska centralbyrån, statens livsmedelskommission och 1948 års statistikutredning verkställdes åren 1949—1950 en särskild utredning angående de lämpligaste metoderna för genomförandet av arealinventeringar och kreatursräkningar i form av stickprovsundersökningar. På

¹ En fullständigare redogörelse för jordbruksstatistikens organisation återfinnes i Statistisk tidskrift nr 10 år 1953.

² Kungl. Maj:ts reglemente den 16 maj 1930 (SFS nr 125/1930). Som bilaga har i denna publikation medtagits en specificerad förteckning över de kungörelser, som beröras i föreliggande berättelse.

grundval av utredningens resultat beslöto nämnda myndigheter att fr. o. m. år 1950 tillämpa stickprovsmetod för ifrågavarande undersökningar. För arealinventeringen och kreatursräkningen år 1950 verkställde centralbyrån uttagning av ett urval i enlighet med de av utredningen föreslagna metoderna. Principerna för konstruktionen¹ och uttagningen av detta urval av brukningsenheter avveko väsentligt från de under 1930-talet tillämpade. Sålunda användes variabla urvalsfraktioner, d. v. s. urvalets relativa storlek växlade mellan olika områden och storleksgrupper. Med utgångspunkt från det ungefärligt fixerade antalet urvalsenheter (brukningsenheter) i hela urvalet eftersträvades en fördelning av dessa på områden och storleksgrupper, som skulle ge största möjliga precision vid skattningarna. Undersökningar ha visat att en god approximation till en optimal fördelning erhålles genom att antalet urvalsenheter göres proportionellt mot åkerarealens fördelning på storleksgrupper och områden. För de viktigare växtslagen och husdjuren ökar nämligen variansen approximativt proportionellt mot åkerarealen. Uttagningen av stickprovet verkställdes centralt av centralbyrån genom slumpmässigt urval storleksgruppsvis inom olika områden. Urvalet år 1950 uttogs ur uppgiftsmaterialet till 1949 års allmänna arealinventering, som då mest aktuellt representerade totalpopulationen. Utförligare redogörelse för uttagningen har lämnats i Årsväxten år 1951.

Detta urval användes även under åren 1951—1953. Det har varit ett önskemål, att samma urval ej skulle användas under alltför lång period, bl. a. för att en

överflyttning i görligaste mån av uppgiftsskyldigheten på andra brukningsenheter inom totalpopulationen skulle kunna ske. Då jordbrukets struktur, t. ex. i fråga om antalet brukningsenheter och deras fördelning på olika storleksgrupper samt åkerarealen, undergår successiva förändringar, erfordras emellertid för uttagning av nya urval aktuella uppgifter om totalpopulationen. Hittills ha dylika uppgifter kunnat erhållas endast vid totalundersökningar, nämligen de allmänna arealinventeringarna eller jordbruksräkningarna. Ett annat material rörande totalpopulationen har under de senaste åren insamlats av Riksförbundet landsbygdens folk (RLF). Där slutföres för närvarande en uppläggning på hålkort av uppgifter om samtliga som jordbruk taxerade fastigheter; detta jordbruksregister erbjuder den stora fördelen, att det fortlöpande aktualiseras och att uttagning av urval förenklas genom hålkortsuppläggningsen. Genom tillmötesgående från förbundets sida har statistiska centralbyrån beretts möjlighet att med hjälp av detta jordbruksregister uttaga ett nytt urval för de jordbruksstatistiska undersökningarna. För Svealand och Götaland med undantag av vissa mindre områden uttogs sålunda under våren 1954 ett nytt urval och detta har därefter kunnat kompletteras, så att det nu omfattar största delen av landet. Vid uttagningen av det nya urvalet ha tillämpats i huvudsak samma principer som år 1950. I några områden har inom enstaka storleksgrupper urvalets storlek något reducerats, då det tidigare använda urvalet ansetts vara större än erforderligt. Vidare har en enhetlig storleksgruppindelning genomförts.

Arealinventeringar och kreatursräkningar ha under åren 1950—1954 utförts med stöd av särskilda kungörelser. En-

¹ En detaljerad redogörelse för urvalsmetoderna har publicerats i Jordbruksekonomiska Meddelanden nr 2 år 1951.

ligt bestämmelserna för 1954 års arealinventering och kreatursräkning¹ voro de innehavare av brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, som av statistiska centralbyrån anmodades lämna uppgift, skyldiga att uppgiva bl. a. åkerjordens användning och antalet kreatur, med undantag av höns, den 1 juni 1954. Den lokala insamlingen och granskningen av uppgifterna åvilade kristidsnämnderna och motsvarande kommunala organ. Från fjällbygden i Jämtlands län samt inlandet i Västerbottens och Norrbottens län infordrades ej uppgifter. Uppgiftsformuläret har intagits som bilaga till denna berättelse.

För 1954 års arealinventering och kreatursräkning användes sålunda det för Svealand och Götaland, med undantag av vissa mindre områden, uttagna nya urvalet. För övriga delar av landet var urvalet detsamma som år 1953 med undantag för enstaka brukningsenheter, som sedan år 1953 hade upphört att vara självständiga. Hela antalet brukningsenheter i 1954 års urval utgjorde 27 238. Uppgifter inkommo från 26 878, vilket motsvarade 98,7 % av samtliga uppgiftsskyldiga.

För att belysa *urvalets sammansättning* har i *tab. A* gjorts en sammanställning, som länsvis visar stickprovets absoluta och relativa storlek i förhållande till totala antalet brukningsenheter och hela åkerarealen enligt 1951 års jordbruksräkning. För att belysa bortfallets storlek angives vidare i tabellen åkerarealen för hela det uttagna urvalet. Urvalets relativa storlek varierar avsevärt mellan de olika områdena. Sålunda omfattade urvalet år 1954 endast 4,4 % av det totala antalet brukningsenheter i Norrbottens län, medan motsvarande

siffra för Uppsala län utgjorde 19,9 %. I förhållande till 1951 års åkerareal omfattade stickprovets areal endast 6,1 % i Västerbottens län men 46,0 % i Södermanlands län. Dessa skiljaktigheter förklaras av att enligt urvalsmetoderna större relativ andel av brukningsenheterna uttagits i de högre storleksgrupperna än i de lägre. Urvalsprocenten för olika storleksgrupper har varierat mellan c:a 3 % i de lägsta storleksgrupperna och 100 % i de högsta. I områden med huvudsakligen små brukningsenheter, såsom Norrland, har ett relativt litet antal brukningsenheter uttagits. Då de högre storleksgrupperna representera större relativ andel av åkerarealen än av antalet brukningsenheter, bli skillnaderna mellan länen större i fråga om åkerarealen än för antalet brukningsenheter.

Skattningarna av totalarealerna för olika växtslag, som åren 1950—1953 grundades på åkerarealen inom olika storleksgrupper enligt 1944 års allmänna jordbruksräkning, ha år 1954 kunnat baseras på mer aktuella uppgifter om totalpopulationens storlek och sammansättning, nämligen resultaten från 1951 års allmänna jordbruksräkning. För att erhålla jämförbarhet mellan resultaten av 1954 och 1953 års arealinventeringar ha nya skattningar för år 1953 utförts, grundade på åkerarealen enligt 1951 års jordbruksräkning. De uppgifter om arealer och totalskördar m. m. för år 1953, som redovisas i föreliggande publikation, avvika därför något från tidigare publicerade. Även för åren 1951 och 1952 ha motsvarande korrigeringar gjorts. De nya skattningarna ha för flertalet sädeslag inneburit en reducering av tidigare publicerade areal- och skördeuppgifter beroende på minskning av åkerarealen i totalpopulationen. På grund av att för-

¹ Kungl. kungörelse den 30 april 1954 (nr 201).

Tab. A. För 1954 års arealinventering uttagna och redovisade brukningsenheter

De senare ha jämförts med antalet brukningsenheter och med åkerarealen vid 1951 års jordbruksräkning.

Här avses endast brukningsenheter med över 2 hektar åker.

Områden	Antal brukningsenheter vid 1951 års jordbruksräkning	Hela åkerarealen vid 1951 års jordbruksräkning hektar	Uttagna brukningsenheter		Redovisade brukningsenheter		Antal redov. bruksenheter i % av antalet vid 1951 års jordbruksräkning	Redov. åkerareal i % av 1951 års areal
			Antal	Åkerareal hektar	Antal	Åkerareal hektar		
Stockholms län och stad	6 218	142 071	1 108	58 627	1 101	58 520	17,7	41,2
Uppsala län	5 713	148 008	1 142	60 904	1 137	60 782	19,9	41,1
Södermanlands län	6 460	169 464	1 256	78 112	1 247	77 921	19,3	46,0
Östergötlands län	10 617	237 740	1 884	98 489	1 871	97 685	17,6	41,1
Jönköpings län	14 349	125 863	953	17 345	946	17 273	6,6	13,7
Kronobergs län	12 125	90 125	696	9 324	690	9 248	5,7	10,3
Kalmar län	11 644	175 903	1 406	48 638	1 386	48 360	11,9	27,5
därav norra delen	3 965	59 979	509	17 233	492	17 010	12,4	28,4
södra delen	7 679	115 924	897	31 405	894	31 350	11,6	27,0
Gotlands län	5 116	82 941	589	17 997	581	17 831	11,4	21,5
Blekinge län	5 079	54 156	460	11 155	455	11 115	9,0	20,5
Kristianstads län	15 858	221 820	1 755	57 908	1 741	57 519	11,0	25,9
Malmöhus län	15 366	324 120	2 455	128 096	2 441	127 590	15,9	39,4
Hallands län	10 556	139 661	1 132	35 299	1 123	35 220	10,6	25,2
Göteborgs o. Bohus län	9 724	86 846	674	10 334	659	10 187	6,8	11,7
Älvsborgs län	20 609	196 159	1 675	33 412	1 651	33 185	8,0	16,9
därav norra delen	11 634	126 172	1 057	23 160	1 042	23 019	9,0	18,2
södra delen	8 975	69 987	618	10 252	609	10 166	6,8	14,5
Skaraborgs län	18 960	305 219	2 313	87 613	2 291	87 152	12,1	28,6
Värmlands län	17 342	170 863	1 452	35 746	1 408	35 148	8,1	20,6
Örebro län	9 105	143 260	1 114	45 064	1 085	44 620	11,9	31,1
Västmanlands län	6 251	158 569	1 171	59 614	1 161	59 473	18,6	37,5
Kopparbergs län	11 904	97 073	814	16 189	799	16 055	6,7	16,5
Gävleborgs län	11 748	105 875	843	14 023	822	13 788	7,0	13,0
Västernorrlands län	14 932	89 145	728	8 035	710	7 903	4,8	8,9
Jämtlands län ¹	7 413	49 723	413	4 293	400	4 204	5,4	8,5
Västerbottens län ²	14 863	104 040	742	6 558	720	6 389	4,8	6,1
Norrbottnens län ²	10 407	65 762	463	4 183	453	4 090	4,4	6,2
Hela riket	272 359	3 484 406	27 238	946 958	26 878	941 258	9,9	27,0

¹ Ej fjällbygden i Jämtlands län. — ² Ej inlandet i Västerbottens och Norrbottens län.

delningen av brukningsenheterna på olika storleksgrupper samtidigt ändrats, har reduceringen blivit olika för olika växtslag.

För de områden och storleksgrupper, som voro uteslutna vid arealinventeringen år 1954, nämligen fjällbygden i Jämtlands län och inlandet i Västerbottens och Norrbottens län samt brukningsenheter med högst 2 hektar åker i hela ri-

ket, ha använts de arealer, som erhållits vid 1951 års allmänna jordbruksräkning. Uppgifter om sockerbetsarealer år 1954 ha erhållits från Svenska sockerfabriksaktiebolaget.

Vid skattningarna av det totala antalet husdjur av olika slag åren 1950—1953, vilka liksom för arealerna grundades på 1944 års allmänna jordbruksräkning, verkställdes en approximativ

korrigering med hänsyn till förändringarna av totalpopulationen. För varje naturligt jordbruksområde gjordes nämligen en nedräkning av det skattade antalet husdjur proportionellt mot skillnaden mellan åkerarealen enligt jordbruksräkningen år 1944 och 1949 års allmänna arealinventering. För att kunna bedöma resultatet av denna korrigering ha utförts nya skattningar av antalet husdjur den 1 juni 1951 på samma sätt som gjorts för växtslagens arealer. Därvid har konstaterats god överensstämmelse med det tidigare efter nämnda korrigering erhållna antalet husdjur år 1951. På grund därav ha nya skattningar av antalet husdjur för åren 1951—1953 ej ansetts erforderliga för att erhålla jämförbarhet med det för år 1954 skattade antalet husdjur. Det i föreliggande publikation redovisade antalet husdjur i hela riket för åren 1951—1953 avviker dock något från det tidigare publicerade, beroende på att mer aktuella uppgifter om antalet husdjur använts för de områden och storleksgrupper, som ej omfattas av de årliga räkningarna. För samtliga brukningsenheter i fjällbygden i Jämtlands län och inlandet i

Västerbottens och Norrbottens län samt för brukningsenheter med högst 2 hektar åker i landet i övrigt ha sålunda för åren 1951—1953 använts uppgifter om antalet husdjur enligt 1951 års jordbruksräkning i stället för tidigare använda äldre uppgifter. För arméns hästar, som redovisas i gruppen lägenheter m. m. med högst 0,25 hektar åker, ha dock inhämtats uppgifter för vederbörande år.

På grund av att de årliga jordbruksstatistiska undersökningarna utföras enligt stickprovsmetod äro de därvid erhållna resultaten behäftade med vissa slumpfel. För hela riket och större områden torde emellertid de relativa medelfelen i de skattade talen vara obetydliga. Variansberäkningar för antalet kor vid husdjursräkningen år 1950 ha givit ett medelfel för hela riket av c:a 0,3 %. Medelfellets relativa storlek hos länssiffrorna varierade mellan 0,8 och 2,7 %. För växt- och djurslag med ojämn förekomst äro de skattade uppgifterna mera osäkra, särskilt för små områden, vilket bör beaktas vid användningen av uppgifterna.

II. Jordbruk

Ägoslag

Uppgifter om arealerna av olika ägoslag ha ej infordrats för år 1954. Fullständiga uppgifter i detta hänseende erhållas endast vid de allmänna jordbruksräkningarna. De i *tab. 1* för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden angivna arealerna av åker, kultiverad betesmark, naturlig äng och skogsmark äro oförändrade hämtade från 1951 års allmänna jordbruksräkning. För vissa områden avviker arealen

av »övrig mark» och hela landarealen från uppgifterna enligt jordbruksräkningen 1951 och Jordbruk och boskapskötsel 1953. Uppgifterna om den totala landarealen korrigeras nämligen årligen med ledning av uppgifter om förändringar, som centralbyrån erhåller från rikets allmänna kartverk.

Beträffande landarealen för hela riket uppstå förändringar genom att mer aktuella uppgifter erhållas vid nymätningar. För län och hushållningssällskapsområden kan arealen dessutom

	1954			1953		1944	
	Hektar	%		Hektar	%	Hektar ¹	%
Åker	3 647 290 ¹	8,9	Åker	3 732 670	9,1	3 714 650	9,0
Kultiverad betesmark	188 850 ¹	0,5	Kultiverad betesäng	129 650	0,3	129 650	0,3
Naturlig äng	535 100 ¹	1,3	Slätteräng	239 050	0,6	239 050	0,6
			Annan betesäng . .	573 430	1,4	573 430	1,4
Skogsmark	22 486 060 ¹	54,7	Skogsmark	22 268 990	54,2	22 268 990	54,3
Övrig mark	14 229 430	34,6	Övrig mark	14 120 230	34,4	14 109 160	34,4
Summa landareal	41 086 730	100,0	Summa landareal	41 064 020	100,0	41 034 930	100,0

¹ Arealen enl. jordbruksräkningen 1951.

även ändras genom gränsregleringar. Verktädda nymätningar i samband med uppgörandet av nya ekonomiska kartor ha för hittills undersökta områden medfört betydande ändringar av tidigare uppgifter om landarealen. Den för Norrbottens län här redovisade landarealen överstiger sålunda motsvarande arealuppgift för år 1953 med 22 700 hektar; resultaten av nymätningar för detta län ha blivit tiliggängliga under det senaste året. På grund av att dylika nya uppgifter om landarealen ej erhållas specificerade på olika ägoslag, ha ändringarna reglerats på arealen »övrig mark», som utgör skillnaden mellan hela landarealen och den sammanlagda arealen av de olika ägoslagen.

På grund av att de i föreliggande publikation redovisade arealerna av olika ägoslag hämtats från 1951 års allmänna jordbruksräkning, avvika de väsentligt från de i 1953 års publikation angivna, som voro grundade på 1944 års allmänna jordbruksräkning med tillägg för nyodlingar. Ovanstående sammanställning visar rikets totala landareal år 1954, fördelad på särskilda ägoslag (enligt 1951 års jordbruksräkning), i jämförelse med redovisade uppgifter för år 1953 och jordbruksräkningen år 1944.

Den för år 1954 angivna åkerarealen understiger väsentligt densamma för år 1944. Trots nyodlingar har åkerarealen minskat med 67 360 hektar (1,8 %) under tiden 1944—1951. Den starka redu-

ceringen torde delvis sammanhånga med rationaliseringen inom jordbruket. Sålunda torde i viss utsträckning ha förekommit utläggning till betes- och skogsmark av sämre och olämpligt belägen åkerjord. Vidare torde en del åkerjord ha tagits i anspråk för tomter, upplagsplatser, vägbyggnad m. m. Jämförelsen mellan arealerna för betes- och ängsmark försvåras av att specificeringen därav ändrades vid 1951 års jordbruksräkning. Den sammanlagda arealen därav visar en betydligt större nedgång än åkern, nämligen med 218 180 hektar (23,2 %). Minskningen kommer på den naturliga ängen. Arealen kultiverad betesmark har ökat i jämförelse med arealen kultiverad betesäng år 1944. Minskningen av den naturliga ängen har varit särskilt stor i de båda nordligaste länen, där ängen delvis har tagits i anspråk för nyodlingar. I stor utsträckning torde den naturliga ängen ha fått växa igen och bli skogsmark. Ökningen av arealen kultiverad betesmark torde vidare huvudsakligen ha skett på bekostnad av den naturliga ängen.

Den förändring av de olika ägoslagens arealer inom län och hushållningssällskapsområden, som i föreliggande publikation konstateras vid jämförelse med tidigare uppgifter, beror i vissa områden även av gränsregleringar, som genomförts i samband med storkommunreformen. Närmare redogörelse för därvid företagna kommunförflyttningar har

lämnats i Jordbruk och boskapsskötsel 1952 och 1953.

I förhållande till den i Jordbruk och boskapsskötsel 1953 angivna åkerarealen föreligger ännu större nedgång i åkerarealen än jämförelsen med år 1944 visar. Tidigare gjordes nämligen varje år tillägg till den vid senaste allmänna jordbruksräkning redovisade åkerarealen för därefter nyodlade arealer. Då utvecklingen inom jordbruket för närvarande är sådan, att nedläggning av åkerjord kan antagas förekomma i större utsträckning än nyodling, har det ej ansetts motiverat att göra dylika årliga tillägg. I denna publikation har därför ej gjorts något tillägg för efter år 1951 nyodlad areal.

För årligen utförda nyodlingar, varom uppgifter erhållas i samband med de definitiva uppgifterna om skörden m. m., lämnas här separat redovisning. Följande sammanställning visar den sammanlagda arealen nyodlad åker 1952—1954 med fördelning på de tre huvudområdena.

	Hektar		
	1952	1953	1954
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	112	126	133
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	93	77	47
Norra Sverige	914	959	636
Summa	1 119	1 162	816

Nyodling förekommer huvudsakligen i norra delen av landet, främst i Västerbottens och Norrbottens län. För åren 1952—1954 har enligt inkomna rapporter uppodlats 3 097 hektar åker.

Åkerjordens användning

Uppgifter om åkerjordens användning sommaren 1954 lämnas i *tabellerna 2 och 3 samt B*. I den förstnämnda tabellen redovisas arealerna av olika växt-

slag för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. Tab. 3 utgör ett sammandrag därav för hela riket och de tre naturliga huvudområdena med fördelning på storleksgrupperna högst 0,25, 0,26—2 och över 2 hektar.

I tab. B ha uppgifter om åkerjordens användning år 1954 sammanställts med motsvarande uppgifter för år 1953 enligt den representativa arealinventeringen och för år 1951 enligt den allmänna jordbruksräkningen. Tabellen visar i absoluta och relativa tal förändringarna i jämförelse med dessa år.

Brödsädsarealen år 1954 omfattade sammanlagt 581 400 hektar, vilket innebar en ökning sedan närmast föregående år med 62 000 hektar (11,9 %). Arealen var den största, som förekommit i landet; den tidigare största brödsädsarealen, 536 900 hektar, redovisades år 1918. De för sådden gynnsamma väderleksförhållandena hösten 1953 torde jämte det för brödsäd i förhållande till fodersäd fördelaktiga prisläget ha påverkat denna utveckling. Samtliga slag av brödsäd visade ökad areal sedan år 1953. Den med höstvetete odlade arealen utgjorde 220 500 hektar eller 16 % mer än år 1953; arealen var den största sedan år 1939. Odlingen av vårvetete omfattade 211 900 hektar, vilket var den hittills största arealen av denna gröda, och översteg föregående års areal med 7 %. Under de flesta åren av 1930-talet utgjorde vårvetetearealen mindre än 1/3 av 1954 års areal. Först år 1941 uppnådde odlingen av vårvetete en areal av 100 000 hektar, arealen för råg år 1954 uppgick till 149 000 hektar, vilket var 13 % mer än år 1953. Arealen fördelade sig med 145 100 hektar på höstråg och 3 900 hektar på vårråg. Ökningen kom troligen

Tab. B. Åkerjordens användning i hela riket år 1954 i jämförelse med åren 1953 och 1951

Växtslag	År 1954 hektar	År 1953 ¹ hektar	År 1951 ¹ hektar	Ökning (+) el. minskning (-)			
				1954—1953		1954—1951	
				hektar	%	hektar	%
Höstvete	220 450	189 410	147 540	+ 31 040	+ 16,4	+ 72 910	+ 49,4
Vårvete	211 890	197 930	176 560	+ 13 960	+ 7,1	+ 35 330	+ 20,0
Höstråg	145 140	131 990	97 190	+ 17 020	+ 12,9	+ 51 820	+ 53,3
Värråg	3 870						
Summa brödsäd	581 350	519 330	421 290	+ 62 020	+ 11,9	+ 160 060	+ 38,0
Korn	166 200	188 890	112 530	- 22 690	- 12,0	+ 53 670	+ 47,7
Havre	474 300	487 030	496 240	- 12 730	- 2,6	- 21 940	- 4,4
Blandsäd	298 510	302 160	319 120	- 3 650	- 1,2	- 20 610	- 6,5
Summa fodersäd	939 010	978 080	927 890	- 39 070	- 4,0	+ 11 120	+ 1,2
Kökärter	14 840	13 850	11 460	+ 990	+ 7,1	+ 3 380	+ 29,5
Foderärter och vicker . . .	9 990	8 740	13 190	+ 1 250	+ 14,3	- 3 200	- 24,3
Summa baljväxter	24 830	22 590	24 650	+ 2 240	+ 9,9	+ 180	+ 0,7
All säd	1 545 190	1 520 000	1 373 830	+ 25 190	+ 1,7	+ 171 360	+ 12,5
Potatis	120 390	127 110	121 230	- 6 720	- 5,3	- 840	- 0,7
Sockerbetor	59 420	51 170	54 080	+ 8 250	+ 16,1	+ 5 340	+ 9,9
Foderrotfrukter	33 280	37 400	43 450	- 4 120	- 11,0	- 10 170	- 23,4
Summa potatis o. rotfrukter	213 090	215 680	218 760	- 2 590	- 1,2	- 5 670	- 2,6
Grönfoder av säd o. baljväxter	69 050	76 100	80 300	- 7 050	- 9,3	- 11 250	- 14,0
Vall till hö	1 185 210	1 189 030	1 284 700	- 3 820	- 0,3	- 99 490	- 7,7
Vall till fröskörd	33 370	35 590	40 800	- 2 220	- 6,2	- 7 430	- 18,2
Vall till bete och grönfoder (även till ensilage)	112 280	126 470	114 970	- 14 190	- 11,2	- 2 690	- 2,3
Permanent betesvall	182 140	178 670	158 100	+ 3 470	+ 1,9	+ 24 040	+ 15,2
Summa foderväxter	1 582 050	1 605 860	1 678 870	- 23 810	- 1,5	- 96 820	- 5,8
Höstraps	61 080	35 160	..	+ 25 920	+ 73,7	..	..
Värraps	6 020	8 200	..	- 2 180	- 26,6	..	..
Höstrybs	17 760	16 050	..	+ 3 930	+ 24,5	..	..
Värrybs	2 220						
Oljelin	2 860	9 160	..	- 6 300	- 68,8	..	..
Övriga oljeväxter	9 930	18 290	..	- 8 360	- 45,7	..	..
Summa oljeväxter	99 870	86 860	178 910	+ 13 010	+ 15,0	- 79 040	- 44,2
Spånadsväxter	4 400	3 870	4 800	+ 530	+ 13,7	- 400	- 8,3
Köksväxter på åkern	8 680	9 100	10 030	- 420	- 4,6	- 1 350	- 13,5
Andra växtslag	9 390	8 470	11 430	+ 920	+ 10,9	- 2 040	- 17,8
Helträda o. obrukad åkerjord	184 620	197 450	170 660	- 12 830	- 6,5	+ 13 960	+ 8,2
Summa åker	3 647 290	3 647 290	3 647 290	± 0	± 0,0	± 0	± 0,0

¹ Tidigare publicerade uppgifter för åren 1951 och 1953 korrigerade, se sid. 3.

helt på höstråg. Åren 1950—1953 infördes ej skilda uppgifter för höstråg och vårråg, varför separat jämförelse med år 1953 ej kan göras. Höstrågodlingen, som efter en ökning i början av 1940-talet i regel minskat t. o. m. år 1951, visar efter detta år en fortgående utvidgning.

Beträffande utvecklingen inom olika områden förelågo stora skiljaktigheter. Arealökningen för höstvetete hänförde sig främst till Götaland, där ökningen relativt sett var stor i flertalet län: i Hallands län och Älvsborgs läns norra del var dock ökningen obetydlig och i Göteborgs och Bohus län förelåg minskning. I Svealand kom arealökningen för höstvetete huvudsakligen på Södermanlands, Örebro och Västmanlands län. För rågen var arealutvidgningen även störst i vissa områden i Götaland, nämligen Östergötlands och Kronobergs län, Kalmar läns södra del samt Malmöhus och Hallands län. I de västligaste områdena av Götaland samt i Värmlands län hade arealen minskats.

I jämförelse med år 1951 förelåg år 1954 en ökning av brödsädsarealen med 160 000 hektar (38,0 %). Ökningen var störst för höstvetete, nämligen 72 900 hektar (49,4 %). För vårvete uppgick ökningen till 35 300 hektar (20,0 %). Rågarealen år 1954 var 51 800 hektar (53,3 %) större än år 1951.

Arealen *fodersäd* uppgick år 1954 till 939 000 hektar, vilket var 39 100 hektar (4,0 %) mindre än år 1953. Som ovan nämnts torde reduceringen sammanhånga med relationen mellan priserna för brödsäd och fodersäd. Samtliga tre fodersädsdrag visade minskning. För havre och blandsäd var dock nedgången relativt liten, endast 2,6 respektive 1,2 %. Kornarealen däremot minskade med 22 700 hektar (12,0 %). Den år 1953

odlade kornarealen var emellertid den största, som förekommit i landet, varför 1954 års odling, 166 200 hektar, trots nedgången var jämförelsevis stor. Med undantag för år 1953 var arealen korn år 1954 den största sedan år 1926. Under större delen av 1930-talet omfattade kornarealen omkring 100 000 hektar och under flertalet år av 1940-talet var den ännu lägre. Havrearealen år 1954, 474 300 hektar, var den lägsta som hittills redovisats. År 1913 uppgick odlingen av havre till nära 790 000 hektar och har därefter successivt minskats. Odlingen av blandsäd har i motsats till havreodlingen undergått en successiv ökning. År 1913 utgjorde arealen omkring 172 000 hektar. Trots nedgång sedan år 1952, då denna odling nådde sin största omfattning, var arealen blandsäd år 1954, 298 500 hektar, större än den var före år 1949.

För korn och havre förelåg minskning i flertalet län i jämförelse med år 1953. Kornodlingen minskade sålunda i samtliga län med undantag av de västra länen i Götaland samt i Värmlands, Gävleborgs, Jämtlands och Norrbottens län. För havre var utvecklingen i huvudsak likartad i hela landet; reduceringen av havrearealen var dock i vissa län obetydlig. Odlingen av blandsäd ökade i västra Götaland, västra och mellersta Svealand samt i södra Norrland, medan övriga delar av landet i allmänhet uppvisade minskning av denna odling.

Den sammanlagda arealen för fodersäd år 1954 översteg 1951 års areal med 11 100 hektar (1,2 %).

Odlingen av *baljväxter* (kokärter, foderärter och vicker) uppgick år 1954 till 24 800 hektar, vilket var 2 200 hektar (9,9 %) mer än närmast föregående år. Ökning förelåg för såväl kokärter som foderärter och vicker. De först-

nämnda ökade i areal med 1 000 hektar (7,1 %) till 14 800 hektar. Foderärter redovisas sedan år 1950 tillsammans med vicker; den sammanlagda arealen år 1954 omfattade 10 000 hektar eller 1 300 hektar (14,3 %) mer än år 1953.

Den sammanlagda arealen för odling av säd och baljväxter (till mognad) år 1954 översteg motsvarande areal närmast föregående år med 25 200 hektar (1,7 %) och 1951 års areal med 171 400 hektar (12,5 %).

Potatisarealen år 1954 omfattade 120 400 hektar och understeg 1953 års areal med 6 700 hektar (5,3 %). Vissa svårigheter vid avsättningen av 1953 års skörd, speciellt beträffande industripotatis, medverkade här till. I jämförelse med år 1951 förelåg en obetydlig minskning, 800 hektar (0,7 %).

Arealen för *sockerbeter*, som år 1953 minskade med cirka 3 000 hektar i förhållande till de tre närmast föregående årens odling, uppgick år 1954 till 59 400 hektar, vilket innebar en arealökning med 8 300 hektar (16,1 %) i jämförelse med år 1953. Detta års goda skördeutfall bidrog troligen att stimulera till ökad odling; 1954 års areal var den största som förekommit. Sockerbetsarealen år 1954 var 5 300 hektar (9,9 %) större än år 1951.

Odlingen av *foderrotfrukter* år 1954 uppgick till 33 300 hektar, vilket var 4 100 hektar (11,0 %) mindre än år 1953. Denna odling, som åren 1930—1931 omfattade drygt 100 000 hektar, har särskilt under senare år starkt reducerats. I jämförelse med år 1951 förelåg en minskning av arealen med 10 200 hektar (23,4 %).

Arealen för *vall till hö*, som sedan år 1947 fortgående reducerats, visade år 1954 ytterligare tillbakagång, nämligen med 3 800 hektar (0,3 %). Arealen år

1954 uppgick till 1 185 200 hektar, vilket var 99 500 hektar (7,7 %) mindre än år 1951.

Arealerna för *vall till grönfoder och bete samt grönfoder av säd* år 1954, 112 300 respektive 69 100 hektar, uppvisade även fortsatt reducering. Minskningen i jämförelse med år 1953 utgjorde 14 200 hektar (11,2 %) respektive 7 100 hektar (9,3 %).

Arealerna för *vall till fröskörd och permanent betesvall* omfattade år 1954 33 400 hektar respektive 182 100 hektar, vilket i jämförelse med år 1953 innebar en minskning för den förstnämnda grödan med 2 200 hektar (6,2 %) men en ökning för den senare med 3 500 hektar (1,9 %).

Odlingen av *oljeväxter*, som under åren 1946—1951 ökade från 30 000 till 190 000 hektar men sedan på grund av bl. a. mindre fördelaktig prissättning reducerades till cirka 87 000 hektar år 1953, ökade år 1954 med 13 000 hektar (15,0 %) till 99 900 hektar. Vid jämförelse med år 1953 bör beaktas, att de höstsådda oljeväxterna utvintrade starkt vintern 1952—1953. Ökningen år 1954 kom främst på höstraps, nämligen med 25 900 hektar (73,7 %); arealen omfattade 61 100 hektar eller 61,2 % av hela oljeväxtarealen. Även arealen för rybs ökade i jämförelse med år 1953, nämligen med 3 900 hektar (24,5 %). Övriga slag av oljeväxter minskade i areal, varaps med 2 200 hektar (26,6 %), oljelin med 6 300 hektar (68,8 %) och »övriga oljeväxter» (huvudsakligen vitse-
nap) med 8 400 hektar (45,7 %). Huvuddelen av ökningen av totalarealen för oljeväxter hänförde sig till östra Svealand (Stockholms, Uppsala och Södermanlands län) samt Östergötlands län. I södra Götaland voro avvikelserna från föregående år relativt små och i vissa

områden förelåg minskning i den totala oljeväxtarealen.

I följande tablå har gjorts en sammanställning av arealerna för oljeväxter under de tre senaste åren och den relativa fördelningen av hela arealen oljeväxter på olika slag därav. För åren 1952 och 1953 har fördelningen av rybsarealen på höst- och vårrybs beräknats med ledning av uppgifter från Sveriges oljeväxtintressenter; arealen för »övriga oljeväxter» har antagits huvudsakligen vara vitsenap.

Arealen för *spånadsväxter*, som år 1953 företedde stark reducering, uppvissade år 1954 en framträdande ökning. Arealen utgjorde 4 400 hektar, vilket var 500 hektar (13,7 %) mer än år 1953.

Odlingen av *köksväxter* på åkern uppgick till 8 700 hektar eller 400 hektar (4,6 %) mindre än föregående år. Av 1954 års areal upptogo bruna bönor 1 000 hektar.

Arealen för *helträda och obrukad åkerjord* år 1954 omfattade 184 600 hektar, vilket var 12 800 hektar (6,5 %) mindre än föregående år.

Som *sammanfattning* kan framhållas, att arealdispositionen under år 1954 kännetecknades av ökad odling av brödsäd, baljväxter, sockerbetor och oljeväxter, medan arealerna för fodersäd, grönfoder av säd och baljväxter, potatis, foderrotfrukter och vallar minskade. I jämförelse med år 1951 förelåg stark ökning för samtliga slag av brödsäd samt för korn och kokärter medan odlingen av foderärter och vicker samt foderrot-

frukter och oljeväxter visade en relativt betydande tillbakagång.

Den relativa odlingen av olika växtslag år 1954 framgår av *tab. C*, där uppgifter lämnas om de olika växtslagens procentuella andel av åkerarealen för län, hushållningssällskapsområden, naturliga jordbruksområden och hela riket. De olika växtslagens relativa omfattning varierar betydligt mellan olika områden. Veteodlingen hade år 1954 i flertalet län i Svealand samt i Östergötlands län större relativ omfattning än i övriga delar av landet (18—25 %). Odlingen av råg var relativt störst i Kalmar, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län (omkr. 7—10 %). Den relativt största odlingen av korn år 1954 förekom i Gotlands, Malmöhus och Kopparbergs län (7—13 %) samt i Norrland (6—12 %), där kornet fortfarande i stor utsträckning användes som brödsäd. Havreodlingen omfattade en relativt stor del av åkerarealen, särskilt i västra Götaland, i större delen av Svealand, i Jönköpings och Kronobergs län samt i norra delen av Kalmar län (17—26 %).

I de områden, där havreodlingen hade mindre omfattning, förekom i regel i stället större odling av blandsäd, såsom i Stockholms, Uppsala och Östergötlands län, södra delen av Kalmar län, Kristianstads och Malmöhus län. I Norrland utom Gävleborgs län var odlingen av både havre och blandsäd relativt liten. Potatis odlades relativt mest i Blekinge och Kristianstads län (14 respektive 9 %). Endast på Gotland och Öland

Växtslag	Areal			Procent		
	1954	1953	1952	1954	1953	1952
Höstraps	61 080	35 160	65 640	61,2	40,5	43,9
Vårraps	6 020	8 200	18 990	6,0	9,4	12,7
Höstrybs	17 760	12 670	21 060	17,8	14,6	14,1
Vårrybs	2 220	3 380	4 060	2,2	3,9	2,7
Vitsenap	9 930	18 290	19 040	9,9	21,1	12,8
Oljelin	2 860	9 160	20 660	2,9	10,5	13,8
Summa	99 870	86 860	149 450	100,0	100,0	100,0

Tab. C. Åkerjordens användning, i procent, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954

Områden	Höstvete	Vårvete	Råg	Korn	Harv	Blandad	Körlar	Foderarter och vicker	All säd till mogen skörd	Potatis	Sockerbetsor	Foder- rotfrukter	Grönfoder av säd	Vall till hö	Permanent betesvall	Annan vall	Oljeväxter	Andra växter	Åkerjord och obrukad	Summa
Stockholms län och stad	9,4	8,4	1,3	2,3	8,1	15,3	1,0	0,2	46,0	2,6	—	0,3	1,1	26,5	5,2	3,7	3,6	0,4	10,6	100
Uppsala län	10,8	12,2	1,2	3,0	5,0	18,2	1,7	0,2	52,3	1,5	0,0	0,2	1,1	22,2	5,1	3,0	4,2	0,2	10,2	100
Södermanlands län	13,2	7,9	2,3	2,5	16,9	7,2	1,5	0,4	51,9	1,5	0,0	0,2	1,1	23,0	6,0	3,6	4,0	0,2	8,5	100
Östergötlands län	15,3	9,5	4,7	2,8	9,2	11,2	1,2	0,2	54,1	1,5	0,9	0,6	0,8	20,5	2,5	4,3	7,3	0,2	7,3	100
Norra skogsbygden	8,9	6,8	6,1	2,3	16,9	9,1	0,7	0,1	50,9	1,7	0,2	0,5	1,5	26,1	3,7	3,7	4,1	0,2	7,4	100
Östgötaslätten	18,8	11,5	4,4	3,1	5,6	10,8	1,5	0,2	55,9	1,1	1,3	0,5	0,5	15,8	2,4	4,7	9,5	0,3	8,0	100
Södra skogsbygden	7,8	4,5	5,5	2,3	13,9	15,7	0,7	0,3	50,7	2,9	0,4	1,1	1,3	31,6	1,7	2,7	2,9	0,0	4,7	100
Södra kustlandet	14,3	8,3	1,8	0,9	16,4	8,3	1,3	0,2	51,5	1,9	0,0	0,4	0,8	27,5	3,0	6,1	3,0	0,1	5,7	100
Jönköpings län	2,4	3,9	3,6	1,7	26,2	5,0	0,0	0,3	43,1	4,1	0,0	1,5	2,2	40,4	3,7	2,7	0,6	0,2	1,5	100
Kronobergs län	1,4	3,2	4,6	1,2	24,5	5,7	—	0,2	40,8	5,6	0,0	2,0	2,1	36,4	5,8	3,7	0,2	0,2	3,2	100
Kalmar län	7,3	5,3	8,8	3,3	12,6	8,8	0,1	0,1	46,3	3,7	1,8	1,4	0,8	26,5	4,8	4,9	3,8	1,1	4,9	100
länets norra del	7,3	6,6	5,2	1,3	20,8	6,1	0,3	0,1	47,7	2,8	0,0	1,2	0,8	30,8	4,0	4,9	2,3	0,1	5,4	100
Norra kustlandet	8,9	7,0	5,1	1,4	18,8	6,6	0,4	0,0	48,2	2,5	0,0	0,9	0,9	29,6	3,7	4,9	2,6	0,1	6,6	100
Skogsbygden	2,0	5,3	5,8	0,9	27,5	4,6	0,0	0,0	46,1	3,8	0,0	2,1	0,7	34,9	4,9	4,9	1,0	0,0	1,6	100
länets södra del	7,4	4,7	10,7	4,4	8,3	10,1	0,0	0,0	45,6	4,3	2,7	1,4	0,8	24,3	5,2	4,9	4,5	1,6	4,7	100
Kalmarsslätten	8,8	4,9	13,6	4,0	7,7	10,1	0,0	0,0	49,1	4,6	0,6	1,6	0,6	22,1	6,8	6,2	4,7	0,4	3,3	100
Norra kustlandet	1,4	8,0	6,5	0,8	19,0	4,1	—	—	39,8	5,0	—	0,7	1,1	34,3	3,8	6,7	0,5	0,1	8,0	100
Skogsbygden	3,3	4,8	7,4	1,6	17,6	8,3	0,0	0,2	43,2	5,4	0,0	1,1	1,4	33,9	5,9	4,1	0,8	0,1	4,1	100
Öland	9,5	4,1	10,2	7,3	1,0	12,0	—	0,0	44,1	2,9	7,3	1,5	0,5	18,5	2,9	4,1	7,5	4,3	6,4	100
Götlands län	10,4	3,1	7,2	13,3	0,6	6,4	0,2	0,1	41,3	1,8	3,7	2,6	0,2	22,7	4,9	4,8	10,6	1,6	5,8	100
Blekinge län	5,2	5,9	9,5	3,3	10,0	7,8	0,0	0,1	41,8	13,8	2,4	2,1	1,0	24,6	7,9	3,2	0,9	0,7	1,6	100
Skogsbygden	1,3	4,4	7,4	1,5	16,7	6,2	—	0,1	37,6	12,6	0,3	2,3	1,4	32,2	7,9	3,3	0,1	0,5	1,8	100
Slättbygden	7,7	6,8	10,9	4,5	5,7	8,7	0,0	0,1	44,4	14,5	3,8	2,0	0,7	19,7	8,0	3,1	1,4	0,9	1,5	100
Kristianstads län	3,5	4,5	9,7	3,3	4,4	16,9	0,0	0,2	42,5	8,9	5,4	2,5	2,4	22,1	6,6	4,4	1,6	2,1	1,5	100
Skogsbygden	0,6	2,1	5,4	1,0	9,9	18,9	0,0	0,1	38,0	9,7	1,3	2,9	2,0	31,2	7,4	5,2	0,2	0,9	1,2	100
Mellanbygden	2,0	3,3	14,9	3,2	1,7	16,3	0,0	0,2	41,6	12,4	5,0	2,7	2,0	20,4	7,3	3,7	0,9	2,8	1,2	100
Slättbygden	7,4	7,5	8,0	5,2	2,6	15,9	0,0	0,5	47,1	4,8	9,0	2,0	3,1	16,4	5,2	4,4	3,5	2,4	2,1	100
Malmöhus län	6,3	8,4	8,5	6,6	1,9	14,7	0,0	0,4	46,8	2,9	10,9	1,8	3,1	14,7	5,3	3,3	7,4	2,1	1,7	100
Skogsbygden	2,1	3,8	5,7	3,2	3,1	24,5	0,0	0,4	42,8	5,6	2,3	4,0	2,7	27,3	6,5	5,8	0,8	0,4	1,8	100
Mellanbygden	3,4	5,4	10,6	4,0	1,7	20,3	0,0	0,3	45,7	4,5	5,7	3,6	3,5	20,9	6,8	3,7	2,9	0,7	2,0	100
Slättbygden	7,9	10,0	8,0	8,0	1,9	11,4	0,1	0,4	47,7	2,0	13,8	0,9	3,0	11,0	4,7	2,8	9,8	2,8	1,5	100
Hallands län	1,4	7,2	7,5	4,0	17,3	8,6	0,0	0,4	46,4	5,3	0,7	2,8	3,4	25,7	6,6	5,5	0,7	1,2	1,7	100
Slättbygden	1,9	8,0	9,9	4,9	13,2	9,2	0,0	0,6	47,7	5,4	1,1	3,0	3,8	21,7	7,4	5,6	1,1	1,6	1,6	100
Skogsbygden	0,3	4,2	4,2	2,3	24,9	6,3	0,0	0,3	42,5	6,2	0,4	3,2	2,9	33,2	4,8	5,0	0,2	0,2	1,4	100
Norra Halland	1,3	8,2	3,4	2,8	21,7	9,3	—	0,2	46,9	3,9	0,0	1,4	2,4	30,3	6,0	5,6	0,2	1,3	2,0	100
Göteborgs och Bohus län	2,9	7,1	1,6	1,7	20,1	6,7	0,0	0,8	40,9	3,8	—	0,7	1,6	33,5	7,4	3,8	0,5	0,6	7,2	100

Älvsborgs län	2,5	5,1	2,2	3,0	24,1	3,2	0,0	0,4	40,5	3,1	0,0	0,6	1,7	38,4	5,0	5,4	0,7	0,1	4,5	100
länets norra del	3,4	5,7	2,1	3,5	23,8	2,7	0,0	0,5	41,7	2,1	0,0	0,3	1,6	35,8	5,1	6,0	1,0	0,1	6,3	100
Stättbygden	4,0	5,3	2,5	4,2	25,3	2,8	0,0	0,7	44,8	1,5	0,0	0,4	1,6	32,8	5,1	6,5	1,3	0,1	5,9	100
Dalbygden	2,2	6,5	1,6	2,9	23,6	2,9	0,0	0,3	40,0	2,8	—	0,4	1,5	35,9	5,7	5,6	0,6	0,2	7,3	100
Dalslands bergsbygd	2,8	6,1	1,6	1,7	17,1	1,5	0,0	0,1	30,9	2,8	—	0,1	1,7	48,1	4,2	5,5	0,0	0,1	6,6	100
Södra höglandet	2,5	4,5	2,2	2,4	30,3	1,3	—	—	43,2	5,5	—	0,1	1,9	45,5	2,3	1,3	—	0,0	0,2	100
länets södra del	0,9	4,2	2,3	2,3	24,4	4,0	0,0	0,1	38,2	4,8	—	1,1	1,8	43,0	4,7	4,4	0,3	0,1	1,6	100
Dalbygden	1,3	6,8	2,4	3,5	21,4	5,6	0,0	0,2	41,2	4,0	—	1,2	2,8	33,8	8,1	5,4	0,9	0,0	2,6	100
Södra höglandet	0,9	3,7	2,3	2,0	24,9	3,8	—	0,1	37,7	4,9	—	1,0	1,7	44,5	4,2	4,2	0,2	0,1	1,5	100
Skaraborgs län	8,0	3,0	5,1	4,1	23,0	4,3	0,3	0,8	48,6	1,7	0,1	0,7	2,2	28,2	5,4	4,1	2,5	0,1	6,4	100
Stättbygden	9,8	3,2	4,8	4,3	22,6	4,3	0,4	0,9	50,3	1,3	0,0	0,6	2,1	26,7	5,0	4,3	2,5	0,1	7,1	100
Fälbygden	4,1	2,3	5,6	4,5	23,9	4,5	0,0	0,6	45,5	2,4	0,0	0,8	2,6	30,4	6,3	4,0	3,1	0,4	4,5	100
Nordöstra höglandet	4,3	3,1	5,8	2,2	23,8	3,0	0,1	0,4	42,7	2,4	—	0,6	2,3	33,2	6,8	3,3	0,7	0,3	7,7	100
Sydöstra höglandet	2,9	2,9	6,3	3,8	23,6	4,7	0,0	0,3	44,5	3,5	0,0	1,2	2,8	33,2	5,8	3,2	2,8	0,1	2,9	100
Värmlands län	4,5	4,7	1,5	2,6	19,7	2,0	0,0	0,1	35,1	2,2	—	0,1	1,2	40,6	6,3	5,2	0,5	0,3	8,5	100
Stättbygden	5,7	7,0	2,1	3,9	20,7	2,6	0,1	0,1	42,2	1,5	—	0,1	0,9	32,2	6,8	5,7	1,0	0,4	9,2	100
Centr. o. v. a Värmland	3,8	2,6	0,8	1,2	19,5	1,3	0,0	0,1	29,3	2,7	—	0,1	1,3	46,9	5,9	5,3	0,1	0,1	8,3	100
Bergslagen	2,0	3,3	0,3	2,5	15,1	4,5	0,0	0,1	27,8	2,0	—	0,1	2,9	47,8	8,5	4,5	—	0,0	6,4	100
Norra Värmland	2,1	1,1	1,4	1,6	17,2	0,7	0,0	0,1	24,2	5,2	—	0,2	1,4	58,3	3,4	1,3	—	0,3	5,7	100
Örebro län	6,5	9,9	3,4	5,2	22,0	2,6	0,4	0,2	50,2	2,1	0,0	0,2	1,2	27,9	4,7	4,7	2,0	0,3	6,7	100
Södra skogsbygden	4,4	5,5	6,4	5,5	24,3	2,3	0,4	0,1	48,9	3,5	0,0	0,5	1,7	29,1	5,3	2,6	1,9	0,1	6,4	100
Stättbygden	8,4	13,0	3,7	5,4	21,1	2,4	0,5	0,1	54,6	1,5	—	0,2	0,6	22,7	4,4	5,3	2,7	0,2	7,8	100
Bergslagen	2,9	4,3	1,0	4,4	23,1	3,5	0,1	0,2	39,5	2,6	—	0,2	2,2	41,1	5,3	4,5	0,3	0,5	3,8	100
Västmanlands län	9,7	12,9	0,8	3,3	16,5	8,3	1,8	0,2	53,5	1,1	—	0,1	0,7	23,6	4,5	3,8	2,6	0,0	10,1	100
Bergslagen	4,5	4,3	0,3	1,4	23,6	6,5	0,6	0,1	41,3	1,6	—	0,1	1,7	37,1	7,2	3,9	0,2	0,1	6,8	100
Stättbygden	10,3	13,8	0,9	3,6	15,7	8,5	1,9	0,1	54,8	1,0	—	0,1	0,6	22,1	4,3	3,7	2,9	0,1	10,4	100
Kopparbergs län	3,9	0,8	1,7	6,9	18,0	4,2	0,2	0,0	35,7	2,6	—	0,3	2,6	47,5	3,4	2,7	0,1	0,1	5,0	100
Bergslagen	2,4	1,0	1,1	5,0	18,5	4,0	0,1	0,1	32,2	3,9	—	0,2	2,9	48,8	4,2	3,6	0,0	0,1	4,1	100
Östra Dalarna	6,0	1,0	2,0	6,9	21,7	5,5	0,3	0,0	43,4	1,8	—	0,3	2,4	37,7	4,9	3,3	0,1	0,1	6,0	100
Mellanbygden	1,3	0,4	1,5	8,0	13,7	2,6	0,0	0,0	27,5	3,6	—	0,4	2,2	59,3	1,2	1,7	0,0	0,1	4,0	100
Fjällbygden	—	—	—	0,8	3,1	—	—	—	3,9	3,8	—	0,1	9,7	80,5	0,5	0,9	—	0,0	0,6	100
Gävleborgs län	0,8	2,2	0,3	6,4	15,7	7,2	0,0	0,0	32,6	3,2	—	0,1	1,4	52,3	4,4	3,8	0,2	0,2	1,8	100
Gästrikland	1,3	3,0	0,6	3,4	19,4	5,3	0,1	0,0	33,1	3,3	—	0,1	2,0	48,8	5,7	3,6	0,2	0,1	3,1	100
Hälsinglands kustland	0,7	2,2	0,1	7,6	14,5	8,3	0,0	0,0	33,4	3,1	—	0,2	1,0	52,7	4,0	3,9	0,2	0,2	1,3	100
Inlandet	0,1	0,1	0,0	8,8	11,7	5,8	—	0,0	26,5	3,9	—	0,2	1,2	60,5	3,0	3,9	—	—	0,6	100
Västernorrlands län	0,0	0,2	0,1	8,9	4,4	5,3	0,0	0,1	19,0	1,6	—	0,1	3,3	63,2	4,3	3,1	0,1	0,3	2,0	100
Kustlandet	0,0	0,2	0,2	9,5	4,6	6,3	0,0	0,1	20,9	4,5	—	0,1	2,8	62,0	4,3	3,4	0,1	0,3	1,6	100
Inlandet	—	0,1	0,1	8,1	4,3	3,5	0,1	0,0	16,2	4,8	—	0,2	4,3	65,0	4,0	2,5	0,0	0,4	2,6	100
Silurområdet	—	—	—	3,2	1,9	2,2	—	0,0	6,6	5,2	—	0,0	2,5	69,8	7,3	3,7	—	—	4,9	100
Jämtlands län	0,0	0,1	0,1	10,0	1,9	2,6	0,0	0,2	14,9	3,1	—	0,1	5,2	70,2	3,3	2,0	—	0,2	1,0	100
Silurområdet	0,0	0,2	0,1	12,5	1,9	3,1	0,0	0,3	18,1	3,1	—	0,1	3,6	66,6	4,3	2,7	—	0,3	1,2	100
Fjällbygden	—	—	0,0	7,5	2,9	1,8	—	0,1	12,3	3,5	—	0,1	8,7	71,0	1,9	1,3	—	0,0	1,2	100
Mellanbygden	0,0	—	—	—	—	—	—	0,0	7,2	2,8	—	0,1	7,6	80,6	0,9	0,6	—	0,0	0,2	100
Fjällbygden	—	0,0	—	4,4	1,2	1,6	—	0,0	16,4	3,1	—	0,1	3,4	69,2	2,8	3,8	—	0,1	1,1	100
Västerbottens län	—	0,0	0,1	11,9	0,7	3,7	—	0,0	19,2	2,8	—	0,1	1,9	67,0	3,3	4,5	—	0,0	1,2	100
Kustlandet	—	0,0	0,1	14,0	0,7	4,4	—	0,0	3,1	4,5	—	0,1	10,5	79,5	0,8	0,7	—	0,1	0,7	100
Inlandet	—	—	0,0	2,0	0,7	0,4	—	0,0	11,0	3,3	—	0,2	2,5	72,7	3,8	3,4	—	0,1	3,0	100
Norrbottnens län	—	0,0	0,0	7,1	1,1	2,8	—	0,0	13,0	3,4	—	0,2	2,1	69,6	4,4	3,9	—	0,1	3,3	100
Kustlandet	—	—	0,0	8,4	1,2	3,4	—	0,0	1,2	2,7	—	0,1	4,5	88,0	0,7	0,9	—	0,0	1,9	100
Inlandet	—	—	—	0,4	0,6	0,2	—	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket	6,0	5,8	4,1	4,6	13,0	8,2	0,4	0,3	42,4	3,3	1,6	0,9	1,9	32,5	5,0	4,0	2,7	0,6	5,1	100

samt i Kristianstads och Malmöhus län användes en betydande del av åkerarealen för odling av sockerbeter och foderrotfrukter (sammanlagt 6—13 %). Vall till hö omfattade i samtliga län med undantag av Malmöhus större andel av åkern än något annat växtslag. Skillnaderna mellan olika områden voro emellertid betydande. I Norrland utgjorde nämnda slag av vall omkring två tredjedelar av åkerarealen, men i Malmöhus län endast 15 %. Odlingen av oljeväxter hade den relativt största omfattningen i Östergötlands län, södra delen av Kalmar län, Gotlands och Malmöhus län (5—11 %). Under rubriken »andra växtslag», som inrymmer specialodlingar av olika slag, fröodlingar, fruktodlingar m. m., redovisades endast en ringa del av åkerarealen. Den största relativa odlingen därav förekom på Öland (4 %).

En belysning av *spannmålsodlingens utveckling sedan år 1911* erhålles av *diagram 1*, som visar den procentuella andel av hela åkerarealen, som använts för odling av respektive höstvete, vårvete, råg, korn, havre och blandsäd under tiden 1911—1954 (för perioden 1911—1950 femårsmedeltal). Vårvete och råg uppvisa de största förändringarna. För vårvete konstateras en avsevärd ökning under ifrågavarande period, medan odlingen av råg gått starkt tillbaka; för de senaste två åren konstateras dock en tendens till utökning av rågarealen. Även kornodlingen har under en lång period undergått minskning men visar för de senaste åren en motsatt utveckling. Höstvetesodlingen var störst under 1930-talet; efter därpå följande nedgång har under de senaste åren en utvidgning av arealen skett. Havreodlingens relativa omfattning har gått tillbaka något under ifrågavarande period, medan odlingen av blandsäd undergått en mindre ökning.

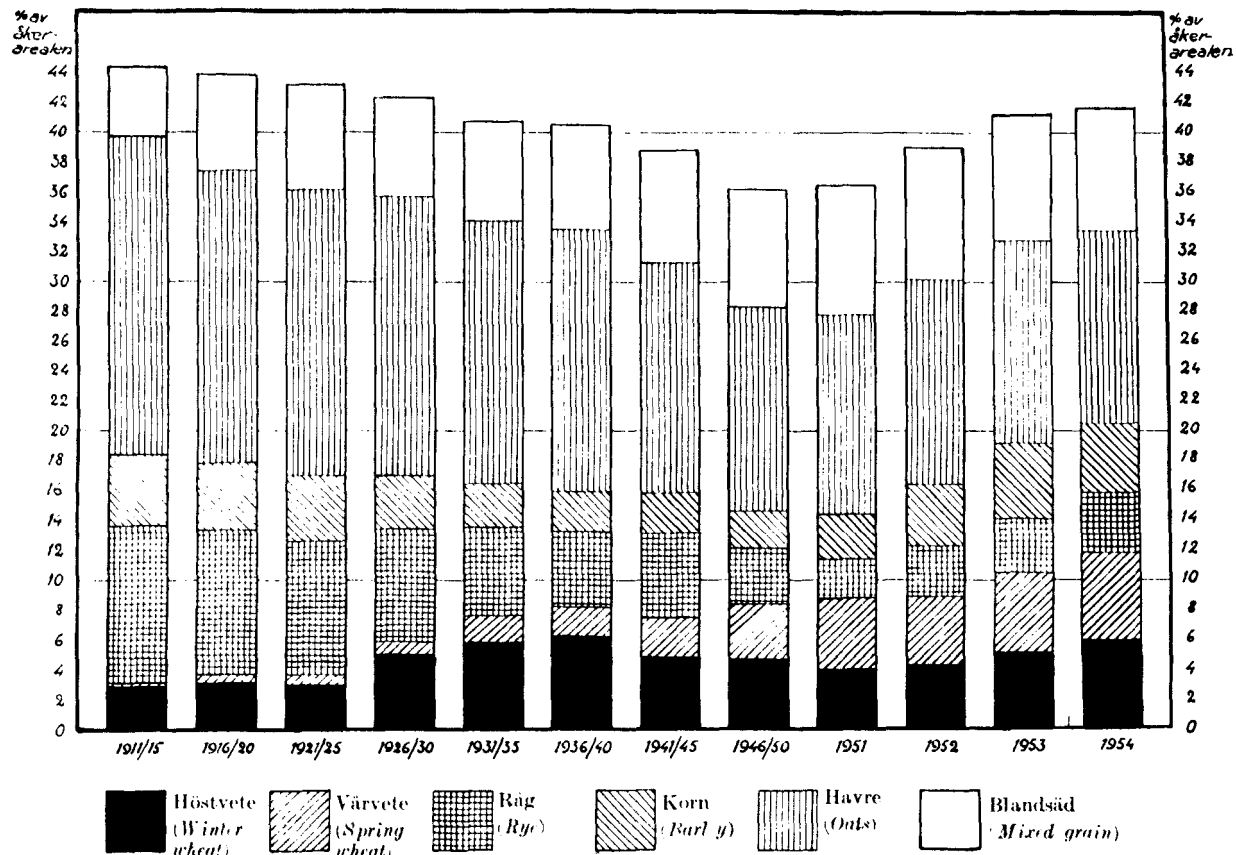
Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper år 1954

En särskild bearbetning av uppgiftsmaterialet till 1954 års arealinventering har företagits i syfte att belysa växtodlingen inom olika storleksgrupper efter åkerarealen. I *tab. D* redovisas för hela riket i absoluta och relativa tal *arealen av olika växtslag år 1954 inom olika storleksgrupper*. För de områden och storleksgrupper, som voro uteslutna vid arealinventeringen år 1954, har komplettering företagits med ledning av uppgifter från 1951 års allmänna jordbruksräkning. Fördelningen av den totala åkerarealen i riket på olika storleksgrupper hänför sig till år 1951, det sista år, för vilket dylika uppgifter föreligga. På grund av den fortgående sammanslagningen av mindre jordbruk till större brukningsenheter torde ytterligare förskjutningar i storleksgruppfördelningen ha skett efter år 1951. Den relativa fördelningen på olika växtslag inom storleksgrupperna, som är grundad på 1954 års uppgifter, beröres ej av förändringar i åkerarealen inom grupperna.

Av tabellen framgå vissa karakteristiska skillnader mellan de olika storleksgrupperna i fråga om åkerjordens relativa användning. Odlingen av brödsäd, baljväxter och oljeväxter samt förekomsten av helträda och obrukad åkerjord synas öka med åkerarealen. Ett motsatt förhållande kännetecknar odlingen av potatis och rotfrukter samt foderväxter. Fodersädsarealens relativa andel av åkerarealen varierar endast obetydligt mellan storleksgrupperna. I fråga om de enskilda växtslagen konstateras mindre samvariation med åkerarealen för råg än för vete. De tre slagen av fodersäd visa olika förhållande till åkerarealens storlek. Den relativa omfattningen av korn-

**Diagram 1. Arealerna för olika slag av stråsäd i procent av hela åkerarealen under tiden 1911 - 1954
(för perioden 1911 - 1950 femårsmedeltal)**

*The areas of different kinds of grain in percentage of the total area of arable land for the period 1911—1954
(the period 1911 - 1950 five years average.)*

Tab. D. Åkerjordens användning år 1954 inom olika storleksgrupper, hela riket

Växtslag	Absoluta tal									Relativa tal								
	0-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-30 ha	30-50 ha	50-100 ha	Över 100 ha	Samtliga	0-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-30- ha	30-50 ha	50-100 ha	Över 100 ha	Samt- liga
Höstvete	551	3 635	14 859	40 658	32 891	41 256	41 296	45 244	220 450	0,5	1,0	2,2	4,7	7,5	9,5	11,2	11,4	6,0
Vårvete	1 672	7 979	18 534	33 967	29 438	36 967	38 589	44 752	211 898	1,4	2,3	2,7	3,9	6,7	8,6	10,4	11,3	5,8
Höstråg	783	5 849	17 266	34 081	21 770	23 789	19 648	21 953	145 139	0,6	1,7	2,5	4,0	5,0	5,5	5,3	5,6	4,0
Värråg	73	509	1 120	979	369	288	221	307	3 866	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa brödsäd	3 079	18 032	51 779	109 685	84 468	102 300	99 754	112 256	581 353	2,6	5,1	7,6	12,7	19,3	23,7	27,0	28,4	15,9
Korn	2 014	11 903	28 362	32 943	19 910	23 716	21 664	25 692	166 204	1,7	3,4	4,2	3,8	4,5	5,5	5,9	6,5	4,6
Havre	11 410	49 136	109 882	133 812	56 017	46 594	35 982	31 464	474 297	9,4	14,1	16,1	15,6	12,8	10,8	9,7	8,0	13,0
Blandsäd	5 069	16 830	50 448	87 655	46 662	41 645	27 147	23 050	298 506	4,2	4,8	7,4	10,2	10,6	9,6	7,4	5,8	8,2
Summa fodersäd	18 493	77 869	188 692	254 410	122 589	111 955	84 793	80 206	939 007	15,3	22,3	27,7	29,6	27,9	25,9	23,0	20,3	25,8
Kökärter	20	190	605	2 605	2 480	3 142	2 941	2 853	14 836	0,0	0,1	0,1	0,3	0,6	0,7	0,8	0,7	0,4
Foderärter och vicker . .	132	503	1 262	2 271	1 367	1 422	1 248	1 799	9 995	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,3
Summa halvväxter	152	693	1 867	4 876	3 847	4 564	4 189	4 643	24 831	0,1	0,2	0,3	0,6	0,9	1,0	1,1	1,2	0,7
All säd	21 724	96 594	242 338	368 971	210 904	218 819	188 736	197 105	1 545 191	18,0	27,6	35,6	42,9	48,1	50,6	51,1	49,9	42,4
Potatis	11 735	18 172	28 627	28 832	11 217	9 451	6 350	6 007	120 391	9,7	5,2	4,2	3,4	2,6	2,2	1,7	1,5	3,3
Sockerbeter	640	1 374	4 994	12 996	10 422	11 852	8 070	9 070	59 418	0,5	0,4	0,7	1,5	2,4	2,7	2,2	2,3	1,6
Foderrotfrukter	1 390	3 748	8 435	10 319	3 775	2 698	1 327	1 587	33 279	1,2	1,1	1,3	1,2	0,8	0,6	0,4	0,4	0,9
Summapotatis o. rotfrukter	13 765	23 294	42 056	52 147	25 414	24 001	15 747	16 664	213 088	11,4	6,7	6,2	6,1	5,8	5,5	4,3	4,2	5,8
Grönfoder	3 618	10 904	16 932	18 781	7 127	5 157	3 393	3 137	69 049	3,0	3,1	2,5	2,2	1,6	1,2	0,9	0,8	1,9
Vall till hö	71 809	188 337	306 417	289 045	113 448	92 574	61 760	58 822	1 185 212	59,5	53,9	45,0	33,6	25,9	21,4	17,5	14,9	32,5
Vall till fröskörd	87	599	3 043	5 694	4 361	5 751	6 737	7 097	33 369	0,0	0,1	0,4	0,7	1,0	1,3	1,8	1,8	0,9
Vall till grönfoder och bete	1 425	6 968	21 215	33 584	15 347	13 037	10 368	10 335	112 279	1,2	2,0	3,1	3,9	3,5	3,0	2,8	2,6	3,1
Permanent betesvall . . .	2 270	9 678	25 299	42 582	22 146	21 718	22 405	36 045	182 143	1,9	2,8	3,7	4,9	5,1	5,0	6,1	9,1	5,0
Summa foderväxter	79 209	216 486	372 906	389 686	162 429	138 237	107 663	115 436	1 582 052	65,6	61,9	54,7	45,3	37,1	31,9	29,1	29,2	43,4
Höstraps	200	236	967	5 475	7 453	12 749	15 424	18 575	61 079	0,2	0,1	0,2	0,7	1,7	2,9	4,2	4,7	1,7
Värraps	13	47	45	360	425	1 047	1 921	2 161	6 019	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,5	0,5	0,1
Höstrybs	59	66	117	1 370	1 801	3 304	4 429	6 619	17 765	0,1	0,0	0,0	0,2	0,4	0,8	1,2	1,7	0,5
Värrybs	9	69	43	285	245	405	542	623	2 221	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,0
Oljelin	8	—	32	246	384	705	647	836	2 858	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
Övriga oljväxter	41	22	23	654	1 233	2 429	2 161	3 368	9 931	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,6	0,6	0,8	0,3
Summa oljväxter	330	440	1 227	8 390	11 541	20 639	25 124	32 182	99 873	0,3	0,1	0,2	1,0	2,6	4,8	6,8	8,1	2,7
Spånadsväxter	35	—	267	400	462	810	1 015	1 411	4 401	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3	0,4	0,1
Köksväxter på åkern . . .	1 288	954	950	1 512	1 277	820	939	940	8 680	1,1	0,3	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Andra växtslag	393	830	1 656	1 331	1 467	1 152	1 011	1 547	9 387	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3
Helträdgård och obrukad åkerj.	3 997	11 030	20 158	37 020	24 760	28 263	29 251	30 137	184 616	3,3	3,2	3,0	4,3	5,7	6,5	7,9	7,6	5,1
Summa åker	120 741	349 628	681 558	859 457	438 254	432 741	369 486	395 422	3 647 287	100	100	100	100	100	100	100	100	100

odlingen ökar med åkerarealen, medan havreodlingen minskar något i de större grupperna. Blandsäd odlas relativt mest på de medelstora brukningsenheterna. Potatisodlingen sjunker starkt, när åkerarealen ökar. Detsamma gäller även för vall till hö. Den för vall till frö och permanent betesvall använda andelen av åkerarealen ökar däremot från lägre till högre storleksgrupper.

Ängens användning

Vid de allmänna jordbruksräkningarna inhämtas uppgifter om ängsarealen, tidigare fördelad på slätteräng, kultiverad betesäng och annan betesäng.

Vid 1951 års jordbruksräkning ändrades specificeringen till kultiverad betesmark och naturlig äng. Då uppgift om arealen slätteräng erfordras för uppskattning av skörden av hö från naturlig äng, har en beräkning av arealen slätteräng gjorts. För varje hushållnings-sällskapsområde har arealen naturlig äng enligt 1951 års jordbruksräkning uppdelats proportionellt mot fördelningen på slätteräng och »annan betesäng» enligt 1944 års jordbruksräkning. Arealen slätteräng har sålunda för hela riket beräknats till 134 430 hektar; år 1944 uppgick arealen till 239 100 hektar. I följande tablå har för varje hushållnings-sällskapsområde den sammanlagda arealen äng (inklusive kultiverad betesmark) fördelats procentuellt på kultiverad betesmark, slätteräng och övrig naturlig äng.

Enligt den här beräknade fördelningen utgjorde år 1951 kultiverad betesmark 26,1 %, slätteräng 18,6 % och övrig naturlig äng 55,3 % av den sammanlagda arealen. Motsvarande tal år 1944 voro respektive 13,7, 25,4 och 60,9 %. Den relativa arealen kultiverad betesmark

Områden	Kultiverad betesmark %	Slätteräng %	Övrig naturlig äng %
Stockholms län och stad	36,3	10,9	52,8
Uppsala län	26,7	14,8	58,5
Södermanlands län	36,2	4,2	59,6
Östergötlands län	36,3	5,8	57,9
Jönköpings län	34,3	14,9	50,8
Kronobergs län	32,0	16,5	51,5
Kalmar läns norra del	36,9	5,4	57,7
Kalmar läns södra del	11,5	12,0	76,5
Gotlands län	34,9	6,3	58,8
Blekinge län	28,2	8,2	63,6
Kristianstads län	39,0	5,3	55,7
Malmöhus län	42,6	9,8	47,6
Hallands län	36,7	11,3	52,0
Göteborgs och Bohus län	21,6	10,8	67,6
Älvsborgs läns norra del	18,4	18,5	63,1
Älvsborgs läns södra del	35,6	14,0	50,4
Skaraborgs län	28,1	5,0	66,9
Värmlands län	10,6	25,9	63,5
Örebro län	29,9	12,1	58,0
Västmanlands län	26,3	14,5	59,2
Kopparbergs län	4,8	52,4	42,8
Gävleborgs län	7,5	35,0	57,5
Västernorrlands län	8,6	42,5	48,9
Jämtlands län	15,9	27,9	56,2
Västerbottens län	32,0	24,8	43,2
Norrbottnens län	10,7	70,8	18,5
Hela riket år 1951	26,1	18,6	55,3
» » » 1944	13,7	25,4	60,9

har således ökat betydligt. I Götaland och större delen av Svealand är arealen slätteräng förhållandevis liten, i många områden mindre än 10 % av hela ängsarealen. I Kopparbergs län och i Norrland har slätterängen relativt stor omfattning, medan den kultiverade betesmarken i regel utgör en mindre del.

Hösten 1954 besädda arealer

Liksom tidigare under en följd av år verkställdes även år 1954 inom Götaland, Svealand och Gävleborgs län en särskild inventering i oktober av de arealer, som besåts med höstvet, höstråg, höstraps och höstrybs.¹ Denna undersökning utfördes enligt samma metod och grundades på samma representativa urval av brukningsenheter som arealinventering-

¹ Enligt kungl. kungörelse den 24 september 1953 nr 602).

en den 1 juni 1954. Resultaten av inventeringen för hela det undersökta området redovisas i följande tablå, där jämförelse göres med motsvarande uppgifter för år 1953.

Höstsådden 1954 försvårades och försenades i stora delar av landet på grund av stor nederbörd. I mitten av oktober var sådden av höstsäd i vissa områden ännu ej avslutad och vissa för höstsäd avsedda arealer befarades ej kunna besås. Särskilt i de södra och sydvästra områdena rådde ogynnsamma väderleksförhållanden. I de mellersta delarna av landet voro förutsättningarna för höstsådden bättre. Höstsådden av oljeväxter, som i regel utföres betydligt tidigare, kunde i allmänhet verkställas under gynnsammare väderlek.

	Besädd areal, hektar, hösten		För- ändring i %
	1954	1953	
Höstvete	193 682	236 004	- 17,9
Höstråg	105 112	151 505	- 30,6
Summa höstsäd .	298 794	387 509	- 22,9
Höstraps	69 783	62 203	+ 12,2
Höstrybs	22 660	20 459	+ 10,8
Summa höstsådda oljeväxter . . .	92 443	82 662	+ 11,8

Inom de 20 län, som inventeringen omfattade, besåddes hösten 1954 sammanlagt 298 800 hektar med höstsäd, vilket innebar en minskning med icke mindre än 88 700 hektar (22,9 %) i jämförelse med hösten 1953. Arealen minskade för höstvete med 42 300 hektar (17,9 %) och för höstråg med 46 400 hektar (30,6 %). Vid denna jämförelse bör emellertid beaktas, att den hösten 1953 med vete besädda arealen var den största sedan slutet av 1930-talet.

Odlingen av höstsådda oljeväxter kännetecknades år 1953 av att arealen för raps ökades och att rybsarealen reducerades, medan totalarealen sjönk obetyd-

ligt. Hösten 1954 utvidgades odlingen av såväl raps som rybs. Den med höstraps besädda arealen uppgick till 69 800 hektar, vilket var 7 600 hektar (12,2 %) mer än hösten 1953. Arealen höstrybs omfattade 22 700 hektar och översteg motsvarande areal år 1953 med 2 200 hektar (10,8 %). Den sammanlagda arealen, 92 400 hektar, ökade med 9 800 hektar (11,8 %).

Det bör observeras, att uppgifterna om de höstsådda arealerna kunna vara behäftade med viss osäkerhet, beroende av att höstsådden stundom ej är helt avslutad vid tidpunkten för inventeringen. På grund av de ogynnsamma väderleksförhållandena torde detta förhållande särskilt böra beaktas i fråga om uppgifterna för år 1954.

Odlingen av vissa vallfröslag år 1954

I samband med inventeringen av de hösten 1954 besädda arealerna infordrades särskilda uppgifter om de arealer, som under sommaren 1954 hade använts för odling av frö av timotej, rödklöver och alsikeklöver inom Götaland och Svealand. I följande tablå redovisas resultaten av denna inventering jämte motsvarande arealer, erhållna vid liknande undersökningar åren 1953 och 1951. Nedanstående uppgifter avse hela Götaland och Svealand.

År	Timotej- frö, hektar	Rödklö- verfrö, hektar	Alsike- klöverfrö, ma hektar	Sum-
1954	13 383	20 167	4 022	37 572
1953	16 015	20 232	3 464	39 711
1951	18 580	22 470	2 710	43 760
Förändring i % i förh. till				
1953	- 16,4	- 0,3	+ 16,1	- 5,4
1951	- 28,0	- 10,2	+ 48,4	- 14,1

I jämförelse med år 1953 förelåg en framträdande nedgång i odlingen av timotejfrö (16,4 %), medan arealen för

alsikeklöverfrö visade en betydande ökning (16,1 %). Odlingen av rödklöverfrö hade ungefär samma omfattning som år 1953. Den sammanlagda arealen understeg föregående års areal med drygt 5 %.

Odlingen av frö år 1954 var betydligt mindre än år 1951 (14,1 %). Minskningen kom på arealen för timotej- och rödklöverfrö; för alsikeklöver förelåg däremot en stark ökning av arealen.

Utsäde

År 1946 inhämtades genom hushållningssällskapens sockenombud uppgifter angående utsädesmängden per hektar. De sålunda erhållna uppgifterna ha legat till grund för beräkningen av utsädesmängderna även år 1954. I följande sammanställning angivas medel-

Växtslag	Utsäde per hektar, kg
Höstvete	218
Vårvete	226
Höstråg	199
Vårråg	201
Korn	197
Havre	223
Blandsäd	214
Säd till bete och grönfoder	250
Ärter	238
Vicker	208
Potatis	2 151

talen för *utsädet per hektar för hela riket*.

I tab. 4 meddelas de för län och hushållningssällskapsområden beräknade to-

Växtslag	År 1954 Ton	År 1953 ¹ Ton	År 1952 ¹ Ton
Höstvete	47 940	41 180	34 820
Vårvete	48 700	45 430	38 750
Höstråg	28 870	25 490	23 750
Vårråg	780	780	780
Korn	33 240	37 890	30 450
Havre	106 120	108 870	110 940
Blandsäd	64 170	64 870	69 000
Säd till bete och grönfoder	17 190	18 940	21 560
Kokärter	3 530	3 280	2 710
Foderärter och vicker	2 230	1 950	2 340
Potatis	259 840	274 010	273 190

¹ Tidigare publicerade uppgifter för åren 1952—1953 korrigerade, se sid. 3.

tala utsädesmängderna för 1954 års skörd. I samma tabell ingå även uppgifter för hela riket om motsvarande utsädesmängder under några föregående år. I förestående tablå ha sammanställts *de tre senaste årens totala utsädeskvantiteter för hela riket*.

Skörd per hektar och totalskörd

För insamlande av uppgifter om 1954 års skörd ha gällt särskilda föreskrifter.² Liksom tidigare ha uppgifterna insamlats av hushållningssällskapens underavdelningar i samarbete med vederbörande kristidsnämnd eller motsvarande kommunala organ.

I de definitiva uppgifterna om skörden m. m. under närmast föregående år, vilka årligen senast den 15 januari avgivas av hushållningssällskapens lokalombud, meddelas uppgifter om skörden per hektar för alla sädesslag, för potatis, sockerbetor, foderrotfrukter, hö från odlad jord och från naturlig äng samt för halm av höstsäd, vårsträsäd och haljväxter. Liksom år 1953 har dessutom lämnats uppgifter om hektarskörden för vissa slag av oljeväxter, nämligen höstraps, vårraps, höstrybs, vårrybs och oljelin. Tidigare lämnades vidare uppgifter sockenvis om den totala skörden av klöverfrö, gräsfrö, spånadslin, oljelin, hampa, raps, rybs och senap samt av andra möjligen förekommande växtslag, såsom oljedådra, vallmo och solrosor. Då tillförlitligare uppgifter kunna erhållas på annat sätt för spånadslin och hampa samt särskilda uppgifter för år 1954 ha infordrats om hektarskörden för ovannämnda slag av oljeväxter, ha för år 1954 dylika uppgifter om totalskörden inhämtats endast för klöverfrö och gräs-

² Enligt kungl. kungörelse den 9 april 1954 (nr 141).

frö. Slutligen lämnas i de definitiva skörderapporterna även uppgifter i foderenheter om beräknad avkastning av betet å slätter- och betesvallar, naturlig äng och kultiverad betesmark.

Med användande av ovannämnda uppgifter om skörden per hektar samt den vid sommarens representativa arealinventering erhållna arealen för de särskilda växtslagen har totalskörden beräknats. I fråga om sädesslagen har vid beräkningen av skörden av såväl halm som kärna hänsyn tagits endast till den areal, från vilken mogen säd skördats.

Preliminära uppgifter om skörden av spånadslin och hampa för år 1954 samt definitiva uppgifter för år 1953 ha erhållits från Riksförbundet lin och hampa. Från Sveriges oljeväxtintressenter ha erhållits preliminär uppgift om hektarskörden av vitsenap år 1954 samt definitiva uppgifter för år 1953 om totala skörden av samtliga slag av oljeväxter.

Beträffande klöver- och gräsfrö saknas

för många socknar uppgift om skörden. I dessa fall har skörden beräknats med ledning av arealen vall till frö under antagande, att proportionen mellan den för dylik fröskörd använda åkerarealen och skörden av klöver- och gräsfrö i genomsnitt bör vara ungefär densamma i socknar med fullständiga och ofullständiga uppgifter. Det är emellertid sannolikt, att fröskörd ej förekommit i vissa fall, då uppgift härom saknats. Den beräknade skörden av klöver- och gräsfrö får därför endast betraktas som ungefärlig.

I följande tablå redovisas *för hela riket skörden per hektar* av de särskilda växtslagen år 1954 i jämförelse med de två närmast föregående åren samt medeltalen för tioårsperioden 1944—1953 och femårsperioden 1949—1953.

I jämförelse med år 1953 var medelhektarskörden för hela riket år 1954 lägre för samtliga i tablå angivna växtslag utom för kokärter, de flesta slagen

Växtslag	År 1954	År 1953	År 1952	I medeltal åren		1953 = 100	År 1954 om	
	kg	kg	kg	1944/53	1949/53		1944/53	1949/53
Höstvete	2 640	2 780	2 850	2 290	2 460	95	115	107
Vårvete	2 070	2 330	1 890	1 750	1 860	89	118	111
Höstråg	2 040	2 280	2 290	1 900	2 080	89	107	98
Vårråg	1 270	1 370	1 130	1 150	1 200	93	110	106
Korn	2 170	2 480	2 150	2 080	2 240	88	104	97
Havre	1 820	1 940	1 580	1 550	1 600	94	117	114
Blandsäd	2 200	2 370	2 110	1 950	2 150	93	113	102
Kokärter	1 600	1 540	1 520	..	..	104	..	..
Foderärter och vicker	1 470	1 520	1 460	..	..	97	..	..
All säd	2 100	2 280	1 990	1 830	1 980	92	115	106
Höstraps	1 910	1 420	1 780	..	..	135	..	..
Vårraps	1 310	1 100	930	..	..	119	..	..
Höstrybs	1 600	1 150	1 420	..	..	115	..	..
Vårrybs	1 050							
Oljelin	1 010	1 060	1 010	..	..	95	..	..
Potatis	11 870	13 590	13 490	12 960	13 320	87	92	89
Sockerbeter	31 100	39 000	29 500	34 020	34 560	80	91	90
Foderrotfrukter	29 300	35 980	28 750	32 440	33 610	81	90	87
Hö från odlad jord	3 990	4 150	3 820	3 620	3 760	96	110	106
, naturlig äng	1 510	1 460	1 250	1 310	1 340	103	115	113
Halm av höstsäd	2 710	2 900	2 730	2 600	2 680	93	104	101
, vårråssäd	2 070	2 190	1 890	1 940	2 010	95	107	103
, baljväxter	1 720	1 670	1 550	1 520	1 610	103	113	107

av oljeväxter samt hö från naturlig äng. Minskningen var störst för sockerbeter och foderrotfrukter, omkring 20 %. Hektarskörden för sockerbeter år 1953 var emellertid ovanligt hög. Av brödsädsgrödorna visade vårvete och höstråg den största relativa minskningen, drygt 10 %. Försämringen i hektaravkastningen för fodersäden var mest framträdande för korn, som lämnade ca 12 % lägre skörd per hektar än år 1953. Baljväxterna företedde endast mindre avvikelser från föregående år, vilket även gällde skördeutfallet för hö. Skördeutbytet för potatis var liksom för rotfrukterna betydligt sämre än år 1953 (nära 13 %). Denna jämförelse visar endast den kvantitativa försämringen. Därtill kom att skördens kvalitet i allmänhet var lägre än år 1953. Av oljeväxterna visade höstrapsen och vårrapsen betydligt bättre skördeutbyte än år 1953. År 1953 var skörden av oljeväxter dock förhållandevis låg, beroende på bl. a. ogynnsam övervintring.

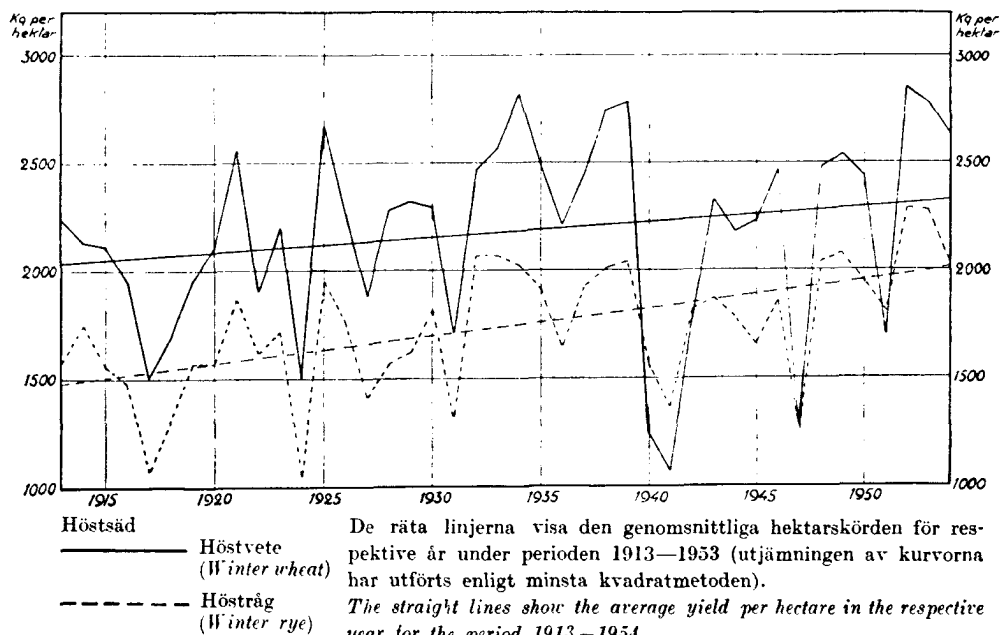
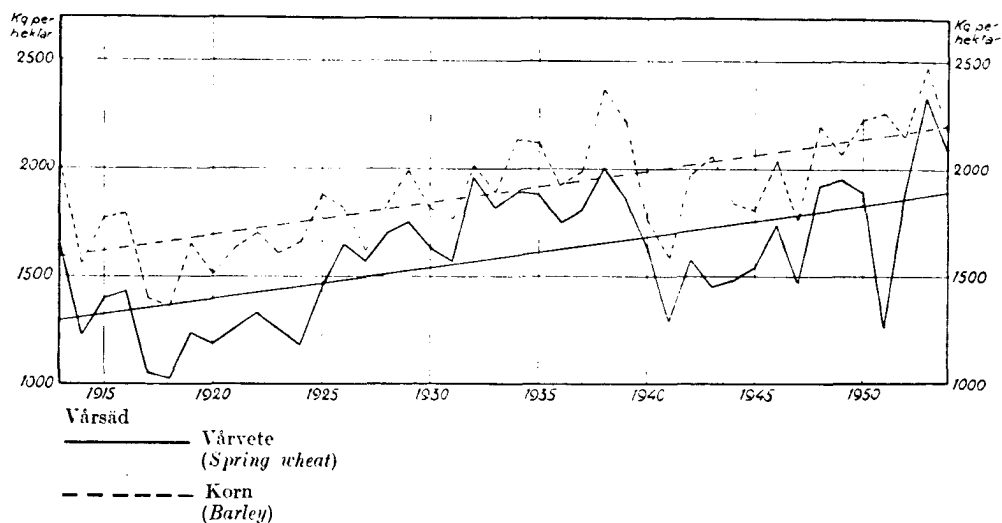
I jämförelse med medelhektarskördarna för tioårsperioden 1944—1953 voro hektarskördarna år 1954 dock högre för samtliga växtslag utom potatis och rotfrukter. För vete, vårråg, havre, blandsäd och hö var 1954 års hektarskörd 10—18 % större än tioårsmedeltalet. I förhållande till medelhektarskördarna för åren 1949—1953 voro avvikelserna mindre; förutom för potatis och rotfrukter lämnade även höstråg och korn år 1954 lägre skördeavkastning än femårsmedeltalet.

Vid sidan av de årliga variationerna i avkastningen per hektar har en fortgående ökning av hektarskördarna ägt rum. För höstveten och höstrågen samt vårveten och kornen belyses denna utveckling för tiden 1913—1954 i *diagram 2*. Detta

visar dels de årliga växlingarna i hektaravkastningen och dels den genomsnittliga förändringen under hela perioden. Utjämnningen av kurvorna har utförts enligt minsta kvadratmetoden. Den sålunda beräknade genomsnittliga årliga ökningen av hektarskörden för ifrågasvarande period utgjorde för höstveten 7,1 kg, för höstråg 12,7 kg, för vårveten 14,5 kg och för korn 14,6 kg. En framträdande skillnad konstateras mellan höstsäden och vårsäden i fråga om de årliga variationerna; dessa äro betydligt större för höstsäden. Särskilt höstveten uppvisar stor känslighet för de årliga skördebetingelserna, medan särskilt kornet men även vårveten synes vara mera stabilt i detta hänseende.

Hektarskördarnas storlek år 1954 inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden redovisas i *tab. 5*. Betydande skillnader föreligga mellan dels olika län och dels olika delar inom länen. I Götaland och Svealand uppvisa slättbygdsområdena för flertalet växtslag högre avkastning per hektar än övriga områden. I Norrland, där odlingen domineras av korn, havre, blandsäd, potatis och vallhö, konstateras i allmänhet högre skördeutbyte i kustlands- och siluområdena än i övriga områden. Beträffande potatis och vallhö äro i allmänhet de regionala skillnaderna i hektaravkastningen mindre framträdande.

Såsom framgår av *tab. 5* erhöles de mellersta och östra länen i Svealand goda hektarskördar år 1954 särskilt av brödsäd men även av fodersäd, medan skördeavkastningen var förhållandevis låg i södra Götaland och i Norrland. Även oljeväxterna lämnade bättre skörd i Svealand än i Götaland. I detta sammanhang må påpekas, att väderleksför-

Diagram 2. Skörden per hektar av höstvet, höstråg, vårvete och korn åren 1913—1954*Yield per hectare in 1913—1954*

Tab. E. Skörden per hektar av viktigare växtslag inom vissa större produktionsområden, år 1954

Områden	Höst- vete	Var- vete	Höst- råg	Korn	Hav- re	Bland- säd	All- strå- säd	Pota- tis	Foder- rot- fruk- ter	Hö från odlad jord	Hö från natur- lig äng
<i>I kilogram:</i>											
Skåne-Hallands slättbygder . .	2 430	2 550	2 220	2 950	2 150	2 650	2 480	12 110	31 200	4 520	2 740
Sydsvenska mellanbygden . . .	2 420	2 100	1 960	2 510	1 990	2 200	2 150	13 870	31 600	4 380	2 370
Öland och Gotland	2 370	2 090	1 910	2 120	1 600	1 920	2 080	12 310	34 360	4 390	2 150
Östgötaslätten	3 080	2 480	2 570	3 150	2 740	2 860	2 840	12 620	33 870	4 740	2 600
Vänerslätten	2 460	1 670	2 090	2 230	1 920	2 080	2 040	12 520	31 180	3 990	1 680
Mälar- och Hjälmabygden . . .	2 940	2 290	2 310	2 560	2 330	2 430	2 490	12 320	34 290	4 350	2 430
Sydsvenska höglandet	2 060	1 520	1 740	1 880	1 540	1 850	1 660	11 890	24 770	4 310	1 520
Östsvenska dalbygden	2 590	1 780	1 810	2 100	1 840	2 080	2 020	12 290	29 340	4 250	1 400
Västsvenska dalbygden	1 950	1 520	1 710	1 630	1 490	1 600	1 550	7 470	26 270	4 270	2 530
Södra Bergslagen	2 350	1 870	2 080	1 990	1 830	2 240	2 000	11 960	25 930	4 370	2 230
Västsvenska dalsjöområdet . . .	1 620	1 100	1 450	1 480	1 410	1 500	1 410	9 400	24 110	3 510	1 360
Norra Bergslagen	1 970	1 530	1 890	1 740	1 700	1 740	1 720	10 060	25 580	3 820	1 630
Östra Dalarna-Gästrikland . . .	1 880	1 540	1 870	2 030	1 530	1 720	1 680	10 960	26 140	4 130	1 480
Kustlandet i nedre Norrland . .	1 980	1 500	1 760	1 580	1 100	1 380	1 860	10 670	28 260	3 670	1 310
Kustlandet i övre Norrland . .	—	900	1 430	1 320	1 060	1 270	1 300	8 320	31 860	3 080	1 250
Nordsvenska mellanbygden . . .	1 800	1 160	1 770	1 630	1 320	1 400	1 460	11 530	23 030	3 470	1 170
Jämtländska silurområdet . . .	1 500	1 000	1 800	1 980	1 540	1 790	1 880	13 570	24 520	3 650	1 730
Fjäll- och moränbygden	—	1 000	1 700	1 910	1 520	1 990	1 820	13 230	29 490	3 370	1 240
Hela riket	2 640	2 070	2 040	2 170	1 820	2 200	2 100	11 870	29 300	3 990	1 510
<i>I % av medeltalet för hela riket:</i>											
Skåne-Hallands slättbygder . .	92	114	109	136	118	120	118	102	107	113	181
Sydsvenska mellanbygden . . .	92	101	96	116	109	100	102	117	108	110	157
Öland och Gotland	90	101	94	98	88	87	99	104	117	110	142
Östgötaslätten	117	120	126	145	151	130	135	106	116	119	172
Vänerslätten	93	81	102	103	105	95	97	105	106	100	111
Mälar- och Hjälmabygden . . .	111	111	113	118	128	110	119	104	117	109	161
Sydsvenska höglandet	78	73	85	87	85	84	79	100	85	108	101
Östsvenska dalbygden	98	86	89	97	101	95	96	104	100	107	93
Västsvenska dalbygden	74	73	84	75	82	73	74	63	90	107	168
Södra Bergslagen	89	90	102	92	101	102	95	101	88	110	148
Västsvenska dalsjöområdet . . .	61	53	71	68	77	68	67	79	82	88	90
Norra bergslagen	75	74	93	80	93	79	82	85	87	96	108
Östra Dalarna-Gästrikland . . .	71	74	92	94	84	78	80	92	89	104	98
Kustlandet i nedre Norrland . .	75	72	86	73	60	63	65	90	96	92	87
Kustlandet i övre Norrland . .	—	43	70	61	58	58	62	70	109	77	83
Nordsvenska mellanbygden . . .	68	56	87	75	73	64	70	97	79	87	77
Jämtländska silurområdet . . .	57	48	88	91	85	81	90	114	84	91	115
Fjäll- och moränbygden	—	48	83	88	84	90	87	111	101	84	82
Hela riket	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

hallandena under skördetiden år 1954 voro särskilt ogynnsamma i södra Göta-land och norra Norrland.

För att lämna en mera överskådlig bild av skördeutfallet i olika delar av landet ha i *tab. E* de naturliga områdena sammanförts till *ett mindre antal produktionsområden*; skörden per hektar för de viktigare växtslagen utom sockerbeter och oljeväxter har där angivits dels i absoluta tal, dels i relativa tal, varvid medelhektarskörden för hela riket satts lika med 100. Under normala skördeår bruka Skåne—Hallands slättbygder visa de högsta hektarskördarna för de flesta växtslagen. År 1954 var hektaravkastningen i detta område förhållandevis låg, för höstvetete t. o. m. lägre än medeltalet för hela riket. I fråga om brödsäden erhöll även Sydsvenska mellanbygden relativt låg skörd. Av de olika produktionsområdena hade Östgötaslätten de högsta hektarskördarna för år 1954, för brödsäd 17—26 % och för fodersäd 30—51 % högre än riksmedel-talen. Även för Mälar- och Hjälmabygden konstateras för samtliga i tabellen angivna grödor större skörd per hektar än medelavkastningen för hela landet. För övriga områden redovisades större hektaravkastning än riksmedel-talet endast för något enstaka växtslag. De stora variationerna mellan olika områden i hektaravkastningen torde främst sammanhånga med skiljaktigheter i jordmån och klimat.

Totalskörden år 1954 av olika växtslag redovisas i *tab. F*, där en jämförelse även göres med den preliminärt beräknade skörden för samma år samt de definitiva uppgifterna om skörden år 1953 och medelskörden för tioårsperioden 1944—1953 och femårsperioden 1949—1953.

I *tab. G* redovisas den totala skörden

år 1954 inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden.

Beträffande skörden av sockerbeter ha uppgifter erhållits från Svenska sockerfabriksaktiebolaget, avseende de till fabrikena levererade kvantiteterna. Vidare ha, såsom förut nämnts, uppgifter om totalskörden av spånadsväxter samt vissa uppgifter om skörden av oljeväxter erhållits från vederbörande centrala organisationer.

De definitiva skördeuppgifterna bruka under normala år visa relativt små avvikelser från de preliminära uppgifterna. Detta var i huvudsak förhållandet även år 1954 trots ogynnsamma bärgningsförhållanden i stora delar av landet. För flertalet grödor förelåg dock någon försämring i jämförelse med de i oktober preliminärt beräknade skördarna. I fråga om sädesslagen var försämringen störst för vårvete och havre. Även för potatis och rotfrukter erhöles vid de definitiva beräkningarna lägre skörd än i oktober; för sockerbeter var nedgången ganska stor. För år 1954 ha de till grund för de definitiva skördeberäkningarna liggande arealerna justerats mer än vad som eljest brukat ske. Kompletteringen till arealer för hela riket, som för uppgifterna i Årsväxten 1954 genomfördes med ledning av preliminära uppgifter från 1951 års jordbruksräkning, har nämligen här kunnat göras med mer definitiva uppgifter. Den stora differensen mellan den definitiva och den preliminära skörden av hö från naturlig äng förklaras huvudsakligen av att den här använda arealen avsevärt understiger den förut från 1944 års jordbruksräkning hämtade.

Såsom framgår av *tab. F* var den totala skörden år 1954 större än närmast föregående år för vissa sädesslag, näm-

Tab. F. Totalskörden i hela riket åren 1954 och 1953 samt medelskörden 1944/53 och 1949/53

Växtslag	År 1954		År 1953 ¹	I medeltal åren		År 1954, om		
	Definitiva uppgifter	Preli- minära uppgifter		1944/53	1949/53	1953 = 100	1944/ 53 = 100	1949/ 53 = 100
	ton	ton	ton	ton	ton			
Höstvete	580 970	579 370	526 570	409 340	418 500	110	142	139
Vårvete	439 440	451 350	461 170	249 040	315 630	95	176	139
Höstråg	295 820	302 610	297 410	265 450	253 550	101	113	119
Värråg	4 900	5 060						
Summa brödsäd	1 321 130	1 338 390	1 285 150	923 830	987 680	103	143	134
Korn	359 880	363 900	468 440	233 330	287 520	77	154	125
Havre	861 120	879 460	944 850	793 360	839 030	91	109	103
Blandsäd	655 830	660 900	716 110	581 760	673 010	92	113	97
Summa fodersäd	1 876 830	1 904 260	2 129 400	1 608 450	1 799 560	88	117	104
Kökärter	23 800	23 260	21 330	21 220	18 840	112	112	126
Foderärter och vicker .	14 660	14 590	13 290	15 280	17 080	110	96	86
Summa baljväxter	38 460	37 850	34 620	36 500	35 920	111	105	107
All säd	3 236 420	3 280 500	3 449 170	2 568 780	2 823 160	94	126	115
Potatis	1 428 750	1 464 790	1 727 360	1 758 950	1 704 060	83	81	84
Sockerbetor	1 848 170	1 960 000	1 995 550	1 776 820	1 814 700	93	104	102
Foderrotfrukter	975 060	1 012 810	1 345 830	1 754 530	1 514 820	72	56	64
Summa potatis och rotfrukter	4 251 980	4 437 600	5 068 740	5 290 300	5 033 580	84	80	84
Hö från odlad jord . .	4 728 700	4 618 310	4 934 470	4 676 410	4 691 480	96	101	101
„ „ naturlig äng . . .	202 850	340 400	196 260	283 120	234 480	103	..	..
Summa hö	4 931 550	4 958 710	5 130 730	4 959 530	4 925 960	96	99	100
Halm av höstsäd	991 440	..	920 850	825 900	774 100	108	120	128
„ „ vårsträsäd	2 391 670	..	2 583 980	2 066 470	2 233 170	93	116	107
„ „ baljväxter	42 670	..	37 730	39 680	38 760	113	108	110
Summa halm	3 425 780	..	3 542 510	2 932 050	3 046 030	97	117	112
Hösträps (frö)	..	² 116 920	³ 58 040	..	..	..	..	..
Värräps „	..	² 7 890	³ 6 200	..	..	..	..	..
Höstrybs „	..	² 28 460	³ 14 210	..	..	..	..	..
Värrybs „	..	² 2 340	³ 2 030	..	..	..	..	..
Oljelin „	..	² 2 890	³ 8 920	..	..	..	..	..
Vitsenap „	..	³ 10 430	³ 22 430	..	..	..	..	..
Summa oljväxter	..	168 930	³ 111 830	..	..	..	..	..
Spånadslin:								
frö ⁴	..	2 180	1 960	..	..	..	..	..
tåga	..	830	950	..	..	..	..	..
blånor	..	2 310	1 980	..	..	..	..	..
Hampa:								
frö ⁵	..	90	—	..	..	..	..	..
tåga	..	78	30	..	..	..	..	..
blånor	..	700	580	..	..	..	..	..
Tobak	255	..	320	420	340	80	61	75
Klöver- och gräsfrö . .	9 080	..	12 900	14 180	14 390	70	64	63

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1953, korrigerade, se sid. 3. — ² Tröskad, ej vattenhaltbestämd vara. — ³ Avser frö med 18 % vattenhalt. — ⁴ Frö av spånadslin användes till när-

mare hälften för utsäde. Utsädesfröet beräknas hålla en vattenhalt av 12—14 %, det övriga 9 %. — ⁵ Hampfrö, varav större delen användes till utsäde, beräknas hålla en vattenhalt av 12—14 %.

ligen höstvet, höstråg, kokärter samt foderärter och vicker. Med undantag av höstråg var ökningen för dessa, relativt sett, framträdande (10—12 %), vilket förklaras av ökad areal. För övriga sädesslag var totalsköörden mindre än år 1953; för korn var nedgången stor (23 %), beroende av dels minskad areal och dels lägre hektarskörd. Även skörden av potatis och rotfrukter visade en nedgång, som var störst för potatis och foderrotfrukter; för dessa grödor var såväl areal som hektarskörd mindre än närmast föregående år. För sockerbeter var minskningen trots nedgången i hektarsköörden relativt liten, beroende på ökning av arealen. I fråga om oljeväxterna förelåg stark ökning av totalsköörden för höstraps och höstrybs, vilket sammanhängde med både arealökning och större hektarskörd. Oljelin och vitsenap gävo däremot betydligt lägre skörd, huvudsakligen beroende på arealminskning. Skörden av vallhö var något mindre och av ängshö något större än år 1953. För vallhö förelåg nedgång både i areal och hektarskörd, medan för ängshö högre hektarskörd var orsaken till skördeökningen.

I jämförelse med medelskördarna för tioårsperioden 1944—1953 var 1954 års skörd större för brödsäd, fodersäd och kokärter. Särskilt för höstvet, vårvete och korn var ökningen stor. Även för sockerbeter och hö från odlad jord förelåg skördeökning, för sistnämnda gröda dock obetydlig. Skörden av potatis och foderrotfrukter år 1954 understeg tioårsmedeltalet betydligt; för foderrotfrukterna var 1954 års skörd endast något över hälften av jämförelsesköörden. För ängshö försvåras jämförelsen med tioårsmedeltalet på grund av den stora skillnaden mellan den för åren 1951—

1954 och den för tidigare år använda arealen slåtteräng.

I förhållande till medelskördarna för åren 1949—1953 avveko 1954 års skördar i huvudsak på samma sätt. För flertalet grödor voro avvikelserna från femårsmedeltalen dock något mindre.

Den totala vetesköörden år 1954 beräknas till 1 020 000, rågskörden till 301 000 och hela brödsädssköörden till 1 321 000 ton. I jämförelse med år 1953 och medelskördarna för åren 1944—1953 och 1949—1953 förelåg en ökning med respektive 3, 55 och 39 % för vete och med respektive 1, 13 och 19 % för råg. Den totala brödsädssköörden år 1954 var respektive 3, 43 och 34 % större än nämnda jämförelseskördar. Den fördelade sig med 77 % på vete och 23 % på råg eller lika som år 1953. Motsvarande tal i genomsnitt för perioden 1944—1953 och 1949—1953 voro 71 och 29 %, respektive 74 och 26 %.

Den totala skörden av fodersäd år 1954 uppskattas till 1 877 000 ton. Den understeg föregående års skörd med 23 % för korn, 9 % för havre och 8 % för blandsäd; däremot översteg 1954 års skörd medelsköörden för åren 1944—1953 och 1949—1953 med 54 respektive 25 % för korn och 9 respektive 3 % för havre. Skörden av blandsäd var år 1954 13 % större än tioårsmedeltalet men 3 % mindre än medelsköörden för den senaste femårsperioden. Hela fodersädssköörden var 12 % mindre än år 1953, men 17 och 4 % större än respektive medelskördar.

Skörden av ärter och vicker, beräknad till 38 000 ton, översteg skörden år 1953 med 11 % och medelskördarna för tio- respektive femårsperioden med 5 respektive 7 %.

Hela skörden av säd, beräknad till 3 236 000 ton, var 6 % mindre än före-

gående år men 26 respektive 15 % större än ifrågavarande medelskördar.

Skörden av potatis och rotfrukter år 1954, uppskattad till sammanlagt 4 252 000 ton, understeg jämförelseskördarna med respektive 16, 20 och 16 %. För sockerbetor var skörden 7 % mindre än år 1953 men 4 respektive 2 % större än medelskördarna för den senaste tio- och femårsperioden.

Totalskörden av hö, 4 932 000 ton, understeg föregående års skörd med 4 % och avvek endast obetydligt från ifrågavarande medelskördar.

Halmskörden, sammanlagt 3 426 000 ton, var 3 % mindre än år 1953 men 17 respektive 12 % större än medelskördarna för tio- och femårsperioderna.

Med ledning av de av hushållningssällskapens underavdelningar i regel församlingsvis verkställda uppskattningarna av hektarskörden — för vitsenap uppgift från Sveriges oljeväxtintressenter — beräknades skörden av oljeväxter år 1954 preliminärt till 169 000 ton, vilket var omkring 50 % mer än den för år 1953 redovisade definitiva skörden. Ökningen var störst för höstraps, men även för höstrybs förelåg betydande ökning, medan skörden av oljelin och vitsenap var avsevärt lägre än år 1953. De i tab. F för år 1954 angivna skördeuppgifterna, som för raps, rybs och oljelin avse tröskad, ej vattenhaltsbestämd skörd, äro emellertid ej direkt jämförbara med uppgifterna för år 1953, som avse skörd med 18 % vattenhalt.

Skörden av spånadsväxter var för såväl lin som hampa något större än år 1953. Skörden av klöver- och gräsfrö år 1954 var 30 % mindre än närmast föregående år och 36 respektive 37 % mindre än medelskörden åren 1944—1953 och 1949—1953. Skördeminskningen torde sammanhånga med den ovanligt regniga

väderleken under sommaren 1954. Tobaksskörden år 1954 uppgick enligt uppgift från Svenska tobaksmonopolet till 255 ton mot 320 ton år 1953.

För att erhålla ett sammanfattande mått på skördens storlek ha de olika växtslagen med hänsyn till deras fodervärde omräknats till *skördeenheter*. Därvid har följande skala använts: en skördeenhets = 1 kg råg, vete, korn, ärter och vicker, 1,2 kg havre, 1,1 kg bland-säd, 4 kg potatis och sockerbetor, 10 kg foderrotfrukter, 2,2 kg hö från odlad jord, 2,5 kg hö från naturlig äng, 5 kg halm av höstsäd, 4 kg halm av vårstråsäd, 3,5 kg halm av baljväxter, 12 kg blast av sockerbetor samt 15 kg blast av foderrotfrukter. Blasten har för sockerbetor beräknats till 50 % av den uppgivna skörden av betor och för foderrotfrukter till 20 % av foderrotfruktskörden. Potatisblasten har icke medräknats. För avkastningen av betet på vallar och ängar erhållas numera direkta uppgifter från de definitiva skörderapporterna i januari.

Efter sålunda gjord omräkning av skörden för varje växtslag, erhållas i tablån å sid. 28 angivna antal skördeenheter för år 1954.

Vid dessa beräkningar har emellertid hänsyn icke tagits till vall till frö, olje- och spånadsväxter samt köksväxter på åkern och ej heller under rubriken »andra växtslag» redovisade grödor. Tidigare har vid beräkning av betet på vall även medtagits arealen för vall till frö. Då i allmänhet betesavkastningen på denna areal torde vara obetydlig, har det ansetts lämpligare att ej medräkna denna. I fråga om olje- och spånadsväxter är det något oegentligt att tala om fodervärde. Då emellertid en relativt stor del av åkerarealen numera användes för odling av oljeväxter, har liksom

Växtslag	Tusental skördeenheter	%
Vete	1 020 410	10,9
Råg	300 720	3,2
Korn	359 880	3,8
Havre	717 600	7,7
Blandsäd	596 209	6,4
Kökarter	23 800	0,2
Foderarter och vicker	14 660	0,2
Summa spannmål	3 033 279	32,4
Potatis	357 188	3,8
Sockerbeter	462 043	4,9
Foderrotfrukter	97 506	1,1
Summa potatis och rotfrukter	916 737	9,8
Hö från odlad jord	2 149 409	23,0
Halm av höstsäd	198 288	2,1
" " vårsträsäd	597 918	6,4
" " halvväxter	12 191	0,1
Summa hö o. halm	2 957 806	31,6
Blast av sockerbeter	77 007	0,8
" " foderrotfrukter	13 001	0,1
Summa blast	90 008	0,9
Gräs o. d. till bete o. grönfoder	1 560 703	16,6
Säd	111 687	1,2
Summa bete o. grönfoder	1 672 390	17,8
Summa avkastning av åkern	8 670 220	92,5
Hö från naturlig äng	81 140	0,9
Bete	616 818	6,6
S:a avkastning av naturlig äng	697 958	7,5
Totalavkastning	9 368 178	100,0

de närmast föregående åren gjorts en liknande beräkning för dessa som för ovan angivna grödor. Därvid har en skördeenhets satts lika med 0,5 kg oljeväxtfrö; då hela skörden av oljeväxtfrö år 1954 uppgick till 168 900 ton, motsvarade denna 338 milj. skördeenheter mot 224 milj. år 1953.

Den totala avkastningen från åkern och den naturliga ängen, med ovan angivna inskränkningar, redovisas i nedanstående tabell för åren 1950—1954 i 1 000-

Växtslag	År 1950	År 1951 ¹	År 1952 ¹	År 1953 ¹	År 1954
Spannmål	2 495 000	2 228 000	2 680 000	3 227 000	3 033 000
Potatis och rotfrukter	1 104 000	983 000	942 000	1 065 000	917 000
Hö och halm	2 808 000	2 724 000	2 787 000	3 084 000	2 958 000
Blast	106 000	91 000	82 000	101 000	90 000
Bete och grönfoder	1 876 000	1 724 000	1 733 000	1 757 000	1 672 000
S:a avkastning av åkern ²	8 389 000	7 750 000	8 224 000	9 234 000	8 670 000
Avkastning av naturlig äng	707 000	615 000	642 000	700 000	698 000
Totalavkastning ²	9 096 000	8 365 000	8 866 000	9 934 000	9 368 000

¹ Tidigare publicerade uppgifter för åren 1951—1953 korrigerade, se sid. 3.

² Utom avkastningen av vall till frö, olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag».

tal skördeenheter. För åren 1951—1953 ha tidigare publicerade uppgifter omräknats med hänsyn till de nya uppgifter om arealen åker och äng, som erhållits från 1951 års allmänna jordbruksräkning.

Den totala avkastningen av åkern och den naturliga ängen (uppgifterna för åkern avse ej vall till frö, olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag») uppgick för år 1954 till 9 368 milj. skördeenheter, vilket var 566 milj. enheter (5,7 %) mindre än år 1953. Minskningen fördelade sig med 564 milj. enheter på avkastningen av åkern och 2 milj. enheter på avkastningen från naturlig äng. För samtliga huvudgrupper av grödor på åkern förelåg nedgång i jämförelse med närmast föregående år. Avkastningen minskade för spannmål med 194 milj. enheter (6,0 %), för potatis och rotfrukter med 148 milj. enheter (13,9 %), för hö och halm med 126 milj. enheter (4,1 %), för blast med 11 milj. enheter (10,9 %) samt för bete och grönfoder med 85 milj. enheter (4,8 %). Inom vissa grupper förelåg olika utveckling för de enskilda grödorna. Minskningen för spannmål kom helt på fodersäd, medan avkastningen av brödsäd och halvväxter visade ökning; i fråga om hö och halm kom minskningen på hö från odlad jord och halm av vårsträsäd.

Totalavkastningen år 1954 översteg medeltalet för tioårsperioden 1944—1953 med 534 milj. enheter (6,0 %) och för

Tab. G. Åkerns och den naturliga ängens avkastning, i skördeenheter per hektar, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1954

Områden	Åkerjordens avkastning												Naturliga ängens avkastning		
	Areal för säd till mogen skörd			Areal för potatis och rotfrukter			Areal för foderväxter			Hela åkerarealen ¹					
	1954	Medel-tal 1944/53	Medel-tal 1949/53	1954	Medel-tal 1944/53	Medel-tal 1949/53	1954	Medel-tal 1944/53	Medel-tal 1949/53	1954	Medel-tal 1944/53	Medel-tal 1949/53	1954	Medel-tal 1944/53	Medel-tal 1949/53
Stockholms län o. stad . . .	2 792	2 173	2 366	3 645	3 093	3 312	2 723	2 381	2 418	2 482	2 093	2 192	1 213	1 016	1 024
Uppsala län . . .	3 084	2 368	2 605	3 041	2 993	3 167	2 688	2 280	2 409	2 616	2 108	2 287	1 081	941	927
Södermanlands . . .	2 932	2 214	2 500	2 844	2 537	2 699	3 078	2 637	2 675	2 718	2 202	2 360	1 236	1 072	955
Ostergötlands . . .	3 062	2 550	2 874	4 799	3 870	4 181	3 029	2 424	2 597	2 864	2 339	2 594	1 212	934	1 040
Jönköpings . . .	1 929	1 813	1 869	2 324	3 270	3 403	2 606	2 365	2 318	2 289	2 154	2 160	1 045	760	762
Kronobergs . . .	1 925	1 882	1 932	3 106	3 651	3 719	2 706	2 651	2 815	2 330	2 378	2 483	914	859	957
Kalmar . . .	2 383	1 902	2 079	4 970	4 313	4 555	2 511	2 344	2 376	2 496	2 179	2 294	768	719	683
därav norra delen . . .	2 236	1 837	2 027	3 412	2 929	3 162	2 677	2 409	2 400	2 311	2 007	2 106	935	822	734
södra delen . . .	2 461	1 938	2 110	5 355	4 705	4 912	2 414	2 330	2 362	2 579	2 285	2 403	691	683	665
Gotlands län . . .	2 555	2 095	2 383	6 086	4 846	5 033	2 596	2 285	2 398	2 727	2 297	2 498	921	652	732
Blekinge . . .	2 658	2 178	2 456	4 084	4 265	4 458	2 972	2 559	2 771	2 998	2 734	2 954	1 065	742	826
Kristianstads . . .	2 482	2 511	2 707	5 062	5 340	5 592	2 620	2 623	2 717	2 946	3 038	3 195	1 032	880	962
Malmöhus . . .	2 937	3 261	3 431	7 407	7 656	7 944	2 765	2 785	3 026	3 612	3 886	4 079	1 410	1 312	1 435
Hallands . . .	2 363	2 263	2 499	3 177	4 086	4 305	2 551	2 417	2 553	2 475	2 415	2 671	1 074	863	964
Göteborgs och Bohus län	1 829	1 835	1 914	2 040	2 927	2 946	2 734	2 312	2 554	2 123	2 022	2 177	1 094	830	958
Älvsborgs län . . .	1 867	1 672	1 699	2 501	3 031	2 911	2 283	1 890	2 053	2 014	1 859	1 881	849	762	771
därav norra delen . . .	2 054	1 700	1 768	2 340	3 085	2 868	2 319	1 966	2 060	2 057	1 757	1 832	828	684	755
södra delen . . .	1 513	1 620	1 574	2 618	2 998	2 943	2 228	2 241	2 142	1 939	2 043	1 962	865	819	781
Skaraborgs län . . .	2 445	1 973	2 150	3 576	3 330	3 405	2 885	2 311	2 488	2 490	2 041	2 201	1 139	797	841
Värmlands . . .	1 677	1 526	1 561	2 553	2 574	2 535	2 039	1 737	1 903	1 746	1 547	1 658	573	505	531
Örebro . . .	2 333	2 047	2 202	2 791	2 678	2 694	2 919	2 621	2 603	2 408	2 200	2 266	1 106	926	978
Västmanlands . . .	2 957	2 098	2 259	2 795	2 431	2 543	2 502	2 151	2 185	2 626	1 914	2 016	1 282	875	861
Kopparbergs . . .	1 980	1 623	1 674	2 771	2 817	2 848	2 057	1 958	1 968	1 948	1 792	1 819	695	542	579
Gävleborgs . . .	1 789	1 603	1 742	3 099	2 917	3 012	2 611	2 164	2 307	2 310	2 007	2 136	704	546	557
Västernorrlands . . .	1 677	1 860	1 843	2 330	3 014	3 063	1 846	1 926	1 969	1 800	1 944	1 970	796	695	720
Jämtlands . . .	2 479	2 317	2 272	3 705	3 604	3 469	1 844	2 329	2 496	1 979	2 356	2 478	679	775	826
Västerbottens . . .	1 792	2 210	2 172	2 651	4 213	4 214	1 792	1 726	1 791	1 800	1 873	1 921	534	478	445
Norrbottens . . .	1 596	2 048	1 942	1 958	3 664	3 538	1 714	1 929	1 867	1 657	1 949	1 873	693	682	632
Hela riket	2 486	2 186	2 349	4 725	4 763	4 949	2 468	2 268	2 359	2 483	2 291	2 411	964	765	802

¹ Utom arealen för vall till fröskörd, olje-, spånads- och köksväxter samt andra växtslag.

femårsperioden 1949—1953 med 280 milj. enheter (3,1 %). Vid denna jämförelse har hänsyn ej tagits till avkastningen av oljeväxterna. Medräknas oljeväxterna, omräknade till skördeenheter enligt vad ovan angivits, uppgick totalavkastningen år 1954 till 9 706 milj. enheter mot 10 158 milj. enheter för år 1953.

Enligt de definitiva uppgifterna om skörden lämnade höskörden och betet år 1954 i milj. skördeenheter räknat: första skörd och efterslätter på slättervall 2 149 och på slätteräng 81, bete på slättervall 1 017, på betesvall 543, på slätteräng och övrig naturlig äng 324 samt på kultiverad betesmark 293. Den beräknade avkastningen av betet per hektar utgjorde i medeltal för hela riket: för bete på slättervall 858, på betesvall 1 845, på slätteräng och övrig naturlig äng 605 samt på kultiverad betesmark 1 551 skördeenheter mot respektive 913, 1 786, 624 och 1 526 skördeenheter år 1953.

I tab. G meddelas för riket, län och hushållningssällskapsområden uppgifter om den beräknade *avkastningen, uttryckt i skördeenheter per hektar*, år 1954 och under tioårsperioden 1944—1953 och femårsperioden 1949—1953. Vid beräkningen av hektaravkastningen för hela åkern ha emellertid arealerna för olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag» frändragits åkerarealen, på grund av att hänsyn här ej kunnat tagas till skörden av dessa växtslag. För hela riket uppgick den sålunda beräknade avkastningen per hektar åker år 1954 till 2 483 och per hektar äng till 964 skördeenheter mot respektive 2 627 och 896 år 1953, 2 291 och 765 i medeltal under tioårsperioden 1944—1953 samt 2 411 och 802 i medeltal under femårsperioden 1949—1953. Avkastningen

på den areal, som användes för sädesodling år 1954 (halmen även medräknad), uppgick till 2 486 skördeenheter per hektar. Rotfruktsarealens avkastning inklusive blast, utgjorde 4 725 skördeenheter, och den för foderväxter (hö, bete och grönfoder) använda åkerarealen lämnade 2 468 skördeenheter per hektar. Trots de ogynnsamma skördeförhållandena i Skåne år 1954 var avkastningen per hektar åker liksom föregående år högst i Malmöhus län, nämligen 3 612 skördeenheter, medan den lägsta avkastningen år 1954, 1 657 skördeenheter, per hektar, redovisades för Norrbottens län.

Med användande av uppgifterna i tab. G har avkastningen per hektar åker beräknats i procent av den genomsnittliga avkastningen för tioårsperioden 1944—1953 och femårsperioden 1949—1953 för varje hushållningssällskapsområde. Resultaten därav angivas i nedanstående tablå.

Områden	Avkastningen i % av medeltalet för	
	1944/53	1949/53
Stockholms län och stad	118,6	113,2
Uppsala län	124,1	114,4
Södermanlands län	123,4	115,2
Östergötlands län	122,4	110,4
Jönköpings län	106,3	106,0
Kronobergs län	98,0	93,8
Kalmar läns norra del	116,6	111,2
Kalmar läns södra del	112,9	107,3
Gotlands län	118,7	109,2
Blekinge län	109,7	101,5
Kristianstads län	97,0	92,2
Malmöhus län	92,9	88,6
Hallands län	102,5	92,7
Göteborgs och Bohus län	105,0	97,5
Älvsborgs läns norra del	117,1	112,3
Älvsborgs läns södra del	94,9	98,8
Skaraborgs län	122,0	113,1
Värmlands län	112,9	105,3
Örebro län	109,5	106,3
Västmanlands län	137,2	130,3
Kopparbergs län	108,7	107,1
Gävleborgs län	115,1	108,1
Västernorrlands län	92,6	91,4
Jämtlands län	84,0	79,9
Västerbottens län	96,1	93,7
Norrbottens län	85,0	88,5
Hela riket	108,4	103,0

Växtslag	Medelvikt (kg)			Maximum (kg)		Minimum (kg)	
	År 1954	År 1953	Åren 1944 53	År 1954	År 1953	År 1954	År 1953
Höstvete	74,6	76,5	76,7	77,5	78,5	64,3	62,5
Vårvete	74,3	77,4	76,8	79,3	80,5	64,7	62,0
Höstråg	68,2	71,8	72,0	72,5	73,3	60,0	66,0
Vårråg	67,2	66,6	69,3	72,5	75,0	60,0	65,0
Korn	62,4	65,4	64,5	67,6	68,9	51,7	56,0
Havre	48,7	50,0	48,9	52,0	53,1	41,8	46,4
Blandsäd	55,0	57,6	56,7	60,8	61,6	47,3	49,3
Kokärter	78,4	79,0	79,1	85,0	85,0	67,2	65,7
Foderärter	74,8	76,4		85,0	81,0	64,3	69,7
Vicker				77,1			

Hektaravkastningen för hela riket är 1954 låg 8,4 respektive 3,0 % över nämnda medeltal. För vissa områden var avkastningen lägre än ifrågavarande jämförelsetal, nämligen för Kronobergs, Kristianstads och Malmöhus län, södra delen av Älvsborgs län samt Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Den största ökningen förekom i Västmanlands län, där avkastningen var 37 % större än tioårsmedeltalet. Enligt skördeberapporterna voro väderleks- och skördeförhållandena gynnsammare där än i övriga delar av landet. Även för Uppsala, Södermanlands, Östergötlands och Skaraborgs län konstateras en betydligt högre avkastning än i genomsnitt för åren 1944—1953, nämligen över 20 %. Jämförelsen med medeltalen för femårsperioden 1949—1953 visar i huvudsak samma utveckling men avvikelserna äro i allmänhet något mindre.

Skördens beskaffenhet

Uppgifter om skördens beskaffenhet och sädesslagens medelvikt lämnas av hushållningssällskapens lokalombud i samband med de definitiva uppgifterna om skörden. På grundval härav ha i tab. 7 för de olika hushållningssällskapsområdena sammanställts uppgifter rörande skördens bärning och beskaffenhet. Vidare ha medeltal uträknats för spann-

målens vikt per hektoliter inom olika områden. Dessa framläggas i tab. 12, där beträffande rikssiffrorna även jämförelsetal från föregående år meddelas. I ovanstående tablå angivas riksmåttal för hektolitervikten åren 1954 och 1953 samt för tioårsperioden 1944—1953 även som maximi- och minimisiffror för hushållningssällskapsområdena under de båda senaste åren.

Hektolitervikterna år 1954 voro lägre än närmast föregående år för samtliga sädesslag utom vårråg. Viktminskningen var störst för vårvete, höstråg och korn. Denna utveckling sammanhängde med den på grund av ogynnsamma väderleksförhållanden delvis dåliga bärningen av säden.

För att man skall erhålla en uppfattning om kvaliteten hos årets brödsäds-skörd inom olika områden av landet ha liksom under flera föregående år kvalitetsundersökningar verkställt av Sveriges utsädesförenings cereallaboratorium i Svalöv. En kort redogörelse för resultaten av dessa undersökningar har ställt till centralbyråns förfogande och publicerats i den preliminära redogörelsen Årsväxten 1954.

Beträffande *väderleksförhållandena och växtlighetens utveckling* under produktionsåret 1953/54 har en detaljerad redogörelse lämnats i Årsväxten 1954. Här må endast återgivas en kortfattad

översikt; i övrigt hänvisas till denna publikation.

Höstsådden år 1953 verkställdes i normal tid och i allmänhet under gynnsamma förhållanden. Endast i de västra delarna av Götaland och Svealand försenades och försvårades sådden något av regnig väderlek. På grund av den ovanligt varma väderleken särskilt under senare delen av hösten utvecklades höstsåden mycket kraftigt, vilket emellertid gynnade uppkomsten av snömjöl, som i vissa områden, främst i Skåne, orsakade dålig övervintring speciellt för höstvetet. För oljeväxterna var läget något bättre än för höstsåden. För vallarna var övervintringen i allmänhet god. Torr och kylig väderlek under våren invercade dock menligt, särskilt i sydligaste Götaland. Vårsådden påbörjades ovanligt sent. Jorden var emellertid lättbrukad och väderleken gynnsam, vilket gjorde det möjligt att snabbt genomföra vårbruket. Vid mitten av juli rapporterades för större delen av landet gynnsamma skördeutsikter för de olika växtslagen. För foderrotfrukter och vårsådda oljeväxter voro dock utsikterna något växlande, och från Gotland och Skåne meddelades, att samtliga grödor hade lidit av torka under försommaren, vilket delvis hade nedsatt skördeutsikterna. Höet var vid mitten av juli endast delvis bärgat. På grund av regnig väderlek förelåg en allmän försening av höbärgningen och höets kvalitet befarades bli nedsatt.

Utvecklingen efter den 15 juli innebär för hela riket en försämring för samtliga grödor med undantag för höstsådda oljeväxter och hö från odlad jord. Solfattig och regnig väderlek var orsaken därtill; särskilt i södra Götaland och norra Norrland voro väderleksförhållandena ogymsamma, vilket där

medförde skördeskador och försämrad kvalitet. Vid mitten av oktober rapporterades sålunda från södra Götaland groddskador på rågen och svampsjukdomar på såväl höstvetet som vårvetet. I norra Götaland, Svealand och södra Norrland voro förhållandena gynnsammare, och skörderesultaten blevo där för flertalet grödor tillfredsställande. För fodersåden var utvecklingen även i södra Götaland relativt gynnsam, medan i större delen av Norrland även dessa grödor hämmades och skadades av de dåliga väderleksförhållandena.

I vissa fall uppgavs där, att vårsåden ej hade mognat fullständigt. Skördeutsikterna för potatis försämrades i hela landet efter mitten av juli beroende på allmänt uppträdande bladmjöl och brunröta, som särskilt i de nederbördsrikare områdena hade stor omfattning. För våroljeväxterna, särskilt vårrys och oljelin, var den fortsatta utvecklingen ogymsam. För hö rapporterades i oktober, att kvaliteten hade blivit ojämn på grund av skador under bärgningen.

Bärgningen av grödorna var med undantag för rotfrukter i regel avslutad vid mitten av oktober. I många områden rapporterades dåligt bärgningsväder, vilket befarades medföra lagringssvårigheter.

Allmän skördesiffra

I den preliminära redogörelsen Årsväxten 1954 redovisade statistiska centralbyrån allmänna omdömen om skördeutfallet år 1954 på grundval av skördesiffror enligt årsväxt- och skörderapporterna vid mitten av oktober. Nämnade omdömen utgjorde medeltal för län och hela riket av de av hushållningssällskapens lokalombud församlingsvis avgivna, i siffror uttryckta omdömena om skörden och skördeutsikterna enligt föl-

jande skala: 5 = mycket god skörd, 4 = god skörd, 3 = medelmåttig skörd (medelskörd), 2 = betydligt under medelskörd, 1 = nära missväxt och 0 = fullständig missväxt.

Enär årsväxtrapporterna för den 15 oktober icke kunde grundas på en slutgiltig kännedom om skördens storlek och beskaffenhet, ha de däri meddelade skördesiffrorna omräknats med hänsyn till de i denna berättelse föreliggande definitiva hektarskördarna; omräkningen har utförts med ledning av förhållandet mellan de preliminära och definitiva hektarskördarna för hela riket.

För bete och grönfoder från odlad jord, avkastning från naturlig äng och halm saknas skördesiffror. Beträffande de förstnämnda två grödorna ha använts på ovan angivet sätt korrigerade skördesiffror för hö från odlad jord respektive naturlig äng. För halm av höstsäd, vårsäd och baljväxter ha skördesiffror beräknats med ledning av dels medelhektarskördarna för nämnda slag av halm under åren 1944—1953, dels medeltalen av skördesiffrorna under samma period för höstsäd, vårsäd och baljväxter samt dels halmskörden per hektar år 1954.

I vidstående tablå redovisas sålunda beräknade skördesiffror för den definitiva skörden. Vidare angives i tablå de olika växtslagens relativa andel av totalskörden, uttryckt i skördeenheter i medeltal under åren 1944—1953.

För att erhålla en allmän skördesiffror för hela skörden har ett vägt medeltal

Växtslag	Beräknad skördesiffror för den definitiva skörden	Andel i totalskörden i medeltal under tiden 1944-1953, %
Höstvete	3,0	4,6
Vårvete	2,7	2,8
Höstråg	2,7	2,9
Vårråg	2,4	0,1
Korn	2,9	2,6
Havre	2,9	7,5
Blandsäd	3,0	6,0
Kokärter	3,0	0,2
Foderarter och vicker	2,7	0,2
Potatis	2,5	5,0
Sockerbeter	2,5	5,9
Foderrotfrukter	2,5	2,3
Hö från odlad jord	3,3	24,1
Bete o. grönfoder från odlad jord	3,3	20,2
Avkastning från naturlig äng	2,9	7,8
Halm av höstsäd	3,0	1,9
, , vårsäd	3,0	5,8
, , baljväxter	3,1	0,1

av ovan angivna skördesiffror beräknats med användning av de olika växtslagens genomsnittliga andel i totalskörden under perioden 1944—1953 som vikter. Den sålunda erhållna allmänna skördesiffran för år 1954 utgjorde 3,0 eller *medelmåttig* skörd. Vid dessa beräkningar har hänsyn tagits *endast till kvantiteten och icke till kvaliteten*.

Den på detta sätt beräknade allmänna skördesiffran för samtliga grödor påverkas i hög grad av avkastningen av hö, bete och halm. Särskilda skördesiffror ha därför beräknats för de två huvudkategorierna av grödor. Därvid har för säd, potatis och rotfrukter erhållits 2,8 d. v. s. *något under medelmåttig skörd* och för hö, bete och halm 3,2 eller *något över medelmåttig skörd*.

III. Boskapskötsel

De vid 1954 års representativa kreatursräkning inhämtade uppgifterna om antalet husdjur omfattade hästar, nötkreatur, svin samt får och lamm. Speci-

ficeringen av husdjuren på olika kategorier och åldersgrupper framgår av formuläret (se sid. 92). Hästar, nötkreatur och får specificerades på samma sätt

som föregående år. Salunda förekom ej någon uppdelning på åldersgrupper av hästar, 3 år och däröver. Antalet kor fördelades på kor, som kalvat endast en gång, och övriga kor samt kalvar under 1 år på kalvar, avsedda för pålägg och kalvar, avsedda för slakt. Övriga slag av nötkreatur voro specificerade på följande sätt: tjurar och oxar, 1 år och däröver — kvigor och kvigkalvar, 1 år och däröver, avsedda för pålägg — stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver, avsedda för slakt. Före år 1952 användes en annan gruppering, varför jämförelser med tidigare år endast kan göras för summan av sistnämnda grupper. För får och lamm lämnades liksom tidigare en gemensam uppgift. I likhet med det närmast föregående året inhämtades vid husdjursräkningen 1954 även uppgifter om antalet svin enligt i huvudsak samma specifikation som vid de särskilda svinräkningarna.

Bearbetningen av ifrågavarande uppgifter utfördes i huvudsak på samma sätt som beträffande arealuppgifterna. Med ledning av de i urvalet erhållna uppgifterna om åkerareal och antal husdjur verkställdes skattningar av totala antalet husdjur inom olika områden och i hela riket.

Resultaten av 1954 års representativa kreatursräkning framläggas i *tabellerna* 8, 9 och 13. I förstnämnda tabell redovisas antalet husdjur den 1 juni 1954 inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. I denna tabell är antalet kor respektive kalvar ej fördelat på de i 1954 års uppgiftsformulär angivna grupperna. Särskild redovisning av antalet kor och kalvar med fullständig specificering lämnas i tab. 9; de där lämnade uppgifterna avse emellertid ej brukningsenheter med högst 2 hektar åker. Liksom i tab. 8 äro uppgifter-

na i denna tabell för Jämtlands läns fjällbygd samt Västerbottens och Norrbottens inland hämtade från 1951 års allmänna jordbruksräkning och således ej fullt aktuella. Tab. 13 lämnar uppgifter om antalet husdjur för hela riket och de tre huvudområdena med fördelning på lägenheter samt brukningsenheter med 0,26—2 och över 2 hektar åker. *Förändringarna i antalet husdjur i hela riket i jämförelse med åren 1953 och 1952* framgå av tab. H, där antalet husdjur år 1954 sammanställts med motsvarande antal nämnda år.

Särskilda svin- och hönsräkningar ha anordnats. Centralbyrån verkställde räkningar av dels antalet svin och höns den 20 april 1954 och dels antalet svin den 11 oktober 1954.¹ Dessa räkningar omfattade i motsats till kreatursräkningen i juni även brukningsenheter med högst 2 hektar åker och andra innehavare av svin och höns än jordbrukare samt gällde Götaland, Svealand och Gästrikland. De utfördes, liksom de senaste årens kreatursräkningar, enligt representativ metod. I fråga om brukningsenheter med över 2 hektar åker användes därvid samma urval som vid den representativa kreatursräkningen i juni månad; för lägenheter m. m. samt brukningsenheter med 0,26—2 hektar åker har använts särskilda urval.² Uppgifterna om antalet svin specificerades i formuläret på följande sätt: fargaltar—modersuggor, dräktiga första gången — övriga dräktiga—digivande samt icke dräktiga — utslagssuggor — hushållssvin, fördelade på över och under 3 månader — övriga gödsvin, fördelade på över och under

¹ Enligt kungl. kungörelser den 5 mars och 24 september 1954 (nr 91 och 603).

² Redogörelse för dessa urval samt bearbetningen i övrigt vid svin- och hönsräkningarna har lämnats i Jordbruksekonomiska Meddelanden nr 7 1951.

Tab. H. Antal husdjur år 1954 i jämförelse med åren 1953 och 1952

Djurslag	1 ^o 1954 (Svin och höns den 2 ^o , 4)	1 ^o 1953 ¹ (Svin och höns den 2 ^o , 4)	3 ^o 1952 ¹ (Svin och höns den 2 ^o , 4)	Ökning (+) el. minskning (-)			
				1953—1954		1952—1954	
				Antal	%	Antal	%
Hästar:							
Hästar, 3 år och däröver	311 470	335 370	353 470	- 23 900	- 7,1	- 42 000	- 11,9
Unghästar, 1 och 2 år . .	16 310	18 460	21 790	- 2 150	- 11,6	- 5 480	- 25,1
Föl	6 880	6 860	8 430	+ 20	+ 0,3	- 1 550	- 18,4
Summa	334 660	360 690	383 690	- 26 030	- 7,2	- 49 030	- 12,8
Nötkreatur:							
Tjurar och oxar, 1 år och däröver	36 550	35 470	36 780	+ 1 080	+ 3,0	- 230	- 0,6
Kor, som kalvat endast en gång	274 180	277 890	278 270	- 3 710	- 1,3	- 4 090	- 1,5
Övriga kor	1 259 430	1 243 430	1 253 200	+ 7 000	+ 0,6	- 2 770	- 0,2
Kvigor, 1 år och däröver avsedda för pålägg . .	472 270	454 320	467 980	+ 17 950	+ 4,0	- 4 290	- 0,9
Stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda för slakt	45 720	37 240	31 700	+ 8 480	+ 22,8	+ 14 020	+ 44,2
Kalvar under 1 år, avsedda för pålägg	335 870	329 070	306 820	+ 15 800	+ 4,9	+ 29 050	+ 9,5
Kalvar under 1 år, avsedda för slakt	140 360	158 580	129 800	- 18 220	- 11,5	+ 10 560	+ 8,1
Summa	2 555 380	2 527 000	2 504 550	+ 28 380	+ 1,1	+ 50 830	+ 2,0
Får och lamm	202 750	209 510	223 890	- 6 760	- 3,2	- 21 140	- 9,4
Svin:							
Fargaltar	5 320	4 800	4 330	+ 520	+ 10,8	+ 990	+ 22,9
Modersuggor	203 630	168 280	160 460	+ 35 350	+ 21,0	+ 43 170	+ 26,9
Övriga svin, 3 mån. o. där- över	623 880	578 180	585 600	+ 45 700	+ 7,9	- 38 280	- 6,5
Grisar under 3 mån. . .	781 140	670 310	623 670	+ 110 830	+ 16,5	+ 157 470	+ 25,2
Summa	1 613 970	1 421 570	1 374 060	+ 192 400	+ 13,5	+ 239 910	+ 17,5
Höns och kycklingar:							
Höns	8 130 460	8 167 190	8 597 050	- 36 730	- 0,4	- 466 590	- 5,4
Kycklingar	3 688 790	3 423 420	3 124 900	+ 265 370	+ 7,8	- 563 890	- 18,0
Summa	11 819 250	11 590 610	11 721 950	+ 228 640	+ 2,0	- 97 300	- 0,8

¹ Tidigare publicerade uppgifter för åren 1952 och 1953 korrigerade, se sid. 3.

Tab. I. Antal husdjur år 1954 på 100 hektar reducerad jordbruksareal¹

Områden	Hästar	Nöt- kreatur	Därav kor	Får	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- enheter
Stockholms län och stad	6,7	48,4	29,5	4,6	0,0	18,5	54,2
Uppsala län	4,8	44,8	27,4	2,9	0,0	24,9	49,9
Södermanlands län	5,4	53,1	31,3	2,5	0,0	20,0	55,5
Östergötlands län	6,4	56,1	31,1	2,7	0,0	23,9	59,6
Norra skogsbygden	7,3	63,4	36,5	2,4	0,0	12,1	64,5
Östgötaslätten	4,8	44,6	23,9	1,7	0,0	25,5	47,9
Södra skogsbygden	11,0	87,3	50,1	6,0	0,0	30,7	93,6
Södra kustlandet	7,3	67,8	38,0	5,6	0,0	16,9	68,9
Jönköpings län	12,5	103,9	60,9	4,4	0,0	41,3	112,3
Kronobergs län	13,9	100,3	59,1	5,5	0,0	61,7	116,8
Kalmar län	9,9	75,5	40,3	5,3	0,0	36,6	82,2
länets norra del	10,2	76,8	43,6	6,4	0,0	28,2	83,2
Norra kustlandet	9,5	72,5	40,8	6,9	0,0	22,2	77,3
Skogsbygden	12,4	91,0	53,0	4,6	0,0	47,9	103,0
länets södra del	9,7	74,8	38,6	4,7	0,0	41,0	81,6
Kalmarslätten	7,3	69,0	35,2	1,5	0,0	50,5	75,7
Norra kustlandet	9,7	73,2	39,3	8,9	—	44,3	83,1
Skogsbygden	12,1	90,8	50,9	4,5	0,0	33,6	98,2
Oland	10,3	68,3	32,4	8,2	0,0	36,2	74,5
Gotlands län	6,8	46,7	24,2	46,1	0,0	41,1	60,6
Blekinge län	10,5	73,3	43,0	4,5	0,0	45,8	85,9
Skogsbygden	12,9	80,6	51,5	2,9	0,0	34,5	94,3
Slättbygden	8,9	68,4	37,3	5,5	0,0	53,3	80,2
Kristianstads län	9,2	69,6	34,7	2,2	0,0	112,2	94,0
Skogsbygden	13,0	79,0	43,6	3,6	0,0	102,3	106,5
Mellanbygden	8,2	68,4	32,3	1,2	0,0	113,3	91,3
Slättbygden	7,1	63,0	29,8	2,1	0,0	117,3	86,5
Malmöhus län	6,9	57,6	27,7	1,5	0,0	90,0	75,4
Skogsbygden	10,0	82,9	42,9	2,0	0,1	113,6	106,2
Mellanbygden	8,7	69,7	34,4	1,2	0,0	103,0	90,3
Slättbygden	5,9	49,9	23,3	1,5	0,0	81,9	65,8
Hallands län	9,7	77,2	41,7	5,1	0,0	117,9	104,0
Slättbygden	8,1	70,6	35,5	2,3	0,0	122,9	96,1
Skogsbygden	12,6	89,1	52,2	9,7	0,0	105,6	117,0
Norra Halland	11,5	84,5	49,7	8,6	0,0	116,5	114,0
Göteborgs och Bohus län	13,6	88,4	52,6	5,2	0,0	37,6	100,6
Älvsborgs län	11,5	79,3	50,5	3,6	0,0	40,5	92,4
länets norra del	10,1	68,5	44,9	3,4	0,0	28,9	79,1
Slättbygden	9,0	63,3	41,4	2,6	—	36,6	74,9
Dalbygden	11,3	74,4	48,5	3,1	0,0	22,7	84,1
Dalslands bergsbygd	12,2	75,8	49,3	7,8	0,0	7,2	83,3
Södra höglandet	12,0	101,0	74,1	2,4	—	26,1	112,4
länets södra del	13,8	97,1	59,8	3,9	0,0	59,5	114,2
Dalbygden	11,2	85,4	51,1	3,6	0,1	80,3	103,7
Södra höglandet	14,2	98,9	61,2	4,0	0,0	56,2	115,6

¹ Ängen reducerad efter sitt värde i förhållande till åkern (jfr Jordbruksräkningen år 1944 sid. 20*).

Tab. I (forts.). Antal husdjur år 1954 på 100 hektar reducerad jordbruksareal

Områden	Hästar	Nöt- kreatur	Därv kor	Får	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- enheter
Skaraborgs län	7,9	63,1	37,3	2,3	0,0	50,7	74,9
Slättbygden	6,9	58,2	35,0	1,6	0,0	48,3	69,1
Falbygden	11,6	73,9	40,8	1,7	0,0	75,3	93,7
Nordöstra höglandet	8,3	66,2	41,5	1,4	0,0	22,1	72,0
Sydöstra höglandet	9,2	78,8	46,0	8,1	—	44,9	88,4
Värmlands län	7,5	54,7	35,8	6,8	0,2	10,9	60,0
Slättbygden	5,6	44,6	27,9	3,8	0,0	15,9	49,2
Centrala och västra Värmland	9,2	61,1	40,8	6,1	0,0	6,0	66,8
Bergslagen	6,6	57,3	38,1	15,9	0,0	9,2	62,0
Norra Värmland	11,1	85,2	59,9	26,1	2,4	6,0	93,8
Örebro län	6,2	51,2	32,3	1,5	0,0	18,3	56,0
Södra skogsbygden	8,3	64,1	41,0	1,9	0,0	18,3	70,0
Slättbygden	4,9	45,5	27,6	1,4	0,0	21,3	49,5
Bergslagen	8,5	58,6	39,3	1,2	0,1	10,6	64,7
Västmanlands län	4,9	42,2	26,4	0,8	0,0	17,8	46,2
Bergslagen	8,5	52,4	33,9	0,9	0,0	10,2	59,1
Slättbygden	4,5	41,1	25,6	0,8	0,0	18,6	44,8
Kopparbergs län	11,2	64,3	45,8	5,9	0,6	13,6	76,0
Bergslagen	11,5	65,5	46,2	3,1	0,1	5,4	75,0
Östra Dalarna	8,1	55,4	38,2	4,4	0,3	20,7	64,8
Mellanbygden	15,1	72,2	53,2	7,7	0,6	6,0	87,5
Pjällbygden	18,3	121,8	89,0	18,5	7,0	—	136,3
Gävleborgs län	10,5	63,6	44,2	9,2	0,9	12,3	74,3
Gästrikland	10,4	58,5	40,2	3,1	0,1	9,2	67,7
Hälsinglands kustland	10,4	65,0	45,4	11,0	1,3	16,2	76,3
Inlandet	11,4	70,4	49,3	16,3	0,4	12,4	82,0
Västernorrlands län	12,3	93,2	65,7	8,5	1,5	19,9	101,9
Kustlandet	11,9	94,4	67,2	5,2	0,5	10,7	102,0
Inlandet	12,8	91,4	63,4	15,2	3,3	11,4	101,8
Silurområdet	18,3	85,4	57,5	3,6	4,2	11,0	101,3
Jämtlands län	16,7	99,1	66,5	9,3	4,2	11,1	111,9
Silurområdet	16,6	90,9	59,4	5,0	2,6	12,3	103,6
Mellanbygden	14,8	109,5	75,2	3,8	1,2	8,2	117,4
Pjällbygden	18,3	116,1	81,5	26,1	11,0	9,7	133,0
Västerbottens län	11,6	101,7	67,7	9,9	0,4	24,8	109,4
Kustlandet	10,5	98,4	64,3	5,2	0,0	26,6	104,3
Inlandet	16,4	116,8	83,4	32,0	1,9	16,1	132,7
Norrbottens län	11,9	83,1	60,0	16,9	0,2	4,6	92,5
Kustlandet	10,8	80,9	57,6	11,4	0,0	4,6	87,9
Inlandet	17,4	93,8	71,6	43,4	1,0	4,2	114,8
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	6,5	54,1	29,9	4,1	0,0	49,9	64,6
skogs- o. dalbygder	11,3	81,5	49,0	4,8	0,0	42,2	93,3
Norra Sverige	12,6	88,8	61,5	11,3	1,3	13,5	98,8
Hela riket år 1954	8,8	67,3	40,1	5,3	0,2	42,5	78,1
„ „ „ 1953	9,5	66,5	40,1	5,5	0,2	37,4	77,4

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1953 korrigerade, se sid. 3.

3 månader. Resultaten av svinräkningar-
na i april och oktober samt hönsräkning-
en i april redovisas i *tab. 10*.

För att erhålla ett säkrare underlag
för bedömningen av fläskproduktionen
och marknadstillförseln under första
kvartalet 1954 ansågs en extra svinräk-
ning vara erforderlig i början av år
1954. Statistiska centralbyrån erhöi i
uppgift att verkställa en sådan räkning,
som enligt bestämmelserna därför,¹ skul-
le omfatta brukningsenheter med mer än
2 hektar åker i Kristianstads, Malmöhus,
Hallands, Skaraborgs och Örebro län
samt utföras enligt stickprovsmetod. Re-
sultaten av denna räkning meddelades
i 1953 års publikation. Med hänsyn till
behovet av sådana uppgifter även för
år 1955 utfärdades bestämmelser för en
liknande extra svinräkning i januari
1955.² Den utfördes av centralbyrån på
samma sätt som övriga svinräkningar
och hade samma omfattning som den
extra räkningen år 1954, med undantag
av att Örebro län ej ingick. Resultaten
därav redovisas i föreliggande publika-
tion (sid. 45).

Uppgifter om antalet tjänstbara galtar
och betäckta suggor inhämtas för varje
månad. I samband med en omorganisa-
tion den 1 februari 1954 har denna sta-
tistik utvidgats till att omfatta hela riket
mot tidigare endast Svealand och Göta-
land (se närmare redogörelse på sid.
46). I *tab. K* ha resultaten för år 1954
sammanställts med uppgifter för några
tidigare år.

För att visa *husdjurens relativa an-
tal i olika delar av landet* har antalet
djur per 100 hektar reducerad jordbruks-
areal (åkerareal + till åkerareal omräk-
nad ängsareal) beräknats för län, hus-
hållningssällskapsområden och naturli-

ga jordbruksområden. I *tab. I* lämnas
uppgifter härom för de olika slagen av
husdjur.

En belysning av förändringarna i hus-
djursstammen under en längre tidspe-
riod erhålles av *diagram 3*, som visar an-
talet hästar, kor, nötkreatur samt får
och lamm under tiden 1916—1954 med
undantag för åren 1920—1926 och 1928
—1929, då inga husdjursräkningar före-
togos. För senare tid konstateras en fort-
gående reducering av antalet av dessa
slag av husdjur. För hästar samt får och
lamm började denna tillbakagång om-
kring mitten av 1940-talet, medan nöt-
kreaturen visade tendens till reducering
redan i slutet av 1930-talet.

Hästar

Den under senare år — i samband med
den ökade mekaniseringen inom jord-
bruket och skogsbruket — konstaterade
minskningen i antalet hästar fortsatte
även under år 1954. Hela antalet hästar
den 1 juni 1954 uppgick enligt tabell H
till 334 700, vilket innebar en nedgång
med 26 000 (7,2 %) i jämförelse med
antalet vid samma tidpunkt år 1953.
Minskningen utgjorde för hästar, 3 år
och däröver, 23 900 (7,1 %) och för ung-
hästar, 1 och 2 år, 2 100 (11,6 %), me-
dan antalet föl var ungefär lika som när-
mast föregående år. I jämförelse med år
1952 förelåg en nedgång i totala antalet
hästar med 49 000 (12,8 %).

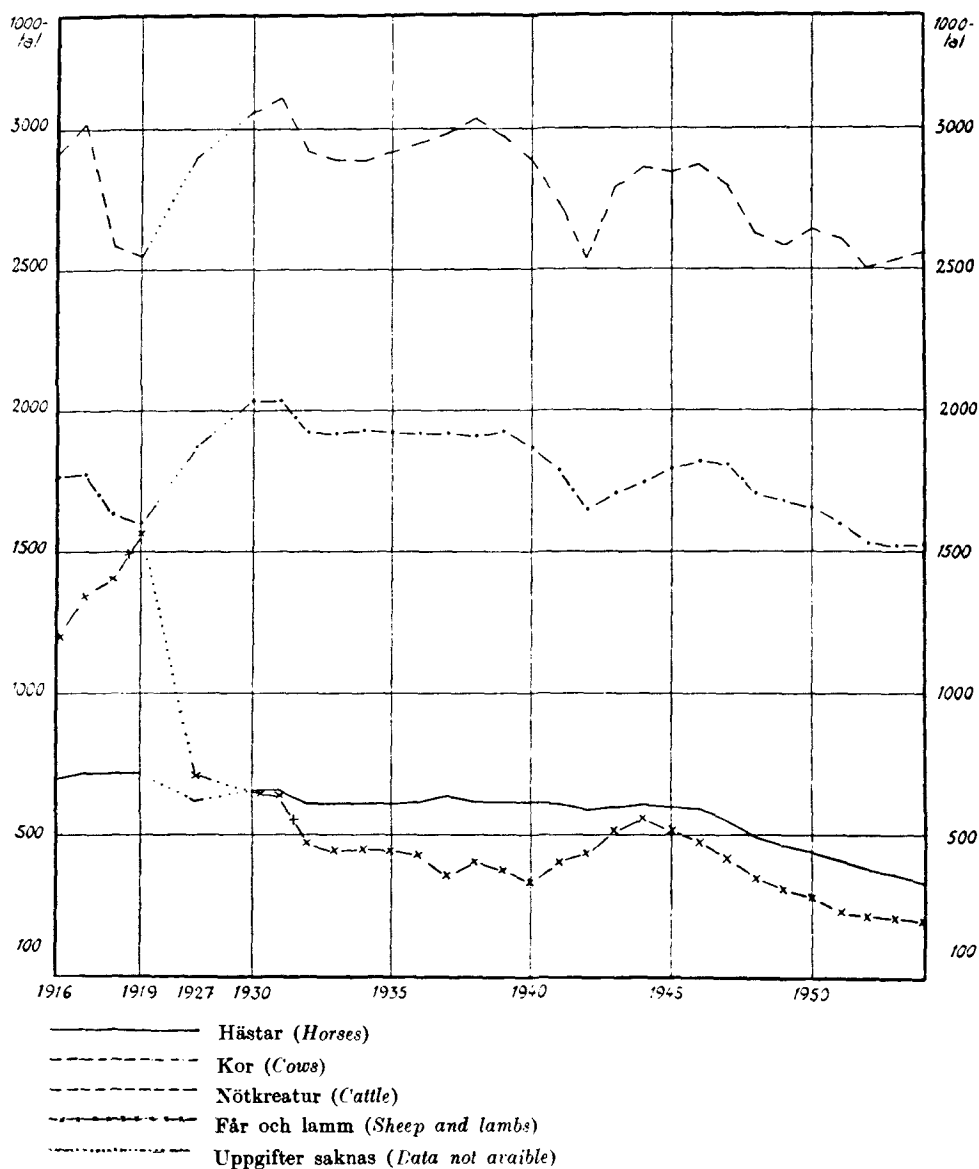
Det relativa antalet hästar, som för
år 1954 framgår av *tab. I*, varierar be-
tydligt mellan olika områden. Sålunda
förete länen i Svealand i regel lägre
relativt antal hästar än övriga län; Jön-
köpings, Kronobergs, Göteborgs och
Bohus län och södra delen av Älvsborgs
län samt de fyra nordligaste länen upp-
visa de högsta talen. I vissa områden,

¹ Kungl. kung. (nr 711) den 11 december 1953.

² Kungl. kung. (nr 725) den 10 december 1954.

Diagram 3. Antal hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm åren 1916—1919, 1927 och 1930—1954 (åren 1920—1926 och 1928—1929 företogs inga husdjursräkningar)

Number of horses, cows, cattle, sheep and lambs in 1916—1919, 1927 and 1930—1954 (in 1920—1926 and 1928—1929 no censuses were taken)

där betingelserna äro gynnsamma, förekommer uppfödning av hästar, såsom i Falbygden i Skaraborgs län, på Öland samt i Silurområdet i Jämtlands län. Det relativt stora antalet hästar i skogs- och dalbygden och i Norrland sammanhänger med att i dessa områden åkerjorden i större utsträckning är uppdelad på mindre brukningsenheter med mindre omfattande mekanisering. Vidare har skogsbruket i dessa områden större behov av hästar.

Nötkreatur

Hela antalet nötkreatur i riket år 1954 utgjorde 2 555 400 eller 28 400 (1,1 %) mer än närmast föregående år. De olika kategorierna därav visade något olika utveckling. Tjurar och oxar, 1 år och däröver, ökade med 1 100 (3,0 %). För hela antalet kor förelåg en obetydlig ökning (0,2 %); kor, som kalvat endast en gång, minskade i antal (1,3 %), medan övriga kor ökade något (0,6 %). Kvigor, 1 år och däröver, avsedda för pålägg ökade i antal liksom även stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver, avsedda för slakt. För de förra uppgick ökningen till 18 000 (4,0 %) och för de senare till 8 500 (22,8 %). Även föregående år förelåg en rätt stark uppgång för den sistnämnda gruppen, vilket tyder på en fortsatt ökad uppfödning av göddjur. Det sammanlagda antalet kalvar under 1 år minskade något (0,5 %). Utvecklingen var emellertid olika för de två särskilda slagen av kalvar. Sålunda ökade antalet kalvar, avsedda för pålägg med 15 800 (4,9 %), medan kalvar, avsedda för slakt minskade med 18 200 (11,5 %). Jämförelsen med år 1953 för slaktkalvarna rubbas emellertid av att antalet var ovanligt högt vid räkningstillfället detta år på grund av arbetskonflikt inom livsmedelsbranschen. I jämförelse med

år 1952 förelåg ökning av det sammanlagda antalet nötkreatur med 50 800 (2,0 %) men en nedgång av antalet kor med 6 900 (0,4 %).

Den uppdelning av kor och kalvar på skilda grupper, som ägt rum vid de senaste kreatursräkningarna, har avsett att belysa rekryteringen av nötkreaturstammen. I tab. J lämnas *specificerade uppgifter om antalet kor och kalvar* i absoluta och relativa tal för de tre huvudområdena och hela riket år 1954 i jämförelse med motsvarande uppgifter för år 1953. I tab. 9 lämnas dylika uppgifter för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. Uppgifterna avse endast brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Såsom redan framgått av tab. H hänförde sig ökningen av antalet kor i hela riket till gruppen »övriga kor», medan kor, som kalvat endast en gång, hade minskat i antal i förhållande till år 1953. Enligt tab. J var utvecklingen olika inom de tre huvudområdena. Hela antalet kor gick sålunda ned i södra och mellersta Sveriges slättbygder i olikhet mot de övriga två områdena. Avvikelserna från år 1953 voro dock relativt små. Förändringarna i antalet för de två grupperna av kor gingo endast i norra Sverige i samma riktning som för hela riket. Minskningen av kor, som kalvat endast en gång, var även betydligt större i detta område (9,3 %) än i de två övriga. I södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder ökade såväl kor, som kalvat endast en gång, som övriga kor, medan i slättbygdena båda grupperna visade nedgång i antalet. Det relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, var betydligt större i slättbygdena än i skogs- och dalbygdena och i norra Sverige, nämligen 20,6 % mot 17,6 respektive 14,5 % i de två sistnämnda områdena.

Tab. J. Antal kor, fördelade på åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, åren 1954 och 1953

Här avses endast brukningsenheter med över 2 hektar åker.

Områden m. m.		Kor som kalvat en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
					avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
<i>Södra o. mellersta Sveriges slättbygder</i>	1954 { ant.	127 170	490 560	617 730	172 090	42 940	215 030
	%	20,6	79,4	100	80,0	20,0	100
	1953 { ant.	128 480	496 760	625 240	164 060	46 930	210 990
	%	20,5	79,5	100	77,8	22,2	100
<i>Södra o. mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>	1954 { ant.	96 000	447 990	543 990	116 170	53 760	169 930
	%	17,6	82,4	100	68,4	31,6	100
	1953 { ant.	94 250	440 040	534 290	108 450	65 870	174 320
	%	17,6	82,4	100	62,2	37,8	100
<i>Norra Sverige</i>	1954 { ant.	40 550	239 060	279 610	41 030	36 040	77 070
	%	14,5	85,5	100	53,2	46,8	100
	1953 { ant.	44 700	233 810	278 510	40 970	38 160	79 130
	%	16,0	84,0	100	51,8	48,2	100
<i>Hela riket</i>	1954 { ant.	263 720	1 177 610	1 441 330	329 290	132 740	462 030
	%	18,3	81,7	100	71,3	28,7	100
	1953 { ant.	267 430	1 170 610	1 438 040	313 480	150 960	464 440
	%	18,6	81,4	100	67,5	32,5	100

För hela riket omfattade nämnda kategori av kor 18,3 % av hela antalet kor år 1954 mot 18,6 % närmast föregående år.

Såsom tidigare framhållits minskade det sammanlagda antalet kalvar under 1 år för hela riket i jämförelse med år 1953; nedgången var dock liten. Tab. J visar en avvikande utveckling i södra och mellersta Sveriges slättbygder, där antalet ökade något, medan nedgång förelåg i skogs- och dalbygderna och i norra Sverige. Utvecklingen för de två skilda lagen av kalvar gick dock i samma riktning i samtliga tre huvudområden, nämligen en ökning av kalvar, avsedda för pålägg och en minskning av kalvar, avsedda för slakt. De största förändringarna förekommo i skogs- och dalbygderna, där slaktkalvarna visade en framträdande minskning (18,4 %). På grund av den här berörda utvecklingen förelåg i jämförelse med år 1953 en för-

skjutning i den relativa fördelningen mellan påläggskalvar och slaktkalvar, som var störst i skogs- och dalbygderna och minst i norra Sverige.

Det större relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, och kalvar, avsedda för pålägg, i södra och mellersta Sveriges slättbygder tyder på en starkare nyrekrytering och snabbare omsättning av kreatursstammen i detta område än i övriga delar av landet.

Såsom framgår av tab. I föreliggande betydande variationer mellan olika områden i fråga om det relativa antalet nötkreatur. I förhållande till den reducerade jordbruksarealen redovisas betydligt lägre antal nötkreatur för slättbygderna än för skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige och för norra Sverige; sistnämnda område uppvisar det högsta relativa antalet nötkreatur. Det lägsta relativa antalet nötkreatur år 1954 förekom på slättbygden i

Västmanlands län, nämligen 41,1, varav 25,6 kor per 100 hektar jordbruksareal. Beträffande enbart kor var det relativa antalet år 1954 lägst på slättbygden i Malmöhus län, där det utgjorde 23,3. Liksom tidigare år var det relativa antalet nötkreatur högst i fjällbygden i Kopparbergs län, nämligen 121,8, varav 89,0 kor.

Olikheterna mellan skilda områden i detta hänseende sammanhånga med att brukningsenheterna äro större i slättbygdsområdena än i övriga områden. Relativt sett är nämligen antalet nötkreatur betydligt större på små än på stora brukningsenheter. De i tab. I angivna siffrorna för det relativa antalet nötkreatur äro dock icke jämförbara som uttryck för kött- och mjölkproduktionens relativa storlek i olika områden, på grund av att djurens avkastning i allmänhet är större i slättbygderna än i övriga delar av landet.

Får

Fårstammen undergick på 1920- och 1930-talen en kontinuerlig minskning men ökade starkt åren 1941—1944. Efter sistnämnda år har åter en fortgående reducering av fårstammen ägt rum. Antalet får och lamm minskade ytterligare år 1954, nämligen med 6 800 (3,2 %) sedan närmast föregående år.

Medelantalet får per 100 hektar reducerad jordbruksareal år 1954 utgjorde för hela riket 5,3. Motsvarande antal voro för slättbygderna i södra och mellersta Sverige 4,1, för skogs- och dalbygderna 4,8 och för norra Sverige 11,3. Fårskötselns relativa omfattning är sålunda mindre i södra och mellersta delarna av landet än i norra Sverige. Gotland intar emellertid en särställning i detta hänseende med ett relativt stort

antal får, år 1954 46,1 per 100 hektar reducerad jordbruksareal.

Getter

Uppgifter om antalet getter ha ej infordrats efter år 1951. Enligt uppgift från den allmänna jordbruksräkningen detta år utgjorde antalet getter i hela riket 7 700. Getaveln har under lång tid gått tillbaka. Under åren 1942—1944 förekom en mindre ökning men sedan har antalet sjunkit kraftigt. Antalet getter uppgick år 1944 till 34 500 och år 1949 till 14 800; mellan dessa år förelåg en nedgång med 57 % och mellan åren 1949 och 1951 med 48 %. Endast i norra Värmland, samt i delar av Dalarna och Norrland har getskötseln någon betydelse.

Svin

Såsom tidigare nämnts verkställdes under år 1954 separata svinräkningar i april och oktober, vilka liksom husdjursräkningen i juni utfördes enligt representativ metod. Dessa räkningar omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland. Norrland i övrigt var liksom tidigare befriat från skyldighet att lämna uppgifter för dessa räkningar. För att erhålla en beräknad uppgift om antalet svin i hela riket har en komplettering av antalet svin enligt räkningarna i april 1953 och 1954 utförts beträffande återstoden av Gävleborgs län samt Norrland i övrigt. Härvid ha för brukningsenheter med högst 2 hektar åker för hela riket och för samtliga storleksgrupper i Jämtlands läns fjällbygd samt Västerbottens och Norrbottens läns inland använts uppgifter om antalet svin enligt den allmänna jordbruksräkningen år 1951. För brukningsenheter med mer än 2 hektar åker har i Norrland i övrigt använts antalet svin enligt husdjursräkningen den 1 juni

1954. Då dessa uppgifter hänförde sig till senare tidpunkt av året, ha de korri-gerats för att bättre motsvara antalet i april. Det sålunda erhållna *antalet svin för hela riket* i april 1954 redovisas i tab. H i jämförelse med motsvarande uppgifter för åren 1952 och 1953. Enligt nämnda beräkningar uppgick antalet svin i april 1954 till 1 614 000 mot 1 421 600 år 1953 och 1 374 100 år 1952.

Som bakgrund till utvecklingen under år 1954 lämnas i nedanstående tablåer sammanställningar över antalet svinbesättningar och antalet svin i Götaland och Svealand enligt vår- och hösträkningarna åren 1950—1954.

För de senaste åren konstateras en ökning av antalet svin. Antalet besättningar däremot visar tendens till minskning. Denna utveckling sammanhänger med minskad förekomst av ettsvinsbesättningar (hushållssvin). Antalet större besättningar däremot synes under senare år ha ökat något i antal. För en fullständigare belysning av den allmänna utvecklingen under tidigare år hänvisas till Jordbruk och boskapsskötsel år 1951, där en översikt lämnats över svinstammens storlek och sammansättning samt förändringar däri under tiden 1939—1951.

Beträffande utvecklingen under år 1954 må framhållas, att antalet svin i Svealand och Götaland enligt räkningen

i april ökade med 14 % och i oktober med 8 % i jämförelse med antalet vid motsvarande tidpunkter år 1953. Antalet besättningar uppvisade en motsatt utveckling, nämligen i förhållande till föregående år en nedgång i april med drygt 1 % och i oktober med 4 %. Utvecklingen för de olika kategorierna av svin belyses i fråga om antalet i april av tab. H. Såväl avelssvin som gödsvin ökade i antal jämfört med april 1953. För fargaltar och modersuggor uppgick ökningen till 11 respektive 21 %. För modersuggorna rubbas jämförelsen något på grund av att specificeringen ändrades år 1954. Det för hela riket beräknade antalet gödsvin var för svin, 3 månader och däröver, 8 % och för grisar under 3 månader 17 % högre än i april 1953. Beträffande resultaten av svinräkningen i oktober 1954, för vilka inga jämförelser med närmast föregående år gjorts i tabellerna beträffande de olika slagen av svin, kan nämnas, att antalet avelssvin ökade med 11 %, gödsvin, 3 månader och däröver, med 11 % och grisar under 3 månader med 4 %.

Den förut berörda utvecklingen av antalet hushållssvin belyses närmare av tablån å nästa sida, där antalet hushållssvin i Götaland och Svealand i oktober åren 1943—1954 sammanställts med motsvarande antal svinbesättningar. Såsom framgår därav har en mycket stark ned-

Värräkningarna (Götaland och Svealand)

Tidpunkt	Antal svinbesättningar	Index	Antal svin	Index
17/4 1950	143 590	100,0	1 204 100	100,0
23/4 1951	147 370	102,6	1 264 540	105,0
21/4 1952	138 920	96,7	1 303 600	108,3
20/4 1953	139 710	97,3	1 351 050	112,2
20/4 1954	137 900	96,0	1 542 980	128,1

Hösträkningarna (Götaland och Svealand)

16/10 1950	187 490	100,0	1 342 990	100,0
22/10 1951	200 960	107,2	1 378 840	102,7
13/10 1952	195 250	104,1	1 576 970	117,4
12/10 1953	188 300	100,4	1 557 510	116,0
11/10 1954	181 000	96,5	1 685 220	125,5

		Hushållssvin		Svinbesättningar	
		Antal	Index (1943= 100)	Antal	Index (1943= 100)
oktober	1943	391 710	100,0	328 950	100,0
, 1944		345 950	88,3	296 610	90,2
, 1945		322 380	82,3	282 250	85,8
, 1946		277 620	70,9	254 350	77,3
, 1947		260 980	66,6	241 600	73,4
, 1948		240 090	61,3	229 240	69,7
, 1949		236 620	60,4	215 490	65,5
, 1950		190 900	48,7	187 490	57,0
, 1951		204 760	52,3	200 960	61,1
, 1952		192 260	49,1	195 200	59,3
, 1953		182 840	46,7	188 300	57,2
, 1954		176 880	45,2	181 000	55,0

gång av antalet hushållssvin ägt rum sedan år 1943; antalet besättningar vid denna tid av året synes stå i nära samband med antalet hushållssvin.

De vid husdjursräkningen i juni 1954 erhållna uppgifterna om antalet svin angivas i *tab. L* med fördelning på olika storleksgrupper. Någon redovisning på områden har ej lämnats. Resultaten av den extra svinräkningen den 10 januari 1955 redovisas i tablå (sid. 45) i jämförelse med motsvarande antal i januari respektive oktober 1954. Det totala antalet svin i januari 1955 var något högre än vid motsvarande tidpunkt 1954. Ökningen hänförelse sig huvudsakligen till gödsvinen. Av avelssvinen visade modersuggor, dräktiga första gången, en kraftig minskning, medan antalet övriga modersuggor hade ökat något. Nedgången av antalet avelssvin i jämförelse med januari 1954 tyder på en begränsning av svinproduktionen under år 1955. Det sistnämnda bekräftas även av en jämförelse mellan antalet suggor, dräktiga första gången, i oktober och januari. Normalt sker en betydande ökning under denna period. För Malmöhus och Hallands län konstateras emellertid en nedgång i antalet och för Kristianstads län endast en obetydlig ökning. Den kraftiga minskningen från oktober till januari av antalet hushållssvin torde i

huvudsak återspegla en säsongmässig förändring.

I *tab. 10* redovisas för län, hushållnings-sällskapsområden och naturliga jordbruksområden antalet svinbesättningar och antalet svin i april och oktober år 1954. På grund av viss osäkerhet för mindre områden beträffande antalet fargaltar ha dessa redovisats tillsammans med modersuggorna under rubriken avelssvin. I not till tabellen angives för hela det undersökta området avelssvinnens fördelning på fargaltar samt modersuggor, dräktiga första gången och övriga modersuggor.

Vid jämförelse mellan svinstammens storlek i april och oktober framgår, att både antalet besättningar och antalet svin är betydligt större på hösten än våren och att ökningen hänförelse sig främst till gödsvin (över 3 månader). Däremot är antalet modersuggor i regel högre på våren. Dessa förhållanden återspegla en naturlig säsongvariation. Under våren ökas produktionen av smågrisar, som uppfödas under sommaren, vilket kommer till uttryck i högre antal gödsvin, bl. a. hushållssvin, på hösten. Det högre antalet besättningar på hösten står i samband med det större antalet hushållssvin under denna del av året.

För de viktigaste svinproducerande länen kan för år 1954 erhållas en fullständigare belysning av säsongförändringarna i antalet svin. I Kristianstads, Malmöhus, Hallands och Skaraborgs län ha, såsom förut nämnts, svinräkningar företagits fyra gånger under år 1954 samt dessutom i januari 1955. I tablå å sid. 46 har på grundval av resultaten gjorts en sammanställning av indextal, där antalet i januari 1954 har satts lika med 100. Det framgår därav, att antalet avelssvin ökade betydligt från januari till april för att under tiden april—juni

Län	Avels- svin	Därav modersuggor		Övriga svin		Summa svin	Därav hus- hålls- svin
		dräktiga första gången	övriga moder- suggor	3 månader och där- över	grisar under 3 månader		
Kristianstads län							
¹¹ / ₁ 1954	31 910	7 500	23 560	98 360	107 850	238 120	6 590
¹¹ / ₁₀ 1954	31 190	5 160	25 160	111 720	122 780	265 690	10 370
¹⁰ / ₁ 1955	30 530	5 460	24 260	106 310	114 290	251 130	6 840
Förändring i %							
i förhållande till ¹¹ / ₁₀ 1954	- 2,1	+ 5,8	- 3,6	- 4,8	- 6,9	- 5,5	- 34,0
i förhållande till ¹¹ / ₁ 1954	- 4,3	- 27,2	+ 3,0	+ 8,1	+ 6,0	+ 5,5	+ 3,8
Malmöhus län							
¹¹ / ₁ 1954	28 720	7 080	20 690	150 290	111 200	290 210	5 990
¹¹ / ₁₀ 1954	30 270	4 900	24 270	166 830	127 720	324 820	9 590
¹⁰ / ₁ 1955	29 050	4 580	23 390	156 280	120 470	305 800	6 403
Förändring i %							
i förhållande till ¹¹ / ₁₀ 1954	- 4,0	- 7,6	- 3,6	- 6,3	- 5,7	- 5,9	- 33,2
i förhållande till ¹¹ / ₁ 1954	+ 1,1	- 36,0	+ 13,0	+ 4,0	+ 8,3	+ 5,4	+ 6,9
Hallands län							
¹¹ / ₁ 1954	24 850	6 920	17 410	55 770	71 720	152 340	2 740
¹¹ / ₁₀ 1954	24 210	4 430	19 340	66 920	81 940	173 070	5 490
¹⁰ / ₁ 1955	23 000	3 890	18 680	63 940	86 800	173 740	3 100
Förändring i %							
i förhållande till ¹¹ / ₁₀ 1954	- 5,0	- 12,2	- 3,4	- 4,5	+ 5,9	+ 0,4	- 43,5
i förhållande till ¹¹ / ₁ 1954	- 7,4	- 43,8	+ 7,3	- 14,6	+ 21,0	+ 14,0	+ 13,1
Skaraborgs län							
¹¹ / ₁ 1954	21 000	5 610	14 940	61 320	64 360	146 680	8 360
¹¹ / ₁₀ 1954	21 010	2 790	17 870	65 470	73 660	160 140	11 700
¹⁰ / ₁ 1955	21 270	3 710	17 160	61 140	75 470	157 880	7 290
Förändring i %							
i förhållande till ¹¹ / ₁₀ 1954	+ 1,2	+ 33,0	- 4,0	- 6,6	+ 2,5	- 1,4	- 37,7
i förhållande till ¹¹ / ₁ 1954	+ 1,3	- 33,9	+ 14,9	- 0,3	+ 17,3	+ 7,6	- 12,8

gå tillbaka. Från juni till oktober minskade antalet ytterligare och var då i genomsnitt för samtliga fyra län ungefär lika som i januari. Från oktober till januari 1955 förelåg en nedgång, vilken, som ovan berörts, sammanhänger med den minskade rekryteringen av ungsuggor och utgör en avvikelse från en normal säsongförändring. Antalet gödsvin, 3 månader och däröver, minskade från januari till april och var för samtliga fyra

län i huvudsak oförändrat under tiden april—juni; mellan juni och oktober konstateras en stark uppgång och där-
efter nedgång till januari. För grisar under 3 månader förelåg en kraftig ökning från januari till april men minskning därefter till juni; mellan juni och oktober förändrades antalet grisar obetydligt och minskade sedan något till januari. Det större antalet gödsvin i januari 1955 i jämförelse med motsvaran-

	Kristian- stads län	Malmöhus län	Hallands län	Skaraborgs län	Samtliga fyra län
<i>Avelssvin</i>					
jan. 1954	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	111,3	111,3	118,0	111,1	112,8
juni »	104,4	112,2	107,8	107,7	107,9
okt. »	97,7	105,4	97,4	100,0	100,2
jan. 1955	95,7	101,1	92,6	101,3	97,5
<i>Övriga svin 3 mån. och däröver</i>					
jan. 1954	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	97,1	93,3	85,9	95,8	93,6
juni »	97,6	91,9	97,6	86,9	93,1
okt. »	113,6	111,0	120,0	106,8	112,4
jan. 1955	108,1	104,0	114,6	99,7	106,0
<i>Grisar under 3 mån.</i>					
jan. 1954	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	120,9	115,1	127,7	121,3	120,5
juni »	111,3	113,7	118,8	117,0	114,5
okt. »	113,8	114,9	114,2	114,4	114,4
jan. 1955	106,0	108,3	121,0	117,3	111,8
<i>Summa svin</i>					
jan. 1954	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	109,8	103,4	110,8	109,2	107,6
juni »	104,7	101,8	109,2	103,1	104,2
okt. »	111,6	111,9	113,6	109,2	111,6
jan. 1955	105,5	105,4	114,0	107,6	107,4

de tidpunkt närmast föregående år förklaras av att en utvidgning av svinproduktionen pågick under år 1954. Detta torde i någon mån ha inverkat så att de här konstaterade säsongförändringarna ej kunna anses som fullt normala.

I fråga om svinskötselns relativa omfattning i olika områden visar tab. I, att Kristianstads, Malmöhus och Hallands län skilja sig från övriga län genom avsevärt högre relativt antal svin, nämligen för år 1954 respektive 112,2, 90,9 och 117,9 svin på 100 hektar reducerad jordbruksareal. Motsvarande tal för de tre naturliga huvudområdena uppgingo till 49,9 för södra och mellersta Sveriges slättbygder, 42,2 för skogs- och dalbygderna och 13,5 för norra Sverige. Svin-skötseln har sålunda den största relativa omfattningen i södra och mellersta Sverige i olikhet mot nötkreatursskötseln, som visar de högsta relativa talen för norra Sverige.

Uppgifter om antalet tjänstbara galtar och betäckta suggor ha insamlats sedan år 1933. Enligt under år 1934 utfärdade bestämmelser skulle innehavare av fargalt i Svealand och Götaland månadsvis lämna uppgift om antalet fargaltar och det sammanlagda antalet under varje månad av dessa betäckta suggor. Den lokala insamlingen av dessa uppgifter åvlade landsfiskalerna respektive magistraterna eller kommunalborgmästarna, som skulle insända dem till statistiska centralbyrån, där bearbetningen verkställdes. Under senare tid hade konstaterats en tilltagande ofullständighet i denna statistik, varför en effektivisering därav ansågs erforderlig. Den 1 februari 1954 genomfördes en omläggning av galt- och betäckningsstatistiken. Den viktigaste förändringen därvid var, att uppgiftsinsamlingen överflyttades till hushållnings-sällskapen. Enligt de nya bestämmelserna angående befrämjandet i allmänhet av

Tab. K. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor för varje månad åren 1950—1954

År	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Medeltal per år resp. summa
<i>Svealand och Götaland</i>													
Tjänstbara galtar													
Antal													
1954	3 332	4 316	4 483	4 426	4 361	4 372	4 361	4 394	4 419	4 443	4 485	4 578	4 331
1953	3 132	3 134	3 142	3 149	3 193	3 174	3 128	3 090	3 101	3 118	3 180	3 244	3 149
1952	3 047	3 029	3 004	3 054	3 070	3 050	3 044	3 039	3 031	3 029	3 036	3 092	3 044
1951	3 236	3 207	3 135	3 125	3 094	3 051	3 051	3 003	2 983	2 994	3 029	3 101	3 084
1950	3 256	3 188	3 171	3 196	3 158	3 143	3 108	3 053	3 116	3 145	3 170	3 225	3 163
Betäckta suggor													
Antal													
1954	24 201	27 795	30 549	26 380	25 318	24 029	22 594	22 290	20 985	21 752	25 523	27 093	298 509
1953	20 294	17 448	21 309	20 431	20 202	18 407	17 171	17 110	17 640	19 715	23 317	23 976	237 020
1952	19 104	17 503	19 614	22 500	22 288	18 739	16 899	16 622	16 029	16 962	19 324	20 374	225 958
1951	20 304	16 669	15 742	17 268	17 881	17 679	15 931	14 831	13 373	16 076	20 139	20 130	206 023
1950	20 864	17 636	18 613	20 242	20 176	18 471	16 936	16 166	15 283	17 847	21 702	21 972	225 908
Index													
1953	100,0	86,0	105,0	100,7	99,5	90,7	84,6	84,3	86,9	97,1	114,9	118,1	—
1952	100,0	91,6	102,7	117,8	116,7	98,1	88,5	87,0	83,9	88,8	101,2	106,6	—
1951	100,0	82,1	77,5	85,0	88,1	87,1	78,5	73,0	65,9	79,2	99,2	99,1	—
1950	100,0	84,5	89,2	97,0	96,7	88,5	81,2	77,5	73,3	85,5	104,0	105,3	—
<i>Hela riket</i>													
Tjänstbara galtar													
Antal													
1954	..	4 518	4 695	4 620	4 559	4 573	4 556	4 603	4 623	4 657	4 695	4 789	—
Betäckta suggor													
Antal													
1954	..	28 600	31 351	27 199	26 262	24 824	23 304	22 979	21 529	22 400	26 350	27 953	—

svinaveln föras hos dessa bl. a. galtregister och kontrollregister över avelssvin. Sällskapens husdjurskonsulenter ha nära kontakt med jordbrukarna och god kännedom om dessa förhållanden. Hushållningssällskapen ha därför större möjligheter att dels utöva kontroll över att redovisningen blir fullständig och dels sakkunnigt granska uppgifterna. Enligt särskilda bestämmelser¹ för betäckningsstatistiken skall envar innehavare av galt, som utnyttjas för avelsändamål, dels

föra journal med fortlöpande uppgifter om betäckningar samt om försäljning och inköp av fargalt, dels första dagen efter varje kalendermånads utgång till vederbörande hushållningssällskap insända kopia av de uppgifter, som under månaden införts i betäckningsjournalen. Galtinnehavarnas månadsuppgift omfattar sålunda numera, i olikhet mot tidigare, redovisning för varje betäckning under månaden. Uppgiftsskyldigheten har vidare utvidgats till att omfatta hela riket. Det åligger varje hushållnings-

¹ Kungl. kung. den 30 december 1953 (nr 758).

Tab. L. Fördelning på olika storleksgrupper av antalet husdjur den 1 juni 1954, hela riket

Djurslag	Absoluta tal									Relativa tal								
	0-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-30 ha	30-50 ha	50- 100 ha	över 100 ha	Sum- ma	0-2 ha	2-5 ha	5- 10 ha	10- 20 ha	20- 30 ha	30- 50 ha	50- 100 ha	över 100 ha	Sum- ma
Hästar, 3 år och däröver	22 120	51 280	94 770	78 540	25 950	18 780	10 770	9 260	311 470	7,1	16,5	30,4	25,2	8,3	6,0	3,5	3,0	100
Unghästar, 1 och 2 år .	190	760	3 100	4 420	2 350	2 220	1 580	1 690	16 310	1,2	4,6	19,0	27,1	14,4	13,6	9,7	10,4	100
Föi	100	120	1 520	1 870	880	880	700	810	6 880	1,4	1,7	22,1	27,2	12,8	12,8	10,2	11,8	100
Summa hästar	22 410	52 160	99 390	84 830	29 180	21 880	13 050	11 760	334 660	6,7	15,6	29,7	25,4	8,7	6,5	3,9	3,5	100
Tjurar och oxar, 1 år och däröver	520	1 840	6 700	11 370	6 030	4 710	2 680	2 700	36 550	1,4	5,1	18,3	31,1	16,5	12,9	7,3	7,4	100
Kor, som kalvat endast en gång	10 460	29 490	65 260	73 630	30 900	26 200	18 580	19 660	274 180	3,8	10,7	23,8	26,8	11,3	9,6	6,8	7,2	100
Övriga kor	72 820	203 410	334 120	318 730	115 790	89 300	59 160	57 100	1 250 430	5,8	16,3	26,7	25,5	9,3	7,1	4,7	4,6	100
Kvigor, 1 år och däröver avsedda för pålägg .	7 280	38 570	94 550	129 190	60 920	55 410	41 300	45 050	472 270	1,5	8,2	20,0	27,4	12,9	11,7	8,8	9,5	100
Stutar, kvigor och kal- var, 1 år och däröver avsedda för slakt . .	680	2 780	6 320	9 350	6 040	6 480	5 300	8 770	45 720	1,5	6,1	13,8	20,4	13,2	14,2	11,6	19,2	100
Kalvar under 1 år av- sedda för pålägg . .	6 580	27 690	69 770	93 160	42 950	37 910	27 790	30 020	335 870	2,0	8,2	20,8	27,7	12,8	11,3	8,3	8,9	100
Kalvar under 1 år av- sedda för slakt . . .	7 620	30 270	42 000	29 240	9 830	8 080	5 150	8 170	140 360	5,4	21,6	29,9	20,8	7,0	5,8	3,7	5,8	100
Summa nötkreatur	105 960	334 050	618 720	664 670	272 460	228 090	159 960	171 470	2 555 380	4,1	13,1	24,2	26,0	10,7	8,9	6,3	6,7	100
Får och lamm	17 280	38 330	41 790	43 080	14 970	15 530	11 620	20 150	202 750	8,5	18,9	20,6	21,3	7,4	7,7	5,7	9,9	100
Fargaltar	90	120	590	1 430	1 200	960	650	450	5 490	1,6	2,2	10,8	26,0	21,8	17,5	11,9	8,2	100
Modersuggor	1 450	9 540	41 300	68 490	30 900	24 280	11 490	7 030	194 480	0,8	4,8	21,3	35,2	15,9	12,5	5,9	3,6	100
Övriga svin, 3 mån. o. däröver	31 770	33 840	98 730	162 400	87 370	78 930	57 160	64 720	614 920	5,2	5,5	16,1	26,4	14,2	12,8	9,3	10,5	100
Grisar under 3 mån. .	21 630	56 340	171 990	249 820	105 990	87 400	43 510	36 580	773 210	2,8	7,3	22,3	32,3	13,7	11,3	5,6	4,7	100
Summa svin och grisar	54 940	99 840	312 610	482 140	225 460	191 570	112 810	108 730	1 588 100	3,5	6,3	19,7	30,3	14,2	12,1	7,1	6,8	100

sällskap att kontrollera galthållarnas redovisning, att upprätta sammandrag för sällskapets område och insända detta till statistiska centralbyrån senast 10 dagar efter kalendermånadens utgång. Inom centralbyrån göres därefter en sammanställning, som visar antalet tjänstbara galtar och antalet betäckta suggor under den senast förflutna månaden samt förändringarna i jämförelse med närmast föregående månad och motsvarande månad föregående år. Dessa månadsrapporter tillställas månadsvis de närmast intresserade myndigheterna samt publiceras i tidskriften *Lantmannen*, *Jordbrukarnas Föreningsblad* och *Jordbruksekonomiska Meddelanden*. I föreliggande redogörelse återgivas i *tab. K* resultaten för sista 5-årsperioden beträffande *tjänstbara galtar och betäckta suggor* för de olika månaderna. För betäckta suggor angivas i tabellen även indextal, som visa förändringarna under året; antalet i januari respektive år, med undantag av år 1954, har satts lika med 100. För år 1954 äro nämligen månads-siffrorna ej jämförbara med januari, beroende på omläggningen av statistiken den 1 februari detta år. Månaderna februari—december kunna dock jämföras sinsemellan.

Såsom framgår av *tab. K* erhöles en betydligt förbättrad redovisning av såväl galtar som betäckta suggor genom omorganisationen. Antalet betäckta suggor, som för åren 1950—1953 visade en betydande nedgång från januari till februari, ökade kraftigt från januari till februari år 1954. Antalet galtar, som växlar obetydligt från en månad till en annan, ökade med nära 1 000. Utvecklingen beträffande antalet betäckningar under år 1954 hade i huvudsak samma säsongmässiga förlopp som under år 1953, nämligen ökning av antalet betäckningar i

mars, därefter nedgång under våren och sommaren och ökning under slutet av året.

Höns

Den samtidigt med svinräkningen i april 1953 verkställda hönsräkningen utfördes även enligt stickprovsmetod och omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland. Inom det undersökta området redovisades vid 1944 års jordbruksräkning 97 % av det totala antalet höns och kycklingar i riket. Sammanställningen i *tab. H* visar utvecklingen i jämförelse med åren 1953 och 1952. De i tabellen lämnade uppgifterna avse hela riket; komplettering har verkställts för Norrland utom Gästrikland på likartat sätt som för svinen, d. v. s. med användande av preliminära uppgifter från 1951 års jordbruksräkning, vilka omräknats till att avse samma tidpunkt som hönsräkningen. Antalet höns i april 1954 i hela riket utgjorde efter nämnda kompletteringar 8 130 500, vilket innebar en minskning med 36 700 (0,4 %) sedan år 1953. I fråga om antalet kycklingar, som vid samma tidpunkt uppgick till 3 688 800, konstateras en ökning sedan närmast föregående år med 265 400 (7,8 %). Sammanlagda antalet höns och kycklingar år 1954 utgjorde 11 819 300, vilket var 228 700 (2,0 %) mer än år 1953.

Nötkreatursenheter¹

För att erhålla jämförbara uttryck för kreatursskötselns omfattning som helhet betraktad inom olika områden ha de olika slagen av husdjur reducerats till en gemensam enhet, enligt inom jordbruks-

¹ 1 nötkreatursenhet = 1 fallvuxet nötkreatur, 2 ungnöt eller kalvar, $\frac{2}{3}$ vuxen häst, $\frac{1}{3}$ unghäst eller föl, 4 svin, 10 får resp. 12 getter. Till kaniner, fjäderfä och bisambällan har hänsyn ej tagits.

statistiken tidigare tillämpade grunder. Resultaten av denna omräkning meddelas i *tab. 11*. Det sålunda beräknade antalet nötkreatursenheter uppgick år 1954 till 2 967 000 mot 2 941 000 år 1953; ökningen motsvarade 0,9 %. Det till nötkreatursenheter omräknade antalet husdjur har satts i relation till jordbruksarealen. I *tab. I* redovisas antalet nötkreatursenheter per 100 hektar reducerad jordbruksareal för samtliga län och naturliga områden. Norra Sverige företer det högsta relativa antalet nötkreatursenheter (98,8); för skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige redovisas något lägre (93,3) och för slättbygderna i samma område det lägsta relativa antalet (64,6).

Husdjurens fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen

I likhet med arealuppgifterna ha även uppgifterna till kreatursräkningen år 1954 blivit föremål för en särskild bearbetning, avsedd att belysa husdjurens fördelning på olika storleksgrupper efter åkerarealen. I *tab. L* lämnas för hela riket uppgifter om dels det absoluta antalet hästar, nötkreatur, får och svin, dels det relativa antalet inom olika storleksgrupper. För de områden och storleksgrupper, som voro uteslutna vid kreatursräkningen år 1954, har komplettering och storleksgruppfördelning företagits med användande av uppgifter från jordbruksräkningen år 1951.

Då skattningarna av antalet husdjur inom de olika storleksgrupperna nu kunnat grundas på mer aktuella uppgifter om storleksgruppfördelningen i totalpopulationen, torde de här lämnade uppgifterna ge en tillfredsställande belysning av husdjurens fördelning på storleksgrupper.

Enligt *tab. L* kom år 1954 77 % av hästarna, 67 % av nötkreaturen, 69 % av fåren och 60 % av svinen på brukningsenheter med högst 20 hektar åker. En betydande del av husdjuren hänförde sig till småbruk (brukningsenheter med högst 10 hektar åker), nämligen 52 % av hästarna, 41 % av nötkreaturen, 48 % av fåren och 30 % av svinen. Antalet hästar och får är sålunda förhållandevis större på de mindre jordbruken än nötkreatur och svin. Gruppen 10—20 hektar representerar en stor del av svinstammen, år 1954 drygt 30 %. Fargaltar förekomma endast i mindre omfattning på de mindre jordbruken; däremot synes förekomsten av modersuggor vara ganska stor. Omkring hälften av avelssvinen hänför sig till brukningsenheter med 10—30 hektar åker. I fråga om nötkreaturen konstateras, att en mycket stor andel av kalvar under 1 år, avsedda för slakt, kommer på brukningsenheter med högst 10 hektar åker, medan det relativa antalet stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda för slakt är lågt. Göddjursuppfödning synes främst förekomma på medelstora och stora jordbruk.

IV. Arbetskraften i jordbruket

Vid arealinventeringarna i början av juni åren 1951—1954 ha förutom uppgifterna om åkerjordens användning och antalet husdjur även infordrats vissa

andra uppgifter rörande jordbruket, bl. a. om arbetskraftens storlek. Uppgifternas omfattning och specificering framgå av uppgiftsformulären, vilka ingå

Tab. M. Antal i jordbruket den 3 juni 1952¹, den 1 juni 1953¹ och den 1 juni 1954 sysselsatta personer över 15 år samt totala antalet lejda arbetstimmar åren 1952¹ och 1953

Uppgifterna avse bruksenheter med mer än 2 hektar åker.

	Södra och mellersta Sveriges slättbygder			Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder			Norra Sverige			Hela riket		
	1952 ³ / ₆	1953 ¹ / ₆	1954 ¹ / ₆	1952 ³ / ₆	1953 ¹ / ₆	1954 ¹ / ₆	1952 ³ / ₆	1953 ¹ / ₆	1954 ¹ / ₆	1952 ³ / ₆	1953 ¹ / ₆	1954 ¹ / ₆
<i>Brukaren jämte familjemed- lemmar</i>												
Män	118 570	115 110	113 440	135 560	129 490	126 670	89 650	84 650	83 310	343 780	329 250	323 420
Index	100,0	97,1	95,7	100,0	95,5	93,4	100,0	94,4	92,9	100,0	95,8	94,1
Kvinnor	94 350	87 360	84 600	108 150	101 400	99 210	75 200	69 570	68 170	277 700	258 330	251 980
Index	100,0	92,6	89,7	100,0	93,8	91,7	100,0	92,5	90,7	100,0	93,0	91,7
<i>Lejld arbetskraft</i>												
<i>Fast anställda</i>												
Män	43 070	41 410	38 620	16 100	15 160	12 810	2 940	2 560	1 680	62 110	59 130	53 110
Index	100,0	96,1	89,7	100,0	94,2	79,6	100,0	87,1	57,1	100,0	95,2	85,5
Kvinnor	8 930	8 170	6 430	6 660	6 620	4 300	4 190	3 470	2 440	19 780	18 260	13 170
Index	100,0	91,5	72,0	100,0	99,4	64,6	100,0	82,8	58,2	100,0	92,3	66,6
<i>Fällfälligt an- ställda</i>												
Män	22 650	19 340	17 820	12 420	9 990	6 710	10 250	6 100	4 770	45 320	35 430	29 300
Index	100,0	85,4	78,7	100,0	80,4	54,0	100,0	59,5	46,5	100,0	78,2	64,7
Kvinnor	13 940	12 590	13,580	2 980	3 280	1 650	3 230	2 160	1 690	20 150	18 030	16 920
Index	100,0	90,3	97,4	100,0	110,1	55,4	100,0	66,9	52,3	100,0	89,5	84,0
<i>Samtliga syssel- satta</i>												
Män	184 290	175 860	169 880	164 080	154 640	146 190	102 840	93 310	89 760	451 210	423 810	405 830
Index	100,0	95,4	92,2	100,0	94,2	89,1	100,0	90,7	87,3	100,0	93,9	89,9
Kvinnor	117 220	108 120	104 610	117 790	111 300	105 160	82 620	75 200	72 300	317 630	294 620	282 070
Index	100,0	92,2	89,2	100,0	94,5	89,3	100,0	91,0	87,5	100,0	92,8	88,8
<i>Totala antalet lejda arbets- timmar</i>												
År 1952	År 1953	År 1954	År 1952	År 1953	År 1954	År 1952	År 1953	År 1954	År 1952	År 1953	År 1954	
Antal	165 929 280	146 897 670	..	79 413 640	60 393 110	..	25 381 050	16 260 310	..	270 723 970	223 551 690	..
Index	100,0	88,5	..	100,0	76,0	..	100,0	64,1	..	100,0	82,6	..

¹ Tidigare publicerade uppgifter för åren 1952 och 1953 korrigerade, se sid. 3.

som bilagor i publikationen Jordbruk och boskapsskötsel för ifrågavarande år. På grundval av detta material ha verkställts skattningar av arbetskraftens storlek i jordbruket inom olika områden och storleksgrupper. Det har ansetts lämpligt att redovisa de viktigaste resultaten av dessa undersökningar i denna publikation.

Uppgifterna ha avsett dels antalet i jordbruket sysselsatta personer vid en viss tidpunkt (i början av juni) med fördelning på olika kategorier samt dels för åren 1951—1953 den totala under hela året lejda arbetskraften i arbetstimmar räknat. De förstnämnda uppgifterna ha även omfattat brukarna jämte familjemedlemmar över 15 år. För bedömningen av dessa uppgifter må framhållas, att avgörandet i vilken mån familjemedlemmarna skulle räknas som deltagande i jordbruksarbetet kan ha varierat. Sålunda torde till familjen hörande kvinnor, som huvudsakligen sysslat med hushållsarbete i vissa fall här ha medtagits. Vidare förefinnes risk, att i vissa fall personer, som tillfälligt arbetat i t. ex. skogsavverkning, kunna ha betraktats som sysselsatta i jordbruket. Då jordbrukets arbetskraft varierar under året och de infordrade uppgifterna avsågo en viss bestämd dag, kunna de här framlagda uppgifterna om antalet sysselsatta i början av juni icke göra anspråk på att representera den genomsnittliga arbetskraften under ifrågavarande år. Avsikten har varit, att dessa undersökningar, utförda under en längre tid, skulle bidra till att belysa de relativa förändringarna från år till år i arbetsvolymen.

I tab. M redovisas för de tre huvudområdena och hela riket det beräknade antalet i jordbruket sysselsatta personer i början av juni åren 1952—1954

samt det totala antalet lejda arbetstimmar åren 1952 och 1953.

Uppgifterna avse enbart brukningsenheter med mer än två hektar åker. För de tre områdena, Jämtlands läns fjällbygd samt Västerbottens och Norrbottens läns inland, som ej ingått i undersökningen, har arbetskraften uppskattats. Den har i dessa områden antagits vara av samma storlek per hektar åker storleksgruppsvis som i närmast angränsande områden. De här lämnade uppgifterna för åren 1952—1953 avvika något från de i Jordbruk och boskapsskötsel 1953 publicerade, beroende på att för dessa är nya skattningar verkställda på grundval av aktuellare uppgifter om totalpopulationen (se sid. 3).

Det totala antalet i jordbruket sysselsatta personer den 1 juni 1954 på brukningsenheter med mer än två hektar åker i hela riket utgjorde enligt undersökningen 687 900 mot 718 430 år 1953 och 768 840 år 1952, vilket innebar en nedgång med 4,3 % från år 1953 och 10,5 % från år 1952. Antalet sysselsatta den 1 juni 1954 fördelade sig med 575 400 på brukare jämte familjemedlemmar, varav 323 420 män och 251 980 kvinnor, 66 280 fast anställda, varav 53 110 män och 13 170 kvinnor samt 46 220 tillfälligt anställda, varav 29 300 män och 16 920 kvinnor.

Beträffande utvecklingen under tiden 1952—1954 för de olika kategorierna av arbetskraft konstateras, att nedgången varit störst för tillfälligt anställda män och minst för brukare jämte familjemedlemmar. Utvecklingen för den lejda arbetskraften visar särskilt för år 1954 en framträdande skillnad mellan män och kvinnor. För fast anställda föreligger för år 1954 en betydligt större nedgång i antalet kvinnor än antalet män, medan ett motsatt förhållande konstateras för

de tillfälligt anställda. Inom de tre huvudområdena synes utvecklingen ha varit i huvudsak likartad för gruppen brukare jämte familjemedlemmar, medan för lejda arbetskraft reduceringen varit minst i södra och mellersta Sveriges slättbygger och störst i norra Sverige.

I fråga om antalet sysselsatta kan jämförelsen mellan olika år störas av vissa faktorer, t. ex. väderleksförhållandena och växtlighetens utveckling. Däremot bör jämförbarhet föreligga mellan uppgifterna om totala antalet lejda arbetstimmar, som för hela riket under åren 1951—1953 utgjorde respektive 290 693 000, 270 724 000 och 223 551 000, vilket innebar en minskning mellan åren 1951—1952 med 6,9 % och mellan åren 1952—1953 med 17,4 %.

Vid 1954 års arbetskraftundersökning har det i olikhet mot tidigare varit möjligt att genomföra en fullständig storleksgruppredovisning. I *tab. 14* lämnas för de tre huvudområdena och hela riket uppgifter om arbetskraftens storlek inom olika storleksgrupper. *Tab. N* visar för de tre huvudområdena och hela riket den relativa fördelningen på storleksgrupper av dels samtliga kategorier av sysselsatta i jordbruket och dels antalet lejda arbetstimmar i jämförelse

med åkerarealens och brukningsenheternas fördelning enligt 1951 års jordbruksräkning. Såsom man kan vänta framgår därav, att brukarnas fördelning i huvudsak motsvarar brukningsenheternas, medan den lejda arbetskraften visar bättre anslutning till åkerarealens fördelning.

Arbetskraftens storlek i förhållande till åkerarealen belyses storleksgruppvis i *tab. 15*. Såsom framgår därav är antalet i jordbruket sysselsatta brukare jämte familjemedlemmar per 100 hektar åker helt naturligt högst i den lägsta storleksgruppen och avtar starkt med ökad storlek på brukningsenheterna. För fast anställda män liksom för antalet lejda arbetstimmar konstateras ett motsatt förhållande. Beträffande fast anställda kvinnor och tillfälligt anställda av båda könen föreligger ej något utpräglat samband mellan antalet anställda per hektar och brukningsenheternas storlek. En jämförelse storleksgruppvis mellan de tre huvudområdena visar för de lägsta grupperna något högre antal brukare jämte familjemedlemmar per 100 hektar åker i norra Sverige än i de två övriga områdena. I fråga om den lejda arbetskraften äro skillnaderna mellan områdena mindre.

V. Antalet traktorer m. m. samt förbrukningen av driv- och smörjmedel i jordbruket år 1954

För att ytterligare tillgodose behovet av fortlöpande aktuella uppgifter om utvecklingen inom jordbruket verkställde statistiska centralbyrån i oktober 1954 en undersökning av antalet traktorer m. m. samt förbrukningen av driv- och smörjmedel under år 1954.¹ Undersökningen utfördes enligt stickprovsmetod

och uppgifter infordrades i samband med inventeringen av höstsådden 1954. Urvalet omfattade samma brukningsenheter som vid arealinventeringen och kreatursräkningen i juni 1954 samt dessutom ett urval för fjällbygds- och inlandsområdena i de tre nordligaste länen. Undersökningen avsåg således brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

¹ Kungl. kung. den 24 september 1954 (nr 602).

Tab. O. Antalet traktorer m. m. i jordbruket den 1 oktober 1954 inom län och hushållningssällskapsområden

Uppgifterna avse bruksenheter med mer än 2 hektar åker

Områden	Egentliga traktorer	Därav med			Dragbilar (Epa-traktorer)	Jeepar
		gummihjul	järnhjul	band (kryp-kedjor)		
Stockholms län och stad	4 741	4 380	352	9	223	18
Uppsala län	5 197	4 924	259	14	131	5
Södermanlands »	5 367	4 854	508	5	126	17
Östergötlands »	8 242	7 374	852	16	62	28
Jönköpings »	2 878	2 823	52	3	84	1
Kronobergs »	1 828	1 791	36	1	33	4
Kalmar »	5 325	5 237	85	3	68	34
därav norra delen	1 779	1 717	61	1	14	26
södra delen	3 546	3 520	24	2	54	8
Gotlands län	2 867	2 737	129	1	156	—
Blekinge »	1 534	1 583	—	1	15	4
Kristianstads »	7 364	7 040	299	25	145	9
Malmöhus »	11 818	10 879	886	53	94	20
Hallands »	4 120	3 926	190	4	130	2
Göteborgs o. Bohus »	2 525	2 373	151	1	140	29
Älvsborgs »	4 530	4 343	171	16	577	22
därav norra delen	3 060	2 879	166	15	353	18
södra delen	1 470	1 464	5	1	219	4
Skaraborgs län	9 745	9 126	607	12	265	37
Värmlands »	4 304	4 033	269	2	631	33
Örebro »	5 449	4 902	541	6	309	15
Västmanlands »	5 769	5 171	574	24	334	36
Kopparbergs »	2 954	2 843	103	8	1 013	69
Gävleborgs »	2 728	2 679	36	13	446	71
Västernorrlands »	2 133	1 988	131	14	258	31
Jämtlands »	1 288	1 266	11	11	189	69
Västerbottens »	3 150	2 994	51	105	449	50
Norrbottnens »	1 552	1 353	172	27	279	108
Hela riket	107 458	100 619	6 465	374	6 157	712

i hela landet. Antalet bruksenheter i urvalet utgjorde 27 689, varav 27 057 eller 97,7 % lämnade användbara uppgifter. Materialet underkastades noggrann granskning, vilket särskilt gällde uppgifterna om förbrukningen av driv- och smörjmedel, som jordbrukarna delvis måste uppskatta. Skattningarna av totalsiffror utfördes på samma sätt som vid arealinventeringarna, d. v. s. storleksgruppvis inom de olika naturliga jordbruksområdena. Resultaten av undersökningen redovisas i *tab. O, P* och *Q*.

I *tab. O* lämnas för samtliga hushållningssällskapsområden uppgifter om antalet traktorer m. m. I *tab. P* meddelas

för samma områden förbrukningen av driv- och smörjmedel under år 1954. För de tre huvudområdena och hela riket redovisas i *tab. Q* fördelningen på olika storleksgrupper av det absoluta antalet egentliga traktorer och dragbilar samt antalet egentliga traktorer per 100 hektar åker.

Antalet egentliga traktorer i jordbruket (för bruksenheter med mer än 2 hektar åker) uppgick för hela riket den 1 oktober 1954 till 107 460, varav 100 620 voro försedda med gummihjul, 6 470 med järnhjul och 370 med band (kryp-kedjor). Av dragbilar funnos 6 160 och av jeepar 710. För att belysa ut-

Tab. P. Förbrukning i jordbruket av driv- och smörjmedel under år 1954 till traktorer, dragbilar, jeepar och skördetröskor inom län och hushållningssällskapsområden

Uppgifterna avse brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Områden	Start- bensin	Driv- bensin	Motor- fotogen	Motor- brännolja	Smörj- medel (fasta och flytande) ton
	m ³	m ³	m ³	m ³	
Stockholms län och stad	862,8	693,7	8 400,9	3 301,3	485,7
Uppsala län	766,3	556,7	9 240,3	4 390,7	559,0
Södermanlands »	898,1	594,9	10 118,6	4 504,2	575,4
Östergötlands »	1 443,5	882,8	15 552,6	7 307,4	917,3
Jönköpings »	491,9	466,2	3 779,0	1 004,1	228,8
Kronobergs »	281,8	313,8	2 194,4	1 064,6	133,6
Kalmar »	1 073,9	905,2	10 416,2	2 596,3	553,3
därav norra delen	347,0	353,7	2 649,7	896,7	155,7
södra delen	726,9	551,5	7 766,5	1 699,6	397,6
Gotlands län	658,6	208,2	6 230,5	1 458,3	321,3
Blekinge »	330,2	167,4	3 080,1	1 208,7	191,5
Kristianstads »	1 710,9	1 580,2	15 713,9	4 067,3	847,0
Malmöhus »	2 817,5	3 150,4	31 829,6	7 436,0	1 528,6
Hallands »	840,8	527,8	7 648,8	1 697,6	375,1
Göteborgs o. Bohus »	417,2	316,5	2 998,1	1 164,9	192,0
Älvsborgs »	636,9	810,5	5 253,2	1 629,6	333,6
därav norra delen	471,7	403,0	3 865,0	1 093,6	234,7
södra delen	165,2	407,5	1 388,2	536,0	98,9
Skaraborgs län	1 546,8	1 139,1	14 207,5	5 252,0	890,5
Värmlands »	719,4	512,6	6 361,6	1 576,8	374,4
Örebro »	833,7	638,8	8 750,1	2 616,6	469,2
Västmanlands »	908,0	606,9	10 562,4	4 069,3	586,1
Kopparbergs »	492,6	549,1	3 193,1	1 178,1	223,4
Gävleborgs »	445,7	714,8	3 445,7	991,5	230,2
Västernorrlands »	268,2	710,6	1 799,7	1 052,6	153,6
Jämtlands »	186,2	478,8	1 419,6	484,2	96,0
Västerbottens »	496,1	770,3	3 581,3	1 882,1	291,4
Norrbottens »	298,0	597,3	1 905,0	328,1	139,5
Hela riket	19 445,1	17 892,6	187 882,2	62 262,3	10 696,5

vecklingen under de senaste tio åren har följande sammanställning gjorts med jämförbara uppgifter från tidigare traktorräkningar.

År	Traktorer	Dragbilar
1944	21 200	5 060
1951	69 800	9 700
1952	76 400	..
1954	107 500	6 200

Sedan år 1944 har antalet egentliga traktorer femdubblats; särskilt för de senaste åren konstateras en stark ökning. Av följande tablå, som för hela riket visar de egentliga traktorernas relativa fördelning på storleksgrupper i jämförelse med år 1944, framgår, att år 1954

mer än hälften av traktorerna förekom på brukningsenheter med högst 20 hektar åker mot endast 19 % år 1944, trots att det relativa antalet dylika brukningsenheter sjunkit starkt.

Storleksgrupper, hektar åker	Relativ fördelning År 1954	År 1944
2— 5	5,6	2,0
5— 10	16,2	4,4
10— 20	33,5	12,6
20— 30	15,7	17,6
30— 50	12,9	26,3
50—100	9,1	20,6
över 100	7,0	16,5
Summa	100,0	100,0

I förhållande till åkerarealen ha brukningsenheter med 10—20 hektar åker det

Tab. Q. Antalet egentliga traktorer och dragbilar inom olika storleksgrupper samt antalet egentliga traktorer per 100 hektar åker, inom huvudområden och hela riket

Områden	Storleksgrupper, hektar åker							Samtliga
	2—5	5—10	10—20	20—30	30—50	50—100	Över 100	
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>								
Antal traktorer	1 643	6 777	21 261	12 885	11 536	8 245	6 554	68 901
» dragbilar	649	569	456	128	113	56	31	2 002
» traktorer per 100 hektar åker	2,7	3,9	4,6	4,0	3,3	2,7	1,9	3,4
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>								
Antal traktorer	2 122	6 217	11 344	3 543	2 122	1 514	935	27 797
» dragbilar	834	885	429	66	44	18	1	2 277
» traktorer per 100 hektar åker	1,4	2,0	3,8	3,5	2,8	2,4	1,8	2,6
<i>Norra Sverige</i>								
Antal traktorer	2 233	4 361	3 418	471	174	70	33	10 760
» dragbilar	1 104	664	109	—	1	—	—	1 878
» traktorer per 100 hektar åker	1,6	2,2	3,4	3,2	2,8	2,0	1,9	2,3
<i>Hela riket</i>								
Antal traktorer	5 998	17 355	36 023	16 899	13 832	9 829	7 522	107 458
» dragbilar	2 587	2 118	994	194	158	74	32	6 157
» traktorer per 100 hektar åker	1,7	2,5	4,2	3,9	3,2	2,7	1,9	3,0

största antalet egentliga traktorer, nämligen för hela riket 4,2 traktorer per 100 hektar åker. Det lägsta relativa antalet konstateras för den minsta och den största storleksgruppen (2—5 respektive över 100 hektar), där antalet är ungefär lika, 1,7 respektive 1,9 per 100 hektar. Det låga antalet traktorer i den lägsta storleksgruppen torde sammanhånga med att där i större utsträckning användas förhyrda traktorer eller annan dragkraft. Det sistnämnda bestyrkes bl. a. av att antalet dragbilar är störst i denna storleksgrupp. För brukningsenheter med mer än 100 hektar åker torde ett effektivare utnyttjande av traktorerna förklara det förhållandevis låga antalet. Av de tre huvudområdena företer södra och mellersta Sveriges slättbygder det

högsta antalet per 100 hektar åker, vilket gäller samtliga storleksgrupper utom den högsta, där skillnaden mellan områdena är obetydlig. Mellan skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige samt norra Sverige föreligger endast mindre skillnader.

Förbrukningen av drivmedel för traktorer, dragbilar, jeepar och skördetröskor i jordbruket under år 1954 utgjorde totalt 287 480 m³, varav 187 880 m³ motorfotogen, 62 260 m³ motorbrännolja, 17 890 m³ drivbensin och 19 450 m³ startbensin. Motorfotogen var således det mest använda drivmedlet, medan bensin brukades endast i mindre utsträckning. Av smörjmedel förbrukades under år 1954 10 700 ton.

Tab. 1. Hela ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, och antalet bruksområden, år 1954

Distribution of the entire compass of land by separate types of land, in hectares, and the number of the land in col. 2-5 and 8 enligt 1951 års jordbruksräkning.

1	2	3	4	5	6	7	8
Områden	Ägoslag						Antal bruks- enheter m. mer än 0.25 hektar åker
	Åker	Kulti- verad betes- mark	Natur- lig äng	Skogs- mark	Övrig mark	Summa landareal	
Stockholms län och stad	144 749	7 463	13 096	383 051	204 045	752 404	8 527
Uppsala län	149 470	4 035	11 051	288 935	58 561	512 052	6 988
Södermanlands län	170 680	9 025	15 889	342 537	86 833	624 964	7 552
Östergötlands län	240 596	23 831	41 716	564 468	135 122	1 005 733	13 076
Norra skogsbygden	36 514	6 254	4 128	168 896	43 739	259 531	2 333
Östgöta-slätten	152 427	9 820	20 697	123 516	43 131	349 591	6 196
Södra skogsbygden	39 822	6 473	15 778	231 189	30 862	324 124	3 839
Södra kustlandet	11 833	1 284	1 113	40 867	17 390	72 487	708
Jönköpings län	129 059	20 294	38 859	642 155	230 007	1 060 374	16 721
Kronobergs län	94 929	12 411	26 333	569 142	194 838	897 653	15 706
Kalmar län	178 647	8 869	36 657	685 720	199 959	1 109 852	13 939
länets norra del	60 675	5 261	8 987	297 572	73 517	446 012	4 533
Norra kustlandet	46 722	4 094	6 537	218 308	63 719	339 380	3 173
Skogsbygden	13 953	1 167	2 450	79 264	9 798	106 632	1 410
länets södra del	117 972	3 608	27 670	388 148	126 442	663 840	9 406
Kalmar-slätten	44 280	1 169	7 585	116 232	21 547	190 813	2 648
Norra kustlandet	2 803	133	367	20 439	5 657	29 399	250
Skogsbygden	31 302	1 946	10 314	231 295	34 612	309 469	3 744
Öland	39 587	360	9 404	20 182	64 626	134 159	2 764
Gotlands län	84 902	5 477	10 239	137 605	75 787	314 010	6 742
Bläkinge län	57 804	3 471	8 840	184 052	36 696	290 863	8 177
Skogsbygden	22 797	1 736	4 599	124 010	14 858	163 000	4 367
Slättbygden	35 007	1 735	4 241	60 042	21 838	122 863	3 810
Kristianstads län	227 080	15 774	24 642	254 899	93 210	615 605	20 438
Skogsbygden	64 755	6 236	9 188	185 270	59 070	324 519	8 619
Mellanbygden	81 058	6 094	11 507	50 742	20 108	169 509	6 318
Slättbygden	81 267	3 444	3 947	18 887	14 032	121 577	5 501
Malmöhus län	329 416	13 799	18 615	67 810	45 532	475 172	19 875
Skogsbygden	26 417	2 321	3 640	34 227	6 374	72 979	2 399
Mellanbygden	81 360	5 381	6 853	20 618	9 846	124 058	5 314
Slättbygden	221 639	6 097	8 122	12 965	29 312	278 135	12 162
Hallands län	142 288	5 186	8 951	204 567	114 419	475 411	12 693
Slättbygden	86 234	1 810	2 909	38 327	18 177	147 457	5 423
Skogsbygden	31 191	2 944	4 633	131 755	67 481	238 004	4 287
Norra Halland	24 863	432	1 409	34 485	28 761	89 950	2 983
Göteborgs och Bohus län	91 046	4 242	15 402	164 911	219 921	495 522	13 172
Älvsborgs län	203 986	12 092	30 735	656 032	268 124	1 170 969	26 272
länets norra del	129 603	3 379	14 991	315 939	147 156	611 068	14 138
Slättbygden	77 650	1 369	6 107	89 341	51 998	226 465	6 473
Dalbygden	32 723	1 053	4 043	87 728	47 342	172 889	4 019
Dalslands bergsbygd	16 513	802	4 746	125 476	45 248	190 785	3 102
Södra höglandet	2 717	155	95	13 394	4 568	20 929	544

brukningsenheter, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jord-

number of farms, in 1954

1	2	3	4	5	6	7	8
Områden	Ägoslag						Antal brukn.- enheter m. mer än 0.25 hektar åker
	Åker	Kulti- verad betes- mark	Natur- lig äng	Skogs- mark	Övrig mark	Summa landareal	
länets södra del	74 383	8 713	15 744	340 093	120 968	559 901	12 134
Dalbygderna	10 686	510	1 142	25 464	6 955	44 757	1 548
Södra höglandet	63 697	8 203	14 602	314 629	114 013	515 144	10 586
Skaraborgs län	309 347	12 659	32 338	337 432	115 315	807 091	22 116
Slättbygden	217 872	6 553	14 099	158 790	59 448	456 762	14 410
Fälbygden	45 733	2 944	10 076	32 407	23 026	114 186	3 470
Nordöstra höglandet	16 370	850	2 458	72 084	19 756	111 518	1 849
Sydöstra höglandet	29 372	2 312	5 705	74 151	13 085	124 625	2 387
Värmlands län	181 533	4 078	34 291	1 269 769	270 837	1 760 508	25 811
Slättbygden	87 283	2 024	6 396	203 402	58 201	357 306	6 067
Centr. o. västra Värmland	74 299	1 760	16 707	515 653	93 221	701 640	14 297
Bergslagen	8 573	178	3 265	125 346	28 435	165 797	1 346
Norra Värmland	11 378	116	7 923	425 368	90 980	535 765	4 101
Örebro län	148 127	5 464	12 792	529 122	131 380	826 885	13 201
Södra skogsbygden	20 407	1 368	2 634	107 713	24 294	156 466	1 929
Slättbygden	92 791	2 273	4 210	90 399	23 614	213 287	6 252
Bergslagen	34 929	1 823	5 898	331 010	83 472	457 132	5 020
Västmanlands län	160 280	4 009	11 240	378 564	90 138	644 231	7 728
Bergslagen	15 523	1 298	3 124	133 332	32 377	185 654	1 185
Slättbygden	144 757	2 711	8 116	245 232	57 761	458 577	6 543
Kopparbergs län	106 387	2 069	40 720	1 986 958	682 889	2 819 023	20 301
Bergslagen	8 432	311	5 152	148 690	29 117	191 702	1 632
Östra Dalarna	57 165	941	9 798	319 577	63 710	451 191	5 870
Mellanbygden	37 595	783	22 379	1 031 827	302 236	1 394 820	11 394
Fjällbygden	3 195	34	3 391	486 864	287 836	781 310	1 405
Gävleborgs län	111 521	1 603	19 838	1 411 421	274 151	1 818 534	15 946
Gästrikland	33 890	815	3 815	308 360	70 124	417 004	3 391
Hälsinglands kustland	66 039	697	11 631	647 509	114 108	839 984	9 761
Inlandet	11 592	91	4 392	455 552	89 919	561 546	2 294
Västernorrlands län	100 149	3 557	37 829	1 857 327	413 408	2 412 270	22 727
Kustlandet	64 315	2 065	20 826	574 412	169 342	830 960	13 233
Inlandet	33 801	1 391	15 659	1 208 361	226 248	1 485 460	8 868
Situumrådet	2 023	101	1 344	74 554	17 818	95 850	626
Jämtlands län	68 295	3 648	19 267	2 595 864	2 079 927	4 767 001	14 992
Situumrådet	43 478	2 624	9 357	825 048	411 480	1 291 987	7 835
Mellanbygden	10 483	305	3 118	501 884	82 613	598 403	2 916
Fjällbygden	14 334	719	6 792	1 268 932	1 585 834	2 876 611	4 241
Västerbottens län	130 989	3 645	7 743	3 178 024	2 219 894	5 540 295	25 456
Kustlandet	107 870	1 690	6 138	1 251 456	427 941	1 795 095	17 594
Inlandet	23 119	1 955	1 605	1 926 568	1 791 953	3 745 200	7 862
Norrbottnens län	86 007	2 152	18 012	3 795 697	5 988 442	9 890 310	19 939
Kustlandet	71 732	1 316	10 135	1 574 676	753 410	2 411 269	15 022
Inlandet	14 275	836	7 877	2 221 021	5 235 032	7 479 041	4 917
Hela riket	3 647 287	188 853	585 095	22 486 062	14 229 435	41 086 732	378 095

Tab. 2. Åkerjordens användning, i hektar, inom län, hushållningssällskapsområden samt Use of arable land, in hectares, in 1954

Beträffande komplettering av uppgiftsmaterialet se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kök-ärter	Foder-ärter och vicker	Potatis	Socker-betor	Foder-rot-frukter
1 Stockholms läno. stad	13 660	12 172	1 864	77	3 258	11 684	22 081	1 390	322	3 825	—	426
2 Uppsala län	16 219	18 183	1 615	126	4 416	7 538	27 259	2 578	249	2 161	2	227
3 Södermanlands län .	22 512	13 575	3 866	6	4 300	28 773	12 290	2 608	658	2 474	25	394
4 Östergötlands län .	36 772	22 763	11 135	219	6 683	22 146	26 932	2 955	562	3 729	2 197	1 471
5 Norra skogsbygden .	3 252	2 489	2 206	32	849	6 175	3 301	253	45	619	87	166
6 Östgötaslätten . . .	28 711	17 513	6 680	29	4 802	8 500	16 407	2 261	365	1 736	1 962	806
7 Södra skogsbygden .	3 119	1 777	2 040	154	927	5 526	6 244	294	126	1 153	142	446
8 Södra kustlandet . .	1 690	984	209	4	105	1 945	980	147	26	221	6	53
9 Jönköpings län . . .	3 080	5 043	4 180	451	2 183	33 807	6 448	37	371	5 262	9	2 006
10 Kronobergs län . . .	1 275	3 062	4 226	167	1 169	23 260	5 377	—	212	5 299	35	1 868
11 Kalmar län	13 130	9 531	15 025	715	5 972	22 444	15 682	187	87	6 695	3 179	2 419
12 länets norra del . . .	4 424	4 004	2 931	243	797	12 626	3 709	184	27	1 689	25	720
13 Norra kustlandet . .	4 138	3 266	2 207	164	674	8 793	3 062	177	24	1 160	18	424
14 Skogsbygden	286	738	724	79	123	3 833	647	7	3	529	7	296
15 länets södra del . . .	8 706	5 527	12 094	472	5 175	9 818	11 973	3	60	5 006	3 154	1 699
16 Kalmarslätten	3 887	2 158	5 919	116	1 744	3 414	4 488	1	1	2 054	259	730
17 Norra kustlandet . . .	40	224	171	11	23	533	113	—	—	139	—	20
18 Skogsbygden	1 026	1 512	2 191	129	497	5 491	2 610	2	54	1 683	1	355
19 Öland	3 753	1 633	3 813	216	2 911	380	4 762	—	5	1 130	2 894	594
20 Gotlands län	8 809	2 599	6 051	54	11 276	539	5 394	212	100	1 529	3 168	2 164
21 Blekinge län	2 972	3 399	5 371	134	1 893	5 795	4 484	5	76	7 963	1 386	1 227
22 Skogsbygden	292	1 006	1 643	38	334	3 810	1 421	—	26	2 880	73	532
23 Slättbygden	2 680	2 393	3 728	96	1 559	1 983	3 063	5	50	5 083	1 313	695
24 Kristianstads län . .	8 033	10 124	21 615	408	7 411	9 922	38 456	29	585	20 221	12 273	5 662
25 Skogsbygden	373	1 349	3 389	73	626	6 407	12 363	1	50	6 290	825	1 859
26 Mellanbygden	1 631	2 647	11 793	256	2 600	1 422	13 200	16	136	10 056	4 088	2 206
27 Slättbygden	6 029	6 128	6 433	79	4 185	2 093	12 893	12	399	3 875	7 360	1 597
28 Malmöhus län	20 897	27 570	27 409	540	21 714	6 307	48 337	161	1 316	9 681	35 878	5 878
29 Skogsbygden	536	1 005	1 493	16	847	814	6 476	4	109	1 475	620	1 048
30 Mellanbygden	2 770	4 383	8 334	335	3 262	1 350	16 509	6	227	3 680	4 621	2 902
31 Slättbygden	17 591	22 182	17 582	189	17 605	4 143	25 352	151	980	4 526	30 637	1 928
32 Hallands län	2 011	10 264	10 597	105	5 648	24 545	12 235	6	593	7 557	1 074	3 948
33 Slättbygden	1 593	6 907	8 472	88	4 223	11 402	7 940	1	463	4 663	947	2 592
34 Skogsbygden	98	1 314	1 292	11	722	7 756	1 979	5	79	1 932	126	997
35 Norra Halland	320	2 043	833	6	703	5 387	2 316	—	51	962	1	359
36 Göteborg. o. Bohus län	2 635	6 421	1 439	32	1 592	18 282	6 058	34	745	3 476	—	625
37 Älvsborgs län	5 048	10 491	4 373	118	6 201	49 069	6 467	48	743	6 291	1	1 243
38 länets norra del . . .	4 362	7 382	2 732	44	4 516	30 924	3 459	47	648	2 717	1	446
39 Slättbygden	3 109	4 134	1 888	23	3 232	19 567	2 220	41	539	1 192	1	287
40 Dalbygdena	718	2 121	519	20	934	7 715	962	4	97	919	—	143
41 Dalstads bergsbygd .	466	1 005	265	1	286	2 820	241	2	12	456	—	14
42 Södra höglandet . . .	69	122	60	—	64	822	36	—	—	150	—	2

¹ Ej permanent vall, även till ensilage.

naturliga jordbruksområden, år 1954

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Grön- foder av säd och balj- växter	Vall till hö	Vall till frö- skörd	Vall till bete och grön- foder ¹	Per- ma- nent betes- vall	Höst- raps	Vår- raps	Rybs	Olje- lin	Öv- riga olje- väx- ter	Spå- nads- väx- ter	Köks- väx- ter på åker	And- ra växt- slag	Helträ- da och obru- kad åker- jord	Summa åker
1 636	38 344	1 026	4 287	7 558	3 185	407	1 348	65	152	1	373	241	15 367	144 749 1
1 586	33 239	1 200	3 306	7 637	3 573	393	2 127	65	147	—	143	203	15 278	149 470 2
1 953	39 277	2 052	4 080	10 268	4 679	373	1 303	179	310	—	59	200	14 466	170 680 3
1 931	49 429	6 445	3 776	5 967	12 289	270	3 724	530	642	19	347	159	17 504	240 596 4
549	9 528	579	780	1 339	809	13	486	144	29	—	57	8	2 719	36 514 5
768	24 068	5 112	1 977	3 580	10 490	169	2 862	365	584	19	283	142	12 236	152 427 6
520	12 579	392	664	691	748	80	276	18	29	—	6	3	1 868	39 822 7
94	3 254	362	355	357	242	8	100	3	—	—	1	6	681	11 833 8
2 855	52 110	698	2 836	4 789	440	83	195	—	23	44	53	151	1 905	129 059 9
1 988	34 548	166	3 347	5 541	49	39	110	4	—	146	21	26	2 994	94 929 10
1 464	47 399	985	7 817	8 532	5 649	51	609	162	200	—	1 375	542	8 796	178 647 11
498	18 697	503	2 490	2 400	1 018	12	300	42	10	—	8	32	3 286	60 675 12
402	13 831	440	1 874	1 717	926	12	253	42	10	—	7	32	3 069	46 722 13
96	4 866	63	616	683	92	—	47	—	—	—	1	—	217	13 953 14
966	28 702	482	5 327	6 132	4 631	39	309	120	190	—	1 367	510	5 510	117 972 15
283	9 778	227	2 496	3 029	1 851	13	186	—	19	—	94	61	1 472	44 280 16
31	962	9	179	108	4	—	10	—	—	—	1	2	223	2 803 17
448	10 624	160	1 120	1 854	193	6	34	—	—	—	8	12	1 292	31 302 18
204	7 338	86	1 532	1 141	2 583	20	79	120	171	—	1 264	435	2 523	39 587 19
141	19 302	572	3 515	4 137	5 024	176	3 220	60	533	953	299	125	4 950	84 992 20
574	14 232	61	1 788	4 587	437	29	15	—	50	—	192	215	921	57 804 21
323	7 328	10	751	1 793	4	—	—	—	22	—	62	46	403	22 797 22
251	6 904	51	1 037	2 794	433	29	15	—	28	—	130	169	518	35 007 23
5 433	50 078	1 566	8 401	14 922	2 137	57	159	218	1 054	100	832	3 902	3 482	227 080 24
1 274	20 224	71	3 289	4 804	57	—	12	5	32	—	51	534	797	64 755 25
1 599	16 533	184	2 858	5 900	432	22	69	9	177	—	199	2 087	938	81 058 26
2 560	13 321	1 311	2 254	4 218	1 648	35	78	204	845	100	582	1 281	1 747	81 267 27
10 085	48 494	3 005	7 800	17 562	17 058	76	745	583	5 838	1 469	3 650	1 841	5 522	329 416 28
702	7 222	254	1 274	1 723	56	—	15	7	128	20	52	32	489	26 417 29
2 844	17 011	485	2 529	5 514	1 318	—	79	45	885	89	61	451	1 670	81 360 30
6 539	24 261	2 266	3 997	10 325	15 684	76	651	531	4 825	1 360	3 537	1 358	3 363	221 639 31
4 810	36 535	662	7 164	9 375	471	64	126	143	227	1 170	278	320	2 360	142 288 32
3 299	18 666	478	4 379	6 383	448	51	119	125	184	1 114	118	161	1 418	86 234 33
906	10 340	84	1 485	1 509	12	—	7	8	28	36	3	19	443	31 191 34
605	7 529	100	1 300	1 483	11	13	—	10	15	20	157	140	499	24 863 35
1 479	30 456	683	2 801	6 738	70	247	49	25	20	—	404	133	6 602	91 046 36
3 441	78 324	1 884	9 138	10 157	300	657	314	97	75	—	91	100	9 315	203 986 37
2 087	46 351	1 610	6 175	6 628	223	551	302	97	69	—	53	71	8 108	129 603 38
1 271	25 441	996	4 025	3 981	158	491	247	77	53	—	13	40	4 624	77 650 39
486	11 737	435	1 383	1 881	65	57	49	20	16	—	34	25	2 383	32 723 40
279	7 938	171	739	703	—	3	6	—	—	—	5	6	1 095	16 513 41
51	1 235	8	28	63	—	—	—	—	—	—	1	—	6	2 717 42

TAB. 2 (forts.). ÅKERJORDENS ANVÄNDNING, I HEKTAR, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPS-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Föd- er- ärter och vicker	Pota- tis	Soc- ker- betor	Föd- er- rot- fruk- ter
1 länets södra del . . .	686	3 109	1 641	74	1 635	18 145	3 008	1	95	3 574	—	797
2 Dalbygdena	136	729	254	—	380	2 292	594	1	17	424	—	128
3 Södra höglandet . . .	550	2 380	1 387	74	1 305	15 853	2 414	—	78	3 150	—	669
4 Skaraborgs län . . .	24 871	9 424	15 499	246	12 803	71 024	13 392	828	2 423	5 350	190	2 040
5 Slättbygden	21 414	7 033	10 274	108	9 260	49 270	9 465	811	2 005	2 845	182	1 247
6 Falbygden	1 889	1 069	2 527	34	2 054	10 929	2 044	6	264	1 082	7	354
7 Nordöstra höglandet .	707	503	938	19	364	3 896	493	8	58	386	—	95
8 Sydöstra höglandet .	861	819	1 760	85	1 125	6 929	1 390	3	96	1 037	1	344
9 Värmlands län . . .	8 186	8 496	2 605	19	4 691	35 827	3 619	59	206	4 115	—	170
10 Slättbygden	4 951	6 140	1 844	4	3 428	18 070	2 222	47	99	1 299	—	87
11 Centr. o. v. Värmland	2 827	1 949	587	13	870	14 503	932	8	82	2 046	—	51
12 Bergslagen	171	286	21	1	215	1 295	383	3	8	174	—	12
13 Norra Värmland . . .	237	121	153	1	178	1 959	82	1	17	596	—	20
14 Örebro län	9 701	14 680	4 820	253	7 684	32 655	3 863	543	226	3 042	1	324
15 Södra skogsbygden . .	892	1 123	1 174	125	1 115	4 970	462	91	27	719	1	89
16 Slättbygden	7 798	12 063	3 305	127	5 027	19 604	2 175	431	113	1 402	—	179
17 Bergslagen	1 011	1 494	341	1	1 542	8 081	1 226	21	86	921	—	56
18 Västmanlands län . .	15 610	20 585	1 330	10	5 355	26 403	13 296	2 921	240	1 729	—	114
19 Bergslagen	693	668	53	—	214	3 657	1 009	96	22	255	—	13
20 Slättbygden	14 917	19 917	1 277	10	5 141	22 746	12 287	2 825	218	1 474	—	101
21 Kopparbergs län . . .	4 090	844	1 755	46	7 379	19 193	4 483	154	35	2 810	—	372
22 Bergslagen	204	87	96	—	420	1 561	334	5	6	332	—	20
23 Östra Dalarna	3 409	588	1 127	11	3 938	12 391	3 169	146	8	1 017	—	187
24 Mellanbygden	477	169	532	35	2 997	5 141	980	3	21	1 341	—	161
25 Fjällbygden	—	—	—	—	24	100	—	—	—	120	—	4
26 Gävleborgs län . . .	905	2 426	243	56	7 167	17 470	7 973	52	39	3 580	—	167
27 Gästrikland	432	1 003	172	36	1 160	6 578	1 809	31	10	1 115	—	27
28 Hälsinglands kustland	462	1 413	69	20	4 936	9 537	5 495	21	24	2 020	—	117
29 Inlandet	11	10	2	—	1 021	1 355	669	—	5	445	—	23
30 Västernorrlands län .	17	167	72	44	8 941	4 400	5 304	27	54	4 608	—	142
31 Kustlandet	17	123	55	43	6 129	2 932	4 068	7	46	2 900	—	64
32 Inlandet	—	44	17	1	2 747	1 443	1 192	20	7	1 603	—	77
33 Silurområdet	—	—	—	—	65	25	44	—	1	105	—	1
34 Jämtlands län	17	71	33	—	6 833	1 300	1 791	2	129	2 132	—	55
35 Silurområdet	16	70	32	—	5 415	834	1 371	2	114	1 362	—	39
36 Mellanbygden	1	—	1	—	789	301	191	—	10	371	—	7
37 Fjällbygden	—	1	—	—	629	165	229	—	5	399	—	9
38 Västerbottens län . .	—	5	11	39	15 557	940	4 862	—	19	4 068	—	175
39 Kustlandet	—	5	10	36	15 096	785	4 774	—	16	3 036	—	139
40 Inlandet	—	—	1	3	461	155	88	—	3	1 032	—	36
41 Norrbottens län . . .	—	3	5	1	6 078	976	2 423	—	5	2 794	—	162
42 Kustlandet	—	3	5	1	6 026	890	2 396	—	4	2 416	—	148
43 Inlandet	—	—	—	—	52	86	27	—	1	378	—	14
44 Hela riket år 1954	220 450	211 898	145 139	3 866	166 204	474 297	298 506	14 836	9 995	120 391	59 418	33 279
45 „ „ „ 1953	189 414	197 928	131 990	—	188 885	487 035	302 157	13 848	8 742	127 105	51 168	37 405
46 „ „ „ 1952	159 786	168 477	122 786	—	152 288	496 407	320 939	11 336	10 347	126 825	54 146	39 903
47 „ „ „ 1951	147 538	176 561	97 191	—	112 527	496 239	319 119	11 458	13 193	121 234	54 080	43 450
48 „ „ „ 1950	178 219	160 940	126 697	—	93 952	502 334	318 089	12 051	11 032	130 492	54 428	49 718

1 Tidigare publicerade uppgifter för åren 1951—1953 korrigerade, se sid. 3.

OMRÅDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1954

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Grön- foder av säd och balj- växter	Vall till hō	Vall till frö- skörd	Vall till bete och grön- foder	Per- ma- nent betes- vall	Höst- raps	Vår- raps	Rybs	Olje- lin	Öv- riga olje- väx- ter	Spå- nads- väx- ter	Köks- väx- ter på åkern	An- dra växt- slag	Helträ- da och obru- kad åker- jord	Summa åker
1 354	31 973	274	2 963	3 529	77	106	12	—	6	—	38	29	1 207	74 383 1
302	3 608	46	528	871	25	63	3	—	6	—	1	1	277	10 686 2
1 052	28 365	228	2 435	2 658	52	43	9	—	—	—	37	28	930	63 697 3
6 958	87 326	2 699	9 869	16 630	3 477	972	2 664	194	368	—	91	282	19 727	309 347 4
4 555	58 221	2 282	6 995	10 924	2 300	871	1 692	194	268	—	39	83	15 534	217 872 5
1 193	13 927	203	1 605	2 894	683	48	598	—	88	—	31	142	2 062	45 733 6
378	5 429	107	436	1 121	47	10	58	—	—	—	10	37	1 270	16 370 7
832	9 749	107	833	1 691	447	43	316	—	12	—	11	20	861	29 372 8
2 152	73 682	1 877	7 573	11 388	36	574	306	25	15	77	115	324	15 396	181 533 9
811	28 066	1 116	3 859	5 896	28	530	306	25	15	77	67	238	8 058	87 283 10
935	34 889	672	3 262	4 379	8	44	—	—	—	—	22	80	6 140	74 299 11
250	4 095	85	303	794	—	—	—	—	—	—	1	2	544	8 573 12
156	6 632	4	149	389	—	—	—	—	—	—	25	4	654	11 378 13
1 721	41 372	2 284	4 709	6 990	865	572	1 206	308	81	40	90	239	9 858	148 127 14
345	5 942	167	362	1 087	129	103	102	50	—	—	13	9	1 310	20 407 15
601	21 072	1 847	3 047	4 071	727	414	1 076	249	81	38	61	58	7 225	92 791 16
775	14 358	270	1 300	1 832	9	55	28	9	—	2	16	172	1 323	34 929 17
1 080	37 800	2 315	3 726	7 314	1 339	945	1 535	164	193	—	36	74	16 166	160 280 18
263	5 755	214	392	1 112	—	13	14	—	6	—	—	18	1 056	15 523 19
817	32 045	2 101	3 334	6 202	1 339	932	1 521	164	187	—	36	56	15 110	144 757 20
2 732	50 522	419	2 442	3 638	—	34	16	21	2	—	49	57	5 294	106 387 21
241	4 118	22	281	357	—	1	2	—	—	—	1	3	341	8 432 22
1 360	21 553	295	1 592	2 792	—	33	13	21	—	—	32	43	3 440	57 165 23
822	22 280	102	539	473	—	—	1	—	2	—	15	11	1 493	37 595 24
309	2 571	—	30	16	—	—	—	—	—	—	1	—	20	3 195 25
1 505	58 373	704	3 554	4 955	1	—	167	—	—	34	68	88	1 994	111 521 26
671	16 538	147	1 064	1 952	1	—	54	—	—	5	20	1	1 064	33 890 27
691	34 826	480	2 116	2 655	—	—	113	—	—	25	43	69	857	66 039 28
143	7 009	77	374	348	—	—	—	—	—	4	5	18	73	11 592 29
3 332	63 265	811	2 301	4 297	—	—	48	15	1	292	34	4	1 973	100 149 30
1 826	39 865	688	1 507	2 798	—	—	46	15	—	164	18	2	1 002	64 315 31
1 456	21 980	123	719	1 351	—	—	2	—	1	128	16	2	872	33 801 32
50	1 420	—	75	148	—	—	—	—	—	—	—	—	99	2 033 33
3 547	47 936	42	1 348	2 228	—	—	—	—	—	47	31	51	702	68 295 34
1 550	28 949	38	1 131	1 893	—	—	—	—	—	43	27	48	544	43 478 35
909	7 438	—	139	199	—	—	—	—	—	4	1	—	122	10 483 36
1 088	11 549	4	78	136	—	—	—	—	—	—	3	3	36	14 334 37
4 467	90 661	812	4 181	3 693	—	—	—	—	—	8	22	30	1 439	120 989 38
2 042	72 283	784	4 040	3 511	—	—	—	—	—	8	15	21	1 269	107 870 39
2 425	18 378	28	141	182	—	—	—	—	—	—	7	9	170	23 119 40
2 179	62 508	401	2 520	3 240	—	—	—	—	—	—	27	80	2 605	86 007 41
1 531	49 951	400	2 386	3 138	—	—	—	—	—	—	24	80	2 333	71 732 42
648	12 557	1	134	102	—	—	—	—	—	—	3	—	272	14 275 43
69 049	1 185 212	33 369	112 279	182 143	61 079	6 019	19 986	2 858	9 931	4 400	8 680	9 387	184 616	3 647 287 44
76 102	1 189 029	35 593	126 472	178 669	35 157	8 195	16 048	9 159	18 293	3 872	9 100	8 466	197 455	3 647 287 45
86 643	1 201 182	40 950	127 436	181 829	65 640	18 987	25 117	20 660	19 044	5 061	8 647	9 016	173 835	3 647 287 46
80 297	1 234 699	40 805	114 966	158 101	178 911					4 805	10 027	11 430	170 656	3 647 287 47
105 680	1 274 610	37 247	144 676	161 221	168 808					6 788	9 834	9 464	172 172	3 728 452 48

Tab. 3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, inom större riks-områden, år 1954

Use of arable land within different size groups, in hectares, in major areas in 1954

Beträffande komplettering av uppgiftsmaterialet se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden samt storleks- grupper (efter åkerarealen)	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker	Potatis	Soc- ker- betor	Foder- rot- frukter
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>												
Lägenheter m. m.	—	—	—	—	15	95	131	—	—	945	3	51
0,26—2 ha . . .	391	457	435	21	398	2 773	3 190	12	40	3 221	628	876
Över 2 » . . .	183 532	162 372	106 830	1 952	93 870	220 539	198 730	13 390	7 153	51 920	56 835	18 589
Summa	183 923	162 829	107 265	1 973	94 283	223 407	202 051	13 402	7 193	56 086	57 466	19 516
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>												
Lägenheter m. m.	—	—	—	—	—	139	17	—	1	593	—	2
0,26—2 ha . . .	145	1 144	320	44	86	6 769	1 075	6	68	4 040	9	406
Över 2 » . . .	35 161	45 966	36 677	1 709	25 220	218 274	73 757	1 374	2 459	41 548	1 943	12 496
Summa	35 306	47 110	36 997	1 753	25 306	225 182	74 849	1 380	2 528	46 181	1 952	12 904
<i>Norra Sverige</i>												
Lägenheter m. m.	—	—	—	—	6	10	1	—	1	158	—	—
0,26—2 ha . . .	15	71	28	8	1 509	1 624	655	2	22	2 778	—	55
Över 2 » . . .	1 206	1 888	849	132	45 100	24 074	20 950	52	251	15 188	—	804
Summa	1 221	1 959	877	140	46 615	25 708	21 606	54	274	18 124	—	859
<i>Hela riket</i>												
Lägenheter m. m.	—	—	—	—	21	244	149	—	2	1 696	3	53
0,26—2 ha . . .	551	1 672	783	73	1 993	11 166	4 920	20	130	10 039	637	1 337
Över 2 » . . .	219 899	210 226	144 356	3 793	164 190	462 887	293 437	14 816	9 863	108 656	58 778	31 889
Summa	220 450	211 898	145 139	3 866	166 204	474 297	298 506	14 836	9 995	120 391	59 418	33 279

1	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Områden samt storleks- grupper (efter åkerarealen)	Grön- foder av säd o. balj- växter	Vall till hö	Vall till frö- skörd	Vall till bete o. grön- foder (även ensilage)	Perma- nent betes- vall	Olje- växter	Spä- nads- växter	Köks- väx- ter på åkern	Andra växt- slag	Hel- träda o. obrukad åkerjord	Summa åker
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>											
Lägenheter m. m.	—	308	—	2	14	7	—	86	12	83	1 752
0,26—2 ha . . .	398	10 916	32	417	665	296	24	911	248	1 189	27 538
Över 2 » . . .	32 513	435 590	23 563	60 693	105 773	90 935	3 727	6 392	7 271	127 287	2 009 456
Summa	32 911	446 814	23 595	61 112	106 452	91 238	3 751	7 389	7 531	128 559	2 038 746
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>											
Lägenheter m. m.	1	496	1	5	10	1	—	26	2	59	1 353
0,26—2 ha . . .	852	22 168	34	818	1 352	25	—	197	119	1 704	41 381
Över 2 » . . .	19 639	378 046	7 010	36 786	56 990	8 429	273	865	1 468	44 478	1 050 568
Summa	20 492	400 710	7 045	37 609	58 352	8 455	273	1 088	1 589	46 241	1 093 302
<i>Norra Sverige</i>											
Lägenheter m. m.	3	542	—	1	4	—	—	7	—	19	752
0,26—2 ha . . .	2 364	37 379	20	182	225	1	11	61	12	943	47 965
Över 2 » . . .	13 279	299 767	2 709	13 375	17 110	179	365	135	255	8 854	466 522
Summa	15 646	337 688	2 729	13 558	17 339	180	376	203	267	9 816	515 239
<i>Hela riket</i>											
Lägenheter m. m.	4	1 346	1	8	28	8	—	119	14	161	3 857
0,26—2 ha . . .	3 614	70 463	86	1 417	2 242	322	35	1 169	379	3 836	116 884
Över 2 » . . .	65 431	1 113 403	33 282	110 854	179 873	99 543	4 365	7 392	8 994	180 619	3 526 546
Summa	69 049	1 185 212	33 369	112 279	182 143	99 873	4 400	8 680	9 387	184 616	3 647 287

Tab. 4. Utsädet inom län och hushållningssällskapsområden, i ton, år 1954*The sowings, in tons, in 1954*

Utsädesmängd, som understiger 5 ton, betecknas med 0.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd ¹	Kök-ärter	Foder-ärter och vicker	Potatis
Stockholms län o. stad	2 980	2 910	360	20	690	2 660	5 450	340	80	7 820
Uppsala län . .	3 470	4 290	320	30	940	1 650	6 620	630	60	4 580
Södermanlands » . .	4 930	3 330	770	0	900	6 390	3 290	680	160	5 090
Östergötlands » . .	8 200	5 260	2 180	50	1 370	4 960	6 370	630	120	7 540
Jönköpings » . .	670	1 070	870	90	460	7 980	2 180	10	80	12 730
Kronobergs » . .	260	640	850	30	250	5 190	1 670	—	50	12 160
Kalmar » . .	2 800	2 170	2 990	140	1 180	4 940	3 620	40	20	12 830
därav norra delen . .	1 010	950	620	50	160	2 850	980	40	10	3 520
södra delen . .	1 790	1 220	2 370	90	1 020	2 090	2 640	0	10	9 310
Gotlands län . .	1 950	590	1 220	10	2 210	100	1 080	50	20	2 790
Blekinge » . .	620	740	1 090	30	380	1 290	1 080	0	10	14 590
Kristianstads » . .	1 740	2 210	4 150	80	1 480	2 050	9 130	10	130	45 820
Malmöhus » . .	4 680	6 290	5 430	100	4 450	1 290	12 630	40	300	20 220
Hallands » . .	440	2 260	2 180	20	1 120	5 300	3 750	0	120	17 590
Göteb. o. Bohus » . .	590	1 530	290	10	360	4 150	1 730	10	170	7 600
Älvsborgs » . .	1 080	2 300	880	20	1 230	11 090	2 300	10	160	13 150
därav norra delen . .	930	1 650	550	10	930	7 240	1 350	10	140	5 740
södra delen . .	150	650	330	10	300	3 850	950	0	20	7 410
Skaraborgs län . .	5 450	2 180	3 240	50	2 780	16 480	4 890	200	540	11 090
Värmlands » . .	1 730	1 930	490	10	970	8 060	1 370	10	50	9 370
Örebro » . .	2 030	3 410	920	50	1 570	6 860	1 260	120	50	6 530
Västmanlands » . .	3 280	4 900	260	0	1 080	5 810	3 220	690	50	3 550
Kopparbergs » . .	840	180	320	10	1 430	4 430	1 740	40	10	5 700
Gävleborgs » . .	200	540	50	10	1 530	3 970	2 120	10	10	8 170
Västernorrlands » . .	0	40	10	10	1 840	890	1 910	10	10	11 940
Jämtlands » . .	0	10	0	—	1 110	220	1 650	0	30	4 990
Västerbottens » . .	—	0	0	10	2 850	180	1 960	—	0	8 890
Norrbottnens » . .	—	0	0	0	1 060	180	940	—	0	5 100
Hela riket år 1954 . .	47 940	48 780	28 870	780	33 240	106 120	81 360	3 530	2 230	259 840
» » » ² 1953 . .	41 180	45 430	25 490	780	37 890	108 870	83 810	3 280	1 950	274 010
» » » ² 1952 . .	34 820	38 750	23 750	780	30 450	110 940	90 560	2 710	2 340	273 190
» » » ² 1951 . .	35 510	40 500	21 370	780	22 320	110 940	88 530	2 730	2 980	261 160
» » » 1950 . .	40 110	36 940	25 770	730	18 570	112 290	94 570	2 880	2 490	281 470

¹ Inräknat säd till bete och grönfoder. — ² Tidigare publicerade uppgifter för åren 1951—53 korrigerade, se sid. 3.

Tab. 5. Skörden per hektar, i kilogram, inom län, hushållningssällskapsområden
Yield per hectare, in kilogrammes, in 1954

Medieval stil utmärker, att direkt uppgift för området saknas eller att arealen för vederbörande

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker
1 Stockholms län och stad	2 870	2 390	2 070	1 100	2 440	2 200	2 260	1 750	1 800
2 Uppsala län	3 060	2 430	2 560	1 240	2 730	2 350	2 480	1 790	1 940
3 Södermanlands län . . .	2 980	2 200	2 430	1 200	2 610	2 370	2 500	1 710	1 780
4 Östergötlands län	2 980	2 380	2 440	1 410	2 950	2 320	2 660	1 460	1 710
5 Norra skogsbygden	2 630	2 060	2 300	1 930	2 490	2 150	2 420	1 530	2 090
6 Östgötaslätten	3 080	2 480	2 570	1 200	3 150	2 740	2 860	1 480	1 740
7 Södra skogsbygden	2 590	2 010	2 180	1 340	2 420	2 030	2 320	1 330	1 560
8 Södra kustlandet	2 550	2 090	2 040	1 200	2 200	1 860	2 260	1 260	1 500
9 Jönköpings län	1 820	1 380	1 620	1 010	1 760	1 580	1 780	1 000	1 320
10 Kronobergs län	1 820	1 430	1 720	1 170	1 840	1 530	1 680	—	1 390
11 Kalmar län	2 480	1 920	1 930	1 390	2 130	1 750	2 010	1 720	1 940
12 länets norra del	2 580	1 640	1 810	1 300	2 020	1 810	1 990	1 720	1 750
13 Norra kustlandet	2 620	1 710	1 820	1 400	2 090	1 870	2 050	1 720	1 770
14 Skogsbygden	1 970	1 320	1 790	1 100	1 630	1 650	1 720	1 600	1 600
15 länets södra del	2 430	2 120	2 020	1 440	2 150	1 680	2 020	1 630	2 030
16 Kalmar-slätten	2 640	2 070	2 220	1 520	2 410	1 890	2 200	1 700	1 800
17 Norra kustlandet	1 700	1 300	1 400	1 400	2 000	1 200	1 300	—	—
18 Skogsbygden	2 280	1 870	1 940	1 530	2 240	1 620	2 090	1 600	2 100
19 Öland	2 260	2 520	1 800	1 340	1 990	1 330	1 820	—	1 300
20 Gotlands län	2 420	1 800	1 970	1 200	2 150	1 790	2 010	1 700	1 710
21 Blekinge län	2 580	2 150	1 980	1 330	2 730	1 680	2 290	1 500	2 000
22 Skogsbygden	1 970	1 480	1 610	1 180	2 030	1 400	1 740	—	1 400
23 Slättbygden	2 650	2 440	2 140	1 380	2 880	2 220	2 540	1 500	2 310
24 Kristianstads län	2 170	1 960	1 840	1 240	2 560	1 550	2 110	1 320	1 200
25 Skogsbygden	1 660	1 410	1 660	1 080	1 810	1 330	1 690	1 200	800
26 Mellanbygden	2 200	1 980	1 780	1 380	2 460	1 880	2 130	1 200	980
27 Slättbygden	2 190	2 070	2 040	930	2 730	2 010	2 500	1 500	1 330
28 Malmöhus län	2 450	2 460	2 250	1 340	2 970	2 340	2 520	1 530	1 210
29 Skogsbygden	1 880	1 550	1 810	1 000	2 100	1 610	1 990	1 200	560
30 Mellanbygden	2 020	2 010	1 940	1 210	2 430	2 010	2 190	1 270	1 480
31 Slättbygden	2 530	2 550	2 430	1 600	3 110	2 590	2 880	1 550	1 220
32 Hallands län	2 130	1 880	1 880	1 340	2 370	1 820	2 070	1 030	1 170
33 Slättbygden	2 140	1 940	1 900	1 310	2 480	2 020	2 190	1 200	1 100
34 Skogsbygden	2 200	1 590	1 740	1 700	2 140	1 610	1 890	1 000	1 640
35 Norra Halland	2 030	1 860	1 860	1 110	1 900	1 700	1 800	—	1 080
36 Göteborgs och Bohus län	1 970	1 510	1 730	1 080	1 520	1 480	1 560	890	1 210
37 Älvsborgs län	1 940	1 380	1 580	990	1 900	1 550	1 590	1 360	1 420
38 länets norra del	2 040	1 480	1 740	1 000	2 100	1 750	1 850	1 360	1 450
39 Slättbygden	2 130	1 670	1 830	1 000	2 270	1 920	1 980	1 390	1 470
40 Dalbygden	1 950	1 330	1 620	1 000	1 700	1 440	1 610	1 200	1 280
41 Dalalands bergsbygd . . .	1 660	1 040	1 440	1 000	1 470	1 450	1 610	1 000	1 680
42 Södra höglandet	1 470	1 070	1 280	—	1 820	1 530	1 640	—	—

samt naturliga jordbruksområden, år 1954

växtslag är obetydlig (i fråga om vederbörande naturliga jordbruksområde understiger 10 hektar).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Socketor	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vårstrå-säd	baljväxter
14 440	—	35 160	2 000	1 450	1 720	1 140	1 170	4 220	2 370	2 610	2 180	1 790 1
11 580	14 000	38 910	2 190	1 580	1 990	1 620	1 260	4 020	2 150	3 520	2 470	2 020 2
10 900	16 000	30 690	2 080	1 390	1 760	1 070	1 140	4 340	2 370	2 980	2 350	1 620 3
12 220	29 600	30 700	2 250	1 080	1 790	1 260	1 100	4 510	2 130	2 960	2 250	1 830 4
12 950	..	26 790	2 100	1 500	1 680	—	1 160	4 360	2 050	2 700	2 280	2 360 5
12 620	..	33 870	2 290	1 000	1 830	1 200	1 080	4 740	2 600	3 160	2 390	1 930 6
11 900	..	26 510	1 930	1 200	1 610	1 500	1 000	4 280	1 990	2 300	2 080	1 280 7
8 730	..	30 000	1 950	1 000	1 730	—	1 000	4 220	2 350	1 800	1 200	600 8
11 370	12 400	27 620	1 680	1 150	1 490	1 000	—	4 650	1 340	2 630	2 020	1 870 9
12 840	19 900	24 320	1 100	1 300	1 340	930	700	4 330	1 440	2 410	2 090	1 750 10
13 770	31 400	32 700	1 550	1 110	1 260	1 050	990	4 410	1 740	2 550	1 960	1 590 11
13 560	21 700	29 660	1 690	1 380	1 300	1 000	1 000	4 270	1 360	2 320	1 860	1 800 12
12 640	..	29 010	1 700	1 380	1 290	—	1 000	4 280	1 340	2 380	1 940	1 830 13
15 590	..	30 580	1 630	—	1 300	1 000	—	4 240	1 500	1 950	1 630	1 200 14
13 840	31 400	33 990	1 520	1 030	1 220	1 100	980	4 500	1 820	2 630	2 020	870 15
14 130	..	32 800	1 600	1 360	1 260	1 100	—	4 350	2 000	2 580	2 150	1 000 16
15 000	..	35 000	800	—	1 150	—	—	4 000	1 000	2 300	1 900	— 17
14 600	..	27 550	1 770	1 050	1 170	—	—	4 390	1 640	2 340	1 880	800 18
12 060	..	39 270	1 440	850	1 160	—	980	4 910	2 180	2 830	2 010	1 610 19
12 510	31 300	33 010	1 650	1 180	1 230	900	920	4 200	2 120	2 540	1 690	1 580 20
12 970	31 700	32 920	1 580	1 540	1 600	—	—	5 330	2 660	3 370	2 520	2 120 21
11 800	..	31 130	1 320	—	—	—	—	4 920	2 690	2 900	2 080	1 800 22
13 620	..	34 300	1 580	1 540	1 600	—	—	5 770	2 560	3 520	2 840	2 260 23
13 030	30 400	28 800	1 470	1 080	1 110	700	1 020	4 630	2 320	2 840	2 330	1 750 24
11 190	..	21 650	1 250	—	600	—	1 000	4 640	1 990	2 180	2 180	1 630 25
14 140	..	31 570	1 470	1 130	700	700	1 130	4 560	3 060	2 870	2 340	1 700 26
13 160	..	33 290	1 480	1 050	1 550	—	1 020	4 710	1 820	3 010	2 450	1 780 27
11 970	31 700	31 250	1 880	1 440	1 260	950	970	4 080	2 530	2 600	2 160	1 670 28
11 830	..	23 970	970	—	600	—	900	3 960	1 630	2 750	2 340	1 070 29
13 330	..	30 670	1 300	—	800	—	910	3 650	2 050	2 150	1 840	1 100 30
10 920	..	36 080	1 930	1 440	1 340	950	970	4 410	3 040	2 740	2 250	1 840 31
11 480	23 500	24 390	1 240	1 160	1 270	900	950	4 380	1 790	2 980	2 290	2 080 32
12 400	..	26 430	1 250	1 200	1 280	900	960	4 530	1 990	2 980	2 090	1 980 33
10 710	..	20 080	1 090	—	1 240	—	900	4 080	1 670	3 450	2 860	2 780 34
8 540	..	21 610	1 000	1 000	—	—	900	4 420	2 720	2 420	2 220	1 850 35
7 190	—	29 850	1 290	1 900	1 400	1 130	940	4 450	2 730	2 200	1 760	940 36
9 720	23 000	25 200	1 270	1 250	1 340	1 050	820	3 780	1 710	2 020	1 830	1 590 37
8 610	23 000	30 680	1 370	1 300	1 370	1 050	820	4 010	2 120	2 070	1 900	1 570 38
10 380	..	31 810	1 480	1 330	1 390	1 100	930	4 180	2 000	2 060	1 930	1 540 39
6 180	—	27 940	1 110	1 070	1 230	930	400	3 970	2 220	2 090	1 720	1 600 40
7 810	—	36 330	—	1 000	—	900	—	3 510	2 130	2 050	2 290	2 540 41
11 730	—	25 330	—	—	—	—	—	4 180	1 300	2 500	1 500	— 42

TAB. 5 (forts.). SKÖRDEN PER HEKTAR, I KILOGRAM, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLL-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker
1 länets södra del	1 340	1 140	1 310	990	1 380	1 220	1 290	1 200	1 220
2 Dalbygden	1 240	1 150	1 290	—	1 420	1 200	1 250	1 200	1 020
3 Södra höglandet	1 360	1 140	1 320	990	1 370	1 220	1 300	—	1 260
4 Skaraborgs län	2 600	1 920	2 140	1 140	2 350	1 990	2 150	1 510	1 610
5 Slättbygden	2 680	2 030	2 240	1 300	2 460	2 120	2 240	1 510	1 710
6 Falbygden	2 300	1 700	2 090	1 200	2 260	1 720	2 020	1 700	1 150
7 Nordöstra höglandet	1 710	1 650	1 620	1 000	1 620	1 590	1 560	1 300	1 200
8 Sydöstra höglandet	1 940	1 450	1 910	930	1 860	1 720	1 900	1 200	1 200
9 Värmlands län	1 720	1 230	1 520	910	1 530	1 450	1 490	1 270	1 250
10 Slättbygden	1 790	1 260	1 550	1 000	1 550	1 500	1 520	1 300	1 430
11 Centr. o. v. Värmland	1 620	1 130	1 450	900	1 480	1 400	1 470	1 200	1 120
12 Bergslagen	1 510	1 260	1 290	800	1 510	1 270	1 340	1 100	1 000
13 Norra Värmland	1 730	1 280	1 540	800	1 560	1 460	1 800	1 000	1 000
14 Örebro län	2 400	1 820	2 060	1 590	2 160	1 940	1 970	1 290	1 490
15 Södra skogsbygden	1 820	1 520	2 010	1 320	1 740	1 630	1 640	600	1 530
16 Slättbygden	2 550	1 890	2 090	1 850	2 390	2 160	2 200	1 430	1 530
17 Bergslagen	1 740	1 470	1 920	1 450	1 740	1 610	1 700	1 500	1 420
18 Västmanlands län	3 010	2 380	2 480	1 500	2 600	2 450	2 560	1 550	1 630
19 Bergslagen	2 440	1 790	2 040	—	2 000	2 130	2 010	1 300	1 500
20 Slättbygden	3 040	2 400	2 500	1 500	2 630	2 500	2 610	1 560	1 650
21 Kopparbergs län	1 860	1 270	1 880	1 200	1 910	1 570	1 720	1 200	1 380
22 Bergslagen	1 900	1 460	1 830	—	1 730	1 490	1 560	1 100	1 000
23 Östra Dalarna	1 860	1 290	1 900	1 200	2 120	1 660	1 840	1 200	1 080
24 Mellanbygden	1 840	1 130	1 840	1 200	1 670	1 380	1 390	1 200	1 600
25 Fjällbygden	—	—	—	—	1 590	1 100	—	—	—
26 Gävleborgs län	2 010	1 620	1 690	1 310	1 670	1 200	1 420	1 240	1 130
27 Gästrikland	2 050	1 680	1 690	1 280	1 730	1 300	1 510	1 290	1 500
28 Hälsinglands kustland	1 990	1 570	1 650	1 370	1 710	1 130	1 400	1 170	1 000
29 Inlandet	1 400	1 170	1 300	—	1 440	1 170	1 300	—	1 000
30 Västernorrlands län	1 780	770	1 830	1 300	1 480	1 000	1 350	1 050	1 230
31 Kustlandet	1 780	720	1 870	1 300	1 480	1 000	1 350	1 200	1 330
32 Inlandet	—	920	1 690	1 100	1 480	1 000	1 330	1 000	700
33 Silurområdet	—	—	—	—	1 780	1 200	1 250	—	700
34 Jämtlands län	1 480	1 000	1 800	—	2 020	1 600	1 880	1 200	1 210
35 Silurområdet	1 500	1 000	1 800	—	1 930	1 550	1 810	1 200	1 220
36 Mellanbygden	1 200	—	1 900	—	2 240	1 650	2 020	—	1 100
37 Fjällbygden	—	1 000	—	—	2 100	1 760	2 170	—	1 000
38 Västerbottens län	—	900	1 650	900	1 330	1 170	1 310	—	1 110
39 Kustlandet	—	900	1 640	900	1 320	1 090	1 300	—	1 130
40 Inlandet	—	—	1 700	900	1 680	1 590	1 690	—	1 000
41 Norrbottens län	—	900	1 000	1 000	1 340	1 070	1 220	—	1 080
42 Kustlandet	—	500	1 000	1 000	1 340	1 040	1 220	—	1 100
43 Inlandet	—	—	—	—	1 730	1 400	1 500	—	1 000
Södra och mell. Sveriges									
44 slättbygder	2 740	2 230	2 130	1 350	2 560	2 140	2 420	1 640	1 540
45 skogs- o. dalbygder	2 110	1 550	1 780	1 190	1 860	1 560	1 830	1 300	1 300
46 Norra Sverige	1 870	1 420	1 770	1 070	1 530	1 210	1 380	930	1 200
47 Hela riket	2 640	2 070	2 040	1 270	2 170	1 820	2 200	1 600	1 470

SKAPSONIRÄDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKSONIRÄDEN, ÅR 1954

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Soeketor	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vår-sträsäd	balj-växter
10 570	—	22 130	980	980	830	—	—	3 430	1 300	1 860	1 700	1 740 1
10 050	—	19 980	950	960	900	—	—	3 380	1 490	1 320	1 330	1 630 2
10 640	—	22 540	1 000	1 000	800	—	—	3 440	1 290	1 970	1 770	1 760 3
13 790	28 100	30 690	1 860	1 350	1 520	950	1 160	4 170	1 860	2 490	1 900	1 760 4
13 670	..	32 270	1 870	1 350	1 540	1 280	1 160	4 100	2 090	2 510	1 910	1 730 5
14 400	..	29 040	1 900	1 530	1 620	700	—	4 350	1 710	2 750	2 100	2 050 6
12 600	—	26 230	1 530	1 000	1 300	—	—	4 090	2 460	2 320	1 690	2 000 7
13 950	..	27 920	1 780	1 070	1 290	800	—	4 420	1 180	1 870	1 600	1 680 8
10 240	—	21 240	970	1 120	670	780	600	3 460	1 000	1 690	1 430	1 260 9
10 390	—	22 190	1 050	1 140	670	780	600	3 410	1 000	1 810	1 540	1 200 10
9 760	—	20 760	700	900	—	—	—	3 510	1 050	1 410	1 270	1 260 11
9 910	—	19 800	—	—	—	—	—	3 200	1 060	1 470	1 070	1 130 12
11 640	—	19 210	—	—	—	—	—	3 510	930	2 020	1 670	1 840 13
10 820	28 000	31 820	1 660	1 250	1 440	1 350	720	4 430	1 840	2 410	1 940	1 500 14
10 770	..	24 000	1 610	1 140	1 360	—	650	4 650	2 450	2 060	1 830	1 200 15
11 420	—	36 440	1 680	1 290	1 450	1 350	740	4 730	2 030	2 450	1 880	1 500 16
9 950	—	29 480	1 080	1 150	1 370	—	700	3 890	1 740	2 550	2 190	1 800 17
11 030	—	29 630	1 990	1 460	1 810	1 170	1 330	4 510	3 110	3 090	2 340	1 610 18
10 530	—	22 710	—	1 400	1 500	1 350	—	4 070	3 390	2 160	1 960	1 420 19
11 120	—	30 530	1 990	1 470	1 810	1 160	1 330	4 580	3 030	3 130	2 380	1 620 20
11 140	—	23 440	—	1 000	1 400	900	700	3 540	1 200	2 200	1 770	1 420 21
10 060	—	26 000	—	1 000	—	900	—	3 820	1 200	1 830	1 440	1 400 22
10 360	—	25 130	—	1 000	1 400	900	700	3 590	1 510	2 260	1 930	1 500 23
11 810	—	21 870	—	—	1 400	—	—	3 510	1 100	2 050	1 510	900 24
13 350	—	25 000	—	—	—	—	—	3 000	1 360	—	1 500	— 25
12 340	—	30 220	1 200	—	1 580	1 410	—	4 260	1 220	2 820	2 090	1 870 26
11 500	—	33 160	1 200	—	1 700	1 200	—	4 840	1 410	2 910	2 010	2 300 27
13 160	—	28 790	—	—	1 500	1 500	—	4 080	1 170	2 760	2 200	1 570 28
10 680	—	34 050	—	—	—	—	—	3 760	1 170	1 100	1 550	1 200 29
9 270	—	24 280	—	—	1 500	750	700	3 260	1 360	2 480	1 690	1 820 30
8 940	—	27 290	—	—	1 500	750	700	3 310	1 380	2 590	1 650	1 910 31
10 200	—	21 830	—	—	—	700	—	3 150	1 290	1 980	1 810	1 680 32
4 200	—	21 000	—	—	—	—	—	3 400	2 000	—	1 600	1 200 33
14 890	—	26 350	—	—	—	—	—	3 640	1 640	2 830	2 490	1 890 34
14 290	—	24 610	—	—	—	—	—	3 660	1 650	2 870	2 490	1 980 35
17 090	—	37 750	—	—	—	—	—	3 930	1 840	2 000	2 660	1 200 36
14 900	—	25 000	—	—	—	—	—	3 400	1 550	—	2 290	1 000 37
10 330	—	37 370	—	—	—	—	—	3 200	980	1 890	2 050	1 470 38
9 560	—	38 830	—	—	—	—	—	3 160	1 080	1 930	2 080	1 560 39
12 600	—	31 760	—	—	—	—	—	3 360	830	1 500	1 040	1 000 40
7 620	—	25 530	—	—	—	—	—	3 060	1 200	1 800	1 440	980 41
6 760	—	25 310	—	—	—	—	—	2 970	1 300	1 800	1 430	1 000 42
13 130	—	27 830	—	—	—	—	—	3 440	1 120	—	2 050	900 43
12 880	..	32 120	1 930	1 350	1 620	1 040	1 020	4 300	2 290	2 810	2 160	1 760 44
11 110	..	25 150	1 770	1 090	1 470	1 050	960	4 170	1 590	2 320	1 950	1 490 45
10 680	—	27 630	—	—	1 670	..	..	3 370	1 240	2 250	1 920	1 680 46
11 870	31 100	29 300	1 910	1 310	1 600	1 050	1 010	3 990	1 510	2 710	2 070	1 720 47

**Tab. 6. Skörden, i ton, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruks-
Crops, in tons, in 1954**

Skörd, som understiger 5 ton, betecknas med 0.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker
1 Stockholms län och stad	39 140	29 080	3 870	80	7 960	25 690	49 790	2 440	580
2 Uppsala län	49 570	44 210	4 130	150	12 060	17 730	67 680	4 630	480
3 Södermanlands län	66 970	29 890	9 390	10	11 200	68 170	30 690	4 470	1 180
4 Östergötlands län	109 430	54 130	27 130	310	19 700	51 400	71 680	4 310	960
5 Norra skogsbygden	8 540	5 140	5 080	60	2 120	13 270	7 990	390	90
6 Östgötaslätten	88 520	43 360	17 180	40	15 110	23 310	46 970	3 350	630
7 Södra skogsbygden	8 060	3 570	4 440	210	2 240	11 200	14 500	390	200
8 Södra kustlandet	4 310	2 060	430	0	230	3 620	2 220	180	40
9 Jönköpings län	5 610	6 940	6 770	450	3 840	53 310	11 490	40	490
10 Kronobergs län	2 320	4 370	7 270	200	2 150	35 680	9 030	—	300
11 Kalmar län	32 530	18 270	29 750	1 000	12 740	39 280	31 520	320	170
12 Länetts norra del	11 390	6 570	5 300	320	1 610	22 790	7 370	320	50
13 Norra kustlandet	10 830	5 600	4 010	230	1 410	16 470	6 260	310	50
14 Skogsbygden	560	970	1 290	90	200	6 320	1 110	10	0
15 Länetts södra del	21 140	11 700	24 450	680	11 130	16 490	24 150	0	120
16 Kalmar-slätten	10 250	4 470	13 110	180	4 190	6 450	9 870	0	0
17 Norra kustlandet	70	290	240	10	50	640	150	—	—
18 Skogsbygden	2 340	2 820	4 240	200	1 110	8 900	5 440	0	110
19 Öland	8 480	4 120	6 860	290	5 780	500	8 690	—	10
20 Gotlands län	21 340	4 690	11 930	60	24 220	970	10 840	360	170
21 Blekinge län	7 660	7 320	10 630	180	5 160	9 750	10 260	10	150
22 Skogsbygden	570	1 490	2 640	50	680	5 350	2 480	—	40
23 Slättbygden	7 090	5 830	7 990	130	4 480	4 400	7 780	10	110
24 Kristianstads län	17 420	19 830	39 770	510	18 970	15 410	81 270	40	700
25 Skogsbygden	620	1 900	5 640	80	1 140	8 540	20 950	0	40
26 Mellanbygden	3 590	5 230	21 030	350	6 400	2 670	28 130	20	130
27 Slättbygden	13 210	12 700	13 100	80	11 430	4 200	32 190	20	530
28 Malmöhus län	51 110	67 860	61 590	720	64 520	14 750	121 920	250	1 590
29 Skogsbygden	1 010	2 490	2 700	20	1 780	1 310	12 910	0	60
30 Mellanbygden	5 580	8 830	16 130	400	7 940	2 710	36 070	10	340
31 Slättbygden	44 520	56 540	42 760	300	54 800	10 730	72 940	240	1 190
32 Hallands län	4 280	19 270	19 920	140	13 360	44 680	25 290	10	690
33 Slättbygden	3 410	13 380	16 120	120	10 480	23 020	17 370	0	510
34 Skogsbygden	220	2 090	2 250	20	1 550	12 500	3 750	10	130
35 Norra Halland	650	3 800	1 550	0	1 330	9 160	4 170	—	50
36 Göteborgs och Bohus län	5 200	9 690	2 500	30	2 420	27 080	9 430	30	900
37 Älvsborgs län	9 800	14 440	6 920	120	11 800	76 090	10 270	60	1 060
38 länetts norra del	8 880	10 900	4 760	50	9 470	54 010	6 390	60	940
39 Slättbygden	6 610	6 910	3 460	30	7 350	37 550	4 390	60	800
40 Dalbygden	1 400	2 820	840	20	1 580	11 130	1 550	0	120
41 Dalslands bergsbyggd	770	1 040	380	0	420	4 070	390	0	20
42 Södra höglandet	100	130	80	—	120	1 260	60	—	—

områden, år 1954

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höstraps	Våraps	Höstrybs	Vårrys	Oljelin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vårsträsäd	baljväxter
55 250	—	14 970	6 350	590	2 110	140	80	161 810	5 330	40 580	107 610	3 070 1
25 020	40	8 830	7 810	620	3 920	260	80	133 720	4 780	62 700	141 790	5 720 2
26 960	400	12 090	9 720	520	2 100	120	210	170 580	2 490	78 560	138 700	5 310 3
45 570	65 090	45 160	27 680	290	6 560	70	580	223 040	8 030	141 820	177 410	6 430 4
8 010	..	4 450	1 700	20	820	—	170	41 530	900	14 760	29 340	700 5
21 910	..	27 300	24 060	170	5 150	50	390	113 990	1 930	111 800	112 840	5 090 6
13 720	..	11 820	1 450	90	420	20	20	53 790	5 030	11 840	30 410	540 7
1 930	..	1 590	470	10	170	—	0	13 730	170	3 420	4 820	100 8
59 850	110	55 410	740	100	230	40	—	242 420	11 770	19 120	96 730	760 9
68 070	700	45 430	50	50	90	40	0	149 420	9 230	13 240	69 080	370 10
92 200	99 720	79 100	8 750	60	740	20	160	208 870	7 860	71 790	106 240	440 11
22 910	540	21 350	1 720	10	380	10	40	79 790	1 050	17 100	39 780	380 12
14 660	..	12 300	1 570	10	330	—	40	59 180	880	15 130	30 950	370 13
8 250	..	9 050	150	—	50	10	—	20 610	170	1 970	8 830	10 14
69 290	99 180	57 750	7 030	50	360	10	120	129 080	6 810	54 690	66 460	60 15
29 010	..	23 940	2 960	20	220	10	—	42 550	850	25 290	25 660	0 16
2 090	—	700	0	—	10	—	—	3 850	80	480	1 720	— 17
24 570	..	9 780	340	10	40	—	—	46 620	3 530	7 520	19 230	50 18
13 620	..	23 330	3 730	20	90	—	120	36 060	2 350	21 400	19 850	10 19
19 120	99 020	71 440	8 300	210	3 260	500	60	81 010	2 100	37 690	33 620	490 20
103 240	43 900	40 400	690	40	20	—	—	75 870	2 690	28 140	39 570	170 21
33 990	..	16 560	10	—	—	—	—	36 030	2 030	5 620	13 760	50 22
69 250	..	23 840	680	40	20	—	—	39 840	660	22 520	25 810	120 23
263 560	373 000	163 040	3 150	60	180	0	220	231 940	4 920	84 210	154 530	1 070 24
70 410	..	40 250	70	—	10	—	10	93 860	1 840	8 200	45 470	80 25
142 150	..	69 630	630	20	50	0	10	75 310	2 230	38 490	47 010	260 26
51 000	..	53 160	2 450	40	120	—	200	62 770	850	37 520	62 050	730 27
115 910	1 135 550	183 680	32 030	110	910	20	560	197 640	8 030	125 770	225 560	2 460 28
17 460	..	25 120	50	—	10	—	10	28 600	430	5 580	21 430	120 29
49 050	..	89 000	1 720	—	60	—	40	62 120	2 620	23 920	47 540	260 30
49 400	..	69 560	30 260	110	840	20	510	106 920	4 980	96 270	156 590	2 080 31
86 720	25 260	96 270	580	70	120	30	140	159 900	2 850	37 540	120 850	1 240 32
57 820	..	68 490	560	60	110	30	120	84 460	160	29 960	63 930	920 33
20 690	..	20 020	10	—	10	—	10	42 170	2 280	4 790	33 730	230 34
8 210	..	7 760	10	10	—	—	10	33 270	410	2 790	23 190	90 35
25 000	—	18 660	90	270	70	0	20	135 470	5 780	8 950	56 840	730 36
61 150	30	31 320	380	810	250	130	80	295 740	11 640	19 010	132 240	1 250 37
23 380	30	13 680	310	710	240	130	80	186 020	7 190	14 680	88 010	1 090 38
12 380	..	9 130	240	650	220	90	70	106 390	1 770	10 270	56 310	890 39
5 680	—	3 990	70	60	20	30	10	46 630	1 710	2 590	20 170	160 40
3 560	—	510	—	0	—	10	—	27 840	3 690	1 500	9 970	40 41
1 760	—	50	—	—	—	—	—	5 160	20	320	1 560	— 42

TAB. 6 (forts.). SKÖRDEN, I TON, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPSRÅDEN SAMT NATUR-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker
1 länets södra del	920	3 540	2 160	70	2 330	22 080	3 880	0	120
2 Dalbygden	170	840	330	—	540	2 750	740	0	20
3 Södra höglandet	750	2 700	1 830	70	1 790	19 330	3 140	—	100
4 Skaraborgs län	64 700	18 110	33 130	280	30 090	141 420	23 770	1 250	3 920
5 Slättbygden	57 480	14 270	22 970	140	22 780	104 550	21 220	1 230	3 430
6 Falbygden	4 340	1 820	5 280	40	4 630	18 770	4 130	10	300
7 Norra östra höglandet	1 210	830	1 520	20	590	6 200	770	10	70
8 Sydöstra höglandet	1 670	1 190	3 360	80	2 090	11 900	2 650	0	120
9 Värmlands län	14 100	10 440	3 970	20	7 190	51 980	5 410	70	260
10 Slättbygden	8 860	7 720	2 860	0	5 300	27 120	3 380	60	140
11 Centrala o. västra Värmland	4 570	2 210	840	20	1 290	20 350	1 370	10	90
12 Bergslagen	260	360	30	0	320	1 650	510	0	10
13 Norra Värmland	410	150	240	0	280	2 860	150	0	20
14 Örebro län	23 260	26 660	9 930	410	16 620	63 400	7 620	700	330
15 Södra skogsbygden	1 620	1 710	2 360	170	1 940	8 100	760	50	40
16 Slättbygden	19 880	22 760	6 910	240	12 000	42 310	4 780	620	170
17 Bergslagen	1 760	2 190	660	0	2 680	12 990	2 080	30	120
18 Västmanlands län	47 040	49 050	3 290	20	13 930	61 710	34 070	4 540	390
19 Bergslagen	1 690	1 190	100	—	430	7 800	2 030	120	30
20 Slättbygden	45 350	47 860	3 190	20	13 500	56 910	32 040	4 420	360
21 Kopparbergs län	7 610	1 070	3 300	50	14 110	30 060	7 700	180	50
22 Bergslagen	390	130	180	—	720	2 320	520	10	10
23 Östra Dalarna	6 350	750	2 140	10	8 340	20 540	5 820	170	10
24 Mellanbygden	870	190	980	40	5 010	7 090	1 360	0	30
25 Fjällbygden	—	—	—	—	40	110	—	—	—
26 Gävleborgs län	1 820	3 920	410	70	12 000	20 920	11 280	60	40
27 Gästrikland	880	1 690	290	50	2 010	8 540	2 730	40	10
28 Hälsinglands kustland	920	2 220	120	20	8 520	10 800	7 680	20	20
29 Inlandet	20	10	0	—	1 470	1 580	870	—	10
30 Västernorrlands län	30	130	130	60	13 230	4 420	7 150	30	60
31 Kustlandet	30	90	100	60	9 060	2 940	5 500	10	60
32 Inlandet	—	40	30	0	4 050	1 450	1 590	20	0
33 Silurområdet	—	—	—	—	120	30	60	—	0
34 Jämtlands län	30	70	60	—	13 790	2 080	3 360	0	160
35 Silurområdet	30	70	60	—	10 710	1 290	2 480	0	140
36 Mellanbygden	0	—	0	—	1 760	500	380	—	10
37 Fjällbygden	—	0	—	—	1 320	290	500	—	10
38 Västerbottens län	—	0	20	30	20 670	1 100	6 350	—	20
39 Kustlandet	—	0	20	30	19 900	850	6 200	—	20
40 Inlandet	—	—	0	0	770	250	150	—	0
41 Norrbottens län	—	0	10	0	8 150	1 040	2 960	—	10
42 Kustlandet	—	0	10	0	8 060	920	2 920	—	10
43 Inlandet	—	—	—	—	90	120	40	—	0
44 Hela riket år 1954	580 970	439 440	295 820	4 900	359 880	861 120	655 830	23 800	14 660
45 „ „ „ 1953	526 570	461 170	297 410	—	468 440	944 550	716 110	21 330	13 290
46 „ „ „ 1952	445 890	318 420	276 690	—	327 420	784 320	677 180	17 230	15 110
47 „ „ „ 1951	249 340	222 470	173 290	—	254 310	818 790	670 150	16 960	19 790
48 „ „ „ 1950	434 610	304 260	243 670	—	209 530	806 980	653 630	18 410	17 430

¹ Preliminära uppgifter (definitiva uppgifter för år 1953 i tab. F).

LIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1954

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höstraps	Vårtraps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vår-stråsäd	halj-växter
37 770	—	17 640	70	100	10	—	—	109 720	4 450	4 330	44 230	160 1
4 260	—	2 560	20	60	0	—	—	12 200	310	510	5 310	30 2
33 510	—	15 080	50	40	10	—	—	97 520	4 140	3 820	38 920	130 3
73 800	5 340	62 610	6 460	1 310	3 820	150	220	361 390	4 210	100 860	203 030	5 730 4
38 900	..	40 230	4 290	1 180	2 510	80	220	238 470	2 470	79 500	143 740	4 880 5
15 580	..	10 280	1 300	70	860	50	—	60 640	740	12 130	33 870	550 6
4 860	—	2 490	70	10	80	—	—	22 180	450	3 820	8 900	130 7
14 460	..	9 610	800	50	370	20	—	43 100	550	4 910	16 520	170 8
42 120	—	3 610	40	640	10	230	20	254 620	9 930	18 200	75 340	330 9
13 500	—	1 930	30	600	10	230	20	95 700	1 160	12 310	45 930	180 10
19 960	—	1 060	10	40	—	—	—	122 50	4 590	4 820	23 160	110 11
1 720	—	240	—	—	—	—	—	13 120	740	280	2 340	10 12
6 940	—	380	—	—	—	—	—	23 300	3 440	790	3 910	30 13
32 910	10	10 310	1 440	720	1 640	90	220	183 120	4 050	34 940	114 510	1 150 14
7 740	..	2 140	210	120	140	—	30	27 600	350	4 250	14 240	140 15
16 010	—	6 520	1 220	540	1 460	90	180	99 620	870	27 250	73 270	820 16
9 160	—	1 650	10	60	40	—	10	55 900	2 830	3 440	27 000	190 17
19 070	—	3 880	2 660	1 390	2 370	260	220	170 290	6 870	52 330	153 900	5 090 18
2 680	—	300	—	20	10	10	—	23 400	1 690	1 610	10 860	170 19
16 390	—	3 080	2 660	1 370	2 360	250	220	146 890	5 180	50 720	143 040	4 920 20
51 310	—	8 720	—	30	20	0	10	179 050	26 930	12 860	56 590	270 21
3 340	—	400	—	0	—	0	—	15 710	1 860	550	3 460	20 22
10 530	—	4 700	—	30	20	0	10	77 330	4 550	10 250	38 830	230 23
15 840	—	3 520	—	—	0	—	—	78 300	15 980	2 060	14 110	20 24
1 600	—	100	—	—	—	—	—	7 710	4 540	—	190	— 25
44 160	—	5 050	0	—	30	210	—	218 400	9 170	3 240	73 230	170 26
12 820	—	900	0	—	10	60	—	80 080	2 170	1 760	21 300	90 27
26 590	—	3 370	—	—	20	150	—	141 990	4 710	1 470	47 210	70 28
4 750	—	780	—	—	—	—	—	26 330	2 290	10	4 720	10 29
42 700	—	3 450	—	—	10	30	10	205 920	23 810	220	31 900	150 30
25 910	—	1 750	—	—	10	30	10	131 790	11 100	190	21 870	100 31
16 350	—	1 680	—	—	—	0	—	69 300	11 450	30	9 820	50 32
440	—	20	—	—	—	—	—	4 830	1 250	—	210	0 33
31 750	—	1 450	—	—	—	—	—	174 350	10 450	140	24 910	250 34
19 460	—	960	—	—	—	—	—	105 870	3 460	140	19 160	230 35
6 340	—	260	—	—	—	—	—	29 220	2 200	0	3 400	10 36
5 950	—	230	—	—	—	—	—	39 260	4 790	—	2 350	10 37
42 030	—	6 540	—	—	—	—	—	289 860	2 780	20	43 840	20 38
29 030	—	5 400	—	—	—	—	—	228 050	1 880	20	43 110	20 39
13 000	—	1 140	—	—	—	—	—	61 810	900	0	730	0 40
21 280	—	4 140	—	—	—	—	—	191 270	17 150	10	13 650	0 41
16 320	—	3 750	—	—	—	—	—	148 100	8 350	10	13 310	0 42
4 960	—	390	—	—	—	—	—	43 170	8 800	—	340	0 43
428 750	1 848 170	975 060	111 6920	17 890	128 460	12 340	12 890	4 728 700	202 850	991 440	2 391 670	42 670 44
727 360	1 995 550	1 345 830	1 49 920	19 020	18 460	—	19 710	4 934 470	196 260	920 850	2 583 930	37 730 45
710 870	1 597 310	1 147 210	..	..	..	..	..	4 588 520	168 030	760 860	2 158 340	33 610 46
628 170	1 732 180	1 426 030	..	..	..	..	..	4 547 830	182 820	556 380	2 139 060	38 460 47
734 170	1 978 400	1 757 610	..	..	..	..	..	4 628 060	316 100	795 050	2 138 100	37 850 48

Tab. 7. Skördens beskaffenhet, inom hushållningssällskapsområden, år 1954*Quality of the harvest in 1954*

1	2	3	4	5	6
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsäd	Baljväxter	Potatis
1 Stockholms län och stad	Till stor del välbärgat men delvis förekomst av regnskador.	Till stor del välbärgad, delvis förekomst av regnskador.	Till stor del välbärgad, delvis förekomst av regn- och groddskador.	Till stor del välbärgade.	Till stor del välbärgad men förekomst av bladmögel och brunröta.
2 Uppsala län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
3 Södermanlands län	I allmänhet välbärgat.	I allmänhet välbärgad.	D:o	D:o	D:o
4 Östergötlands län	Till stor del välbärgat, delvis regnskador.	Till stor del välbärgad, delvis regnskador.	Till stor del välbärgad, delvis förekomst av regn- och svampskador; kornet bäst, vårvetet sämst bärgat.	D:o	D:o
5 Jönköpings län	Delvis dåligt bärgat, regn- och svampskador.	Delvis dåligt bärgad, förekomst av regn- och svampskador.	Delvis dåligt bärgad, regn- och svampskador, särskilt på vårvetet; kornet bäst bärgat.	Delvis dåligt bärgade.	Till stor del välbärgad men delvis stora skador av bladmögel och brunröta.
6 Kronobergs län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
7 Kalmar läns norra del	D:o	D:o	Till stor del välbärgad, delvis förekomst av regn- och svampskador, särskilt på vårvetet.	Till stor del välbärgade.	Till stor del välbärgad men förekomst av bladmögel och brunröta.
8 Kalmar läns södra del	D:o	D:o	Delvis välbärgad, delvis regnskadad. På Öland i allmänhet välbärgad.	D:o	I allmänhet välbärgad men delvis skadad av bladmögel och brunröta.
9 Gotlands län	Välbärgat.	Till stor del välbärgad, delvis förekomst av regnskador.	I allmänhet välbärgad.	Välbärgade.	I allmänhet välbärgad.
10 Blekinge län	Till stor del dåligt bärgat, regn- och svampskador.	Till stor del dåligt bärgad, regn- och groddskador.	Delvis dåligt bärgad, regn- och svampskador; kornet bäst bärgat.	Delvis dåligt bärgade.	Delvis dålig bärgning, skador av regn och brunröta.
11 Kristianstads	D:o	D:o	Delvis dålig bärgning, svåra regnskador, på vårvetet även svampskador. Kornet bättre bärgat.	D:o	D:o
12 Malmöhus län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
13 Hallands län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o

7	8	9	10	11	12
Sockerbetor	Foderrotfrukter	Oljeväxter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
—	I allmänhet välbärgade.	I allmänhet välbärgade men förekomst av regnskador.	Till stor del välbärgat, delvis regnskadat.	Till stor del välbärgad.	Till stor del välbärgad. 1
..	D:o	De höstsädda i allmänhet välbärgade, vårraps delvis dåligt bärgad.	D:o	D:o	D:o 2
..	D:o	D:o	I allmänhet välbärgat.	I allmänhet välbärgad.	I allmänhet välbärgad. 3
Till stor del välbärgade.	D:o	D:o	Till stor del välbärgat, delvis regnskadat.	Till stor del välbärgad.	Till stor del välbärgad. 4
..	D:o	D:o	Delvis dåligt bärgat.	Ofta dåligt bärgad.	Ofta dåligt bärgad. 5
..	D:o	I allmänhet välbärgade.	D:o	Delvis dåligt bärgad.	Delvis dåligt bärgad. 6
..	D:o	D:o	Till stor del välbärgat.	D:o	D:o 7
I allmänhet välbärgade.	D:o	D:o	D:o	Delvis välbärgad, delvis regnskadat.	Delvis välbärgad, delvis regnskadat. 8
D:o	D:o	D:o	I allmänhet välbärgat.	I allmänhet välbärgad.	I allmänhet välbärgad. 9
Till stor del välbärgade.	Till stor del välbärgade.	Till stor del välbärgade, delvis förekomst av insektskador.	Till stor del välbärgat, delvis regnskador.	Ofta dåligt bärgad.	Ofta dåligt bärgad. 10
Till stor del välbärgade men förekomst av insektskador.	Till stor del välbärgade men förekomst av insektskador.	Delvis välbärgade, delvis dåligt bärgade, förekomst av regn- och insektskador.	Delvis dåligt bärgat.	D:o	D:o 11
D:o	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 12
D:o	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 13

TAB. 7 (forts.). SKÖRDENS BESKAFFENHET INOM HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPSRÅDEN, ÅR 1954

1	2	3	4	5	6
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsäd	Baljväxter	Potatis
14 Göteborgs och Bohus län	Delvis dåligt bärgat.	Delvis dåligt bärgad.	Delvis dålig bärgning, förekomst av regnskador, på vårvetet även svampskador.	Till stor del välbärgade.	Delvis dålig bärgning, skador av regn och brunröta.
15 Älvsborgs läns norra del	D:o	D:o	D:o	D:o	I allmänhet välbärgad men förekomst av bladmögel och brunröta.
16 Älvsborgs läns södra del	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
17 Skaraborgs län	D:o	Delvis välbärgad, delvis dåligt bärgad.	D:o	D:o	D:o
18 Värmlands län	Till stor del välbärgat men förekomst av regnskador.	D:o	Delvis välbärgad, delvis regnskadad; kornet bäst bärgat.	D:o	D:o
19 Örebro län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
20 Västmanlands län	I allmänhet välbärgat.	I allmänhet välbärgad.	I allmänhet god bärgning.	I allmänhet välbärgade.	D:o
21 Kopparbergs län	Delvis dåligt bärgat, regn- och groddskador.	Delvis dåligt bärgad, förekomst av regn- och groddskador.	Delvis dålig bärgning, regnskador, ojämn mognad.	Till stor del välbärgade.	D:o
22 Gävleborgs län	D:o	D:o	D:o	D:o	Delvis dålig bärgning, skador av bladmögel och brunröta.
23 Västernorrlands län	D:o	D:o	D:o	Delvis dåligt bärgade.	D:o
24 Jämtlands län	..	D:o	D:o	Ojämn mognad.	D:o
25 Västerbottens län	..	D:o	I stor utsträckning dålig bärgning, regn- och svampskador, ojämn mognad.	..	Ofta dålig bärgning, skador av bladmögel och brunröta.
26 Norrbottens län	..	..	D:o	..	D:o

7	8	9	10	11	12
Sockerbetor	Foderrotfrukter	Oljeväxter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
—	Till stor del välbärgade.	Delvis välbärgade, delvis dåligt bärgade, förekomst av regn- och insektskador.	Till stor del välbärgat.	Delvis dåligt bärgad.	Delvis dåligt bärgad. 14
..	D:o	I allmänhet välbärgade.	D:o	D:o	D:o 15
..	D:o	Delvis välbärgade.	D:o	D:o	D:o 16
I allmänhet välbärgade.	I allmänhet välbärgade.	De höstsådda välbärgade, de vårsådda delvis dåligt bärgade.	D:o	D:o	D:o 17
—	D:o	I allmänhet välbärgade.	D:o	Delvis välbärgad.	Delvis välbärgad. 18
—	D:o	I allmänhet välbärgade, särskilt de höstsådda.	D:o	D:o	D:o 19
—	D:o	D:o	D:o	I allmänhet välbärgad.	I allmänhet välbärgad. 20
—	D:o	..	Delvis dålig bärgning.	Delvis dåligt bärgad.	Delvis dåligt bärgad. 21
—	D:o	..	D:o	D:o	D:o 22
—	D:o	—	Ofta dåligt bärgat.	D:o	D:o 23
—	D:o	—	D:o	D:o	D:o 24
—	D:o	—	D:o	D:o	Ofta dåligt bärgad. 25
—	D:o	—	D:o	..	D:o 26

Tab. 8. Antal hästar, nötkreatur och får inom län, hushållningssällskapsområden samt
Number of horses, cattle and sheep in 1954

Beträffande komplettering av uppgifterna för lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker samt fjäll-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden	Hästar				Tjurar och oxar 1 år o. där- över	Kor	Kvigor 1 år o. däröver avsedda för på- lägg	Stutar, kvigor o. kalvar 1 år o. däröver avsedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år o. där- över	Ung- hästar 1 och 2 år	Föl	Sum- ma							
Stockholms län och stad	9 424	449	186	10 059	1 594	44 530	14 804	932	11 342	73 202	6 987
Uppsala län	6 939	315	135	7 389	1 036	42 033	14 077	693	10 945	68 784	4 472
Södermanlands län . . .	8 928	381	182	9 491	1 080	55 420	20 291	1 288	15 973	94 052	4 379
Östergötlands län . . .	15 210	914	325	16 449	2 397	80 189	32 303	2 712	27 019	144 620	7 085
Norra skogsbygden . . .	2 761	111	23	2 895	480	14 439	5 265	394	4 485	25 063	963
Östgötaslätten	7 024	471	163	7 658	939	38 264	17 201	1 594	13 446	71 444	2 713
Södra skogsbygden . . .	4 569	295	121	4 985	833	22 727	7 883	700	7 492	39 635	2 713
Södra kustlandet	856	37	18	911	145	4 759	1 954	24	1 596	8 478	696
Jönköpings län	16 911	641	231	17 783	2 758	86 797	28 792	1 770	28 096	148 213	6 304
Kronobergs län	13 165	460	182	13 807	1 369	58 655	19 610	1 032	18 887	99 553	5 452
Kalmar län	16 724	1 452	577	18 753	2 305	76 756	30 760	3 415	30 349	143 585	10 027
länets norra del	6 138	343	118	6 599	795	28 269	10 392	855	9 409	49 720	4 118
Norra kustlandet	4 424	239	85	4 748	592	20 341	7 801	642	6 735	36 111	3 433
Skogsbygden	1 714	104	33	1 851	203	7 928	2 591	213	2 674	13 609	685
länets södra del	10 586	1 109	459	12 154	1 510	48 487	20 368	2 560	20 940	93 865	5 909
Kalmarlätten	3 065	243	87	3 395	381	16 330	7 755	542	6 989	31 997	684
Norra kustlandet	273	12	—	285	35	1 155	476	20	464	2 150	262
Skogsbygden	3 898	186	84	4 168	604	17 478	6 073	518	6 503	31 176	1 556
Öland	3 350	668	288	4 306	490	13 524	6 064	1 480	6 984	28 542	3 407
Gotlands län	5 646	331	83	6 060	866	21 610	8 854	1 510	8 851	41 691	41 128
Blekinge län	5 849	267	218	6 334	836	25 942	8 563	1 008	7 869	44 218	2 695
Slättbygden	2 900	119	98	3 117	320	12 418	3 289	291	3 098	19 416	694
Slättbygden	2 949	148	120	3 217	516	13 524	5 274	717	4 771	24 802	2 001
Kristianstads län	20 099	1 237	666	22 002	1 992	83 002	40 172	6 743	34 701	166 610	5 335
Skogsbygden	8 351	440	221	9 012	683	30 280	11 743	1 990	10 217	54 913	2 536
Mellanbygden	6 231	490	321	7 042	863	27 823	15 212	2 274	12 855	59 027	1 045
Slättbygden	5 517	307	124	5 948	446	24 899	13 217	2 479	11 629	52 670	1 754
Malmöhus län	20 663	1 982	1 026	23 671	2 214	94 555	50 350	7 032	42 605	196 756	5 030
Skogsbygden	2 457	311	90	2 858	435	12 246	5 716	541	4 754	23 692	583
Mellanbygden	6 282	714	437	7 433	747	29 529	14 647	2 025	12 917	59 865	1 001
Slättbygden	11 924	957	499	13 380	1 032	52 780	29 987	4 466	24 934	113 199	3 446
Hallands län	13 108	776	294	14 178	1 354	60 788	23 717	2 101	24 565	112 525	7 413
Slättbygden	6 504	434	172	7 110	772	30 981	13 828	1 396	14 751	61 728	2 028
Skogsbygden	3 944	173	38	4 155	388	17 241	5 700	428	5 703	29 460	3 211
Norra Halland	2 660	169	84	2 913	194	12 566	4 189	277	4 111	21 337	2 174
Göteborgs och Bohus län	11 877	702	376	12 955	1 282	50 292	14 750	2 017	16 094	84 435	4 997
Älvsborgs län	22 459	1 541	589	24 589	2 324	108 522	28 397	2 126	28 831	170 200	7 757
länets norra del	12 271	800	382	13 453	1 134	60 098	14 296	835	15 297	91 660	4 562
Slättbygden	6 398	514	228	7 140	626	32 852	8 158	289	8 262	50 187	2 054
Dalbygderna	3 525	171	126	3 822	314	16 429	4 264	241	3 963	25 211	1 063
Dalslands bergsbygd . . .	2 027	101	28	2 156	168	8 742	1 567	288	2 669	13 434	1 377
Södra höglandet	321	14	—	335	26	2 075	307	17	403	2 828	68
länets södra del	10 188	741	207	11 136	1 190	48 424	14 101	1 291	13 534	78 540	3 195
Dalbygderna	1 160	55	30	1 245	157	5 681	1 884	128	1 642	9 492	395
Södra höglandet	9 028	686	177	9 891	1 033	42 743	12 217	1 163	11 892	69 048	2 800

naturliga jordbruksområden, år 1954

bygden i Jämtlands och inlandet i Västerbottens och Norrbottens län se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden	Hästar				Tjurar och oxar 1 år o. där- över	Kor	Kvigor 1 år o. däröver avsedda för på- lägg	Stutar, kvigor o. kalvar 1 år o. däröver avsedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år o. där- över	Ung- hästar 1 och 2 år	Föl	Sum- ma							
Skaraborgs län	23 101	1 862	581	25 544	3 511	120 506	41 217	3 577	34 938	203 749	7 351
Slättbygden	13 960	1 128	343	15 431	1 920	78 480	26 564	1 743	21 919	130 626	3 687
Falbygden	5 152	441	154	5 747	822	20 195	7 811	1 106	6 617	36 551	840
Nordöstra höglandet	1 358	61	16	1 435	155	7 197	2 001	125	2 010	11 488	244
Sydöstra höglandet	2 631	232	68	2 931	614	14 634	4 841	603	4 392	25 084	2 580
Värmlands län	13 484	541	163	14 188	1 392	67 624	12 886	1 076	20 227	103 205	12 896
Slättbygden	4 758	209	72	5 039	675	24 886	6 363	694	7 166	39 784	3 373
Centr. o. v:a Värmland	6 763	286	91	7 140	494	31 709	4 939	279	10 029	47 450	4 777
Bergslagen	605	1	—	606	90	3 485	746	40	876	5 237	1 455
Norra Värmland	1 358	45	—	1 403	133	7 544	838	63	2 156	10 734	3 291
Örebro län	8 980	335	135	9 450	1 238	48 943	13 403	1 246	12 902	77 732	2 202
Södra skogsbygden	1 658	89	23	1 770	267	8 702	2 156	167	2 319	13 611	413
Slättbygden	4 376	174	46	4 596	620	25 944	8 237	762	7 242	42 805	1 338
Bergslagen	2 946	72	66	3 084	351	14 297	3 010	317	3 341	21 316	451
Västmanlands län	7 562	259	78	7 899	772	42 903	13 938	749	10 249	68 611	1 306
Bergslagen	1 368	12	1	1 381	185	5 491	1 440	111	1 264	8 491	140
Slättbygden	6 194	247	77	6 518	587	37 412	12 498	638	8 985	60 120	1 166
Kopparbergs län	11 936	223	54	12 213	619	49 878	9 268	302	9 974	70 041	6 414
Bergslagen	987	12	9	1 008	66	4 050	781	11	834	5 742	269
Östra Dalarna	4 630	70	3	4 703	320	22 076	5 141	107	4 375	32 019	2 535
Mellanbygden	5 699	140	42	5 881	161	20 731	2 976	157	4 119	28 144	2 982
Fjällbygden	620	1	—	621	72	3 021	370	27	646	4 136	628
Gävleborgs län	11 435	295	136	11 866	1 084	49 887	9 195	705	10 893	71 764	10 348
Gästrikland	3 369	120	85	3 574	358	13 739	3 089	268	2 559	20 013	1 052
Hälsinglands kustland	6 715	171	50	6 936	656	30 308	5 086	382	6 978	43 410	7 368
Inlandet	1 351	4	1	1 356	70	5 840	1 020	55	1 356	8 341	1 928
Västernorrlands län	12 121	338	133	12 592	1 348	67 297	9 468	967	16 393	95 473	8 721
Kustlandet	7 421	254	100	7 775	774	44 060	6 804	381	9 913	61 932	3 383
Inlandet	4 349	81	—	4 430	567	22 024	2 526	571	6 051	31 739	5 262
Silurumrådet	351	3	33	387	7	1 213	138	15	429	1 802	76
Jämtlands län	10 812	622	290	11 724	1 419	46 697	7 129	805	13 541	69 591	6 550
Silurumrådet	6 652	504	244	7 400	883	26 445	4 636	533	7 999	40 496	2 244
Mellanbygden	1 496	71	24	1 591	210	8 084	1 101	120	2 260	11 775	412
Fjällbygden	2 664	47	22	2 733	326	12 168	1 392	152	3 282	17 320	3 894
Västerbottens län	14 669	343	208	15 220	1 186	89 151	12 826	1 393	29 338	133 894	13 104
Kustlandet	10 868	298	196	11 362	859	69 591	10 988	1 084	23 974	106 496	5 588
Inlandet	3 801	45	12	3 858	327	19 560	1 838	309	5 364	27 398	7 516
Norrbottens län	10 369	41	30	10 440	578	52 630	7 497	517	11 650	72 872	14 800
Kustlandet	7 771	32	25	7 828	413	41 877	6 489	449	9 571	58 799	8 290
Inlandet	2 598	9	5	2 612	165	10 753	1 008	68	2 079	14 073	6 510
Hela riket år 1954	311 471	16 307	6 878	334 656	36 554	1 524 607	472 267	45 716	476 232	2 555 376	202 753
„ „ „ 1953	335 370	18 464	6 856	360 690	35 472	1 521 319	454 321	37 239	478 646	2 526 997	209 509
„ „ „ 1952	353 469	21 793	8 430	383 692	36 777	1 531 470	467 976	31 702	436 625	2 504 550	223 893
„ „ „ 1951	377 514	25 208	9 138	411 860	38 297	1 603 294	485 612	..	478 988	2 606 191	228 977
„ „ „ 1950	401 234	26 243	12 280	439 757	..	1 654 447	..	..	483 139	2 648 189	279 167

¹ Tidigare publicerade uppgifter för åren 1951—1953 korrigerade, se sid. 3.

Tab. 9. Antal kor, fördelade på åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för hållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954

Number of cows divided into age groups and number of calves intended for breeding

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Kor som kalvat endast en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Stockholms län och stad . .	8 151	35 371	43 522	9 592	1 633	11 225
Uppsala län	8 575	32 799	41 374	9 358	1 509	10 867
Södermanlands län	11 486	43 526	55 012	13 757	2 180	15 937
Östergötlands län	16 340	61 902	78 242	22 198	4 612	26 810
Norra skogsbygden	2 772	11 397	14 169	3 746	713	4 459
Östgötaslätten	8 538	28 966	37 504	11 265	2 114	13 379
Södra skogsbygden	4 160	17 805	21 965	5 838	1 566	7 404
Södra kustlandet	870	3 734	4 604	1 349	219	1 568
Jönköpings län	16 231	68 086	84 317	18 838	8 947	27 785
Kronobergs län	10 622	44 843	55 465	11 808	6 664	18 472
Kalmar län	14 861	60 071	74 932	21 731	8 430	30 161
länets norra del	5 387	22 359	27 746	7 396	1 955	9 351
Norra kustlandet	3 954	16 058	20 012	5 566	1 127	6 693
Skogsbygden	1 433	6 301	7 734	1 830	828	2 658
länets södra del	9 474	37 712	47 186	14 335	6 475	20 810
Kalmarslätten	3 375	12 638	16 013	5 036	1 916	6 952
Norra kustlandet	173	939	1 112	412	49	461
Skogsbygden	3 197	13 693	16 890	3 891	2 549	6 440
Öland	2 729	10 442	13 171	4 996	1 961	6 957
Gotlands län	4 374	16 335	20 709	6 962	1 805	8 767
Blekinge län	4 687	19 532	24 219	5 965	1 723	7 688
Skogsbygden	2 144	9 260	11 404	2 178	808	2 986
Slättbygden	2 543	10 272	12 815	3 787	915	4 702
Kristianstads län	16 565	63 807	80 372	25 835	8 511	34 346
Skogsbygden	5 259	23 855	29 114	7 255	2 832	10 087
Mellanbygden	5 754	21 345	27 099	9 812	2 923	12 735
Slättbygden	5 552	18 607	24 159	8 768	2 756	11 524
Malmöhus län	21 127	71 035	92 162	33 713	8 542	42 255
Skogsbygden	2 505	9 481	11 986	3 799	921	4 720
Mellanbygden	6 420	22 421	28 841	9 822	3 010	12 832
Slättbygden	12 202	39 133	51 335	20 092	4 611	24 703
Hallands län	12 859	46 425	59 284	17 477	6 887	24 364
Slättbygden	7 252	23 285	30 537	10 672	4 010	14 682
Skogsbygden	3 340	13 405	16 745	3 709	1 912	5 621
Norra Halland	2 267	9 735	12 002	3 096	965	4 061
Göteborgs och Bohus län . .	7 614	39 347	46 961	10 721	4 942	15 663
Älvsborgs län	16 894	88 234	105 128	19 191	9 205	28 396
länets norra del	8 737	49 390	58 127	10 133	4 882	15 015
Slättbygden	5 075	27 238	32 313	6 115	2 076	8 191
Dalbygderna	2 018	13 719	15 737	2 609	1 277	3 886
Dalslands bergsbygd	1 437	6 780	8 217	1 170	1 389	2 559
Södra högländet	207	1 653	1 860	239	140	379
länets södra del	8 157	38 844	47 001	9 058	4 323	13 381
Dalbygderna	1 041	3 985	5 026	1 106	451	1 557
Södra högländet	7 116	34 859	41 975	7 952	3 872	11 824

pålägg och slakt, vid bruksenheter med över 2 hektar åker inom län, hus-

and slaughter on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land in 1954

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Kor som kalvat endast en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Skaraborgs län	22 615	95 876	118 491	29 554	5 207	34 761
Slättbygden	15 036	62 279	77 315	18 879	2 942	21 821
Fälbygden	3 841	15 985	19 826	5 516	1 064	6 580
Nordöstra höglandet	1 241	5 696	6 937	1 466	521	1 987
Sydöstra höglandet	2 497	11 916	14 413	3 693	680	4 373
Värmlands län	8 779	51 133	59 912	8 822	9 785	18 607
Slättbygden	3 981	20 335	24 316	4 485	2 618	7 103
Centr. o. v. a Värmland	3 843	23 865	27 708	3 467	5 852	9 319
Bergslagen	438	2 535	2 973	464	317	781
Norra Värmland	517	4 398	4 915	406	998	1 404
Örebro län	7 870	38 207	46 077	8 908	3 611	12 519
Södra skogsbygden	1 169	7 209	8 378	1 461	825	2 286
Slättbygden	4 771	20 208	24 979	5 375	1 774	7 149
Bergslagen	1 930	10 790	12 720	2 072	1 012	3 084
Västmanlands län	8 355	33 844	42 199	8 783	1 377	10 160
Bergslagen	840	4 467	5 307	986	256	1 242
Slättbygden	7 515	29 377	36 892	7 797	1 121	8 918
Kopparbergs län	6 136	37 930	44 066	5 686	3 267	8 953
Bergslagen	506	2 986	3 492	472	273	745
Östra Dalarna	3 242	18 229	21 471	3 103	1 208	4 311
Mellanbygden	2 121	15 316	17 437	1 982	1 589	3 571
Fjällbygden	267	1 399	1 666	129	197	326
Gävleborgs län	6 788	39 626	46 414	7 084	3 361	10 445
Gästrikland	1 935	11 363	13 298	1 879	640	2 519
Hälsinglands kustland	4 214	23 783	27 997	4 426	2 274	6 700
Inlandet	639	4 480	5 119	779	447	1 226
Västernorrlands län	8 064	49 145	57 209	6 990	7 463	14 453
Kustlandet	5 925	32 628	38 553	4 778	4 225	9 003
Inlandet	2 044	15 702	17 746	2 198	2 921	5 119
Silumrådet	95	815	910	14	317	331
Jämtlands län	5 489	34 900	40 389	7 415	4 582	11 997
Silumrådet	3 388	20 890	24 278	5 065	2 538	7 603
Mellanbygden	714	5 828	6 542	910	995	1 905
Fjällbygden	1 387	8 182	9 569	1 440	1 049	2 489
Västerbottens län	12 844	68 893	81 737	13 579	13 859	27 438
Kustlandet	10 467	56 605	67 072	11 561	11 849	23 410
Inlandet	2 377	12 288	14 665	2 018	2 010	4 028
Norrbottens län	6 391	36 747	43 138	5 323	4 635	9 958
Kustlandet	5 470	30 671	36 141	4 641	3 873	8 514
Inlandet	921	6 076	6 997	682	762	1 444
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	127 170	490 562	617 732	172 086	42 938	215 024
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	96 001	447 991	543 992	116 175	53 755	169 930
Norra Sverige	40 546	239 061	279 607	41 029	36 044	77 073
Hela riket	263 717	1 177 614	1 441 331	329 290	132 737	462 027

Tab. 10. Antal svin den 20 april och den 11 oktober 1954 samt antal hönsningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden

Number of hogs on 20th April and 11th October 1954, and number of poultry on

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Svinbesättningar		Avelssvin		Övriga svin	
					3 mån. o. däröver	
	20/4	11/10	20/4	11/10	20/4	11/10
1 Stockholms län o. stad	3 070	4 820	2 530	2 400	14 440	18 700
2 Uppsala län	3 930	4 980	4 880	4 720	16 030	20 030
3 Södermanlands län	3 970	5 520	4 500	4 280	13 410	19 760
4 Östergötlands län	6 460	9 090	7 650	6 850	27 320	35 380
5 Norra skogsbygden	950	1 560	600	460	2 610	3 310
6 Östgötaslätten	3 150	4 060	5 040	4 450	19 830	21 240
7 Södra skogsbygden	2 030	2 900	1 750	1 790	4 100	9 260
8 Södra kustlandet	330	570	260	150	780	1 570
9 Jönköpings län	10 340	12 050	7 610	7 100	18 610	29 380
10 Kronobergs län	8 960	11 400	8 740	7 420	18 900	23 690
11 Kalmar län	8 830	11 650	8 010	7 270	27 280	42 520
12 länets norra del	2 690	4 000	2 180	1 610	6 390	12 540
13 Norra kustlandet	1 720	2 760	1 060	910	4 000	8 640
14 Skogsbygden	970	1 240	1 120	700	2 390	3 900
15 länets södra del	6 140	7 650	5 830	5 660	20 890	29 980
16 Kalmarlätten	1 830	2 170	2 670	2 420	10 220	13 000
17 Norra kustlandet	110	280	190	160	730	960
18 Skogsbygden	2 300	2 790	1 210	1 050	4 560	7 100
19 Öland	1 900	2 410	1 760	2 030	5 380	8 920
20 Gotlands län	4 710	5 330	4 180	4 590	16 170	20 340
21 Blekinge län	4 340	6 070	3 060	2 960	10 720	16 420
22 Skogsbygden	2 220	2 970	890	960	2 970	4 850
23 Slättbygden	2 120	3 100	2 170	2 000	7 750	11 570
24 Kristianstads län	15 160	16 490	36 190	31 680	98 550	116 000
25 Skogsbygden	5 660	6 690	12 020	10 840	16 810	27 490
26 Mellanbygden	5 260	5 360	12 120	11 290	40 690	41 990
27 Slättbygden	4 240	4 440	12 050	9 550	41 050	46 520
28 Malmöhus län	13 950	15 110	32 510	30 740	143 350	170 440
29 Skogsbygden	1 710	1 840	4 390	4 520	11 270	14 810
30 Mellanbygden	4 310	4 490	10 630	9 280	38 190	51 210
31 Slättbygden	7 930	8 780	17 490	16 940	93 890	104 420
32 Hallands län	8 960	10 140	29 670	24 460	48 890	68 250
33 Slättbygden	4 350	4 680	18 620	15 060	32 410	47 100
34 Skogsbygden	2 910	3 490	6 470	5 840	6 780	12 950
35 Norra Halland	1 700	1 970	4 580	3 560	9 700	8 200

den 20 april 1954 i Götaland, Svealand och Gästrikland inom län, hushåll-

20th April 1954 in Götaland, Svealand and Gästrikland

8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Grisar under 3 mån.		Summa svin och grisar		Innehavare av höns	Höns kläckta		Kycklingar kläckta 1954	Summa höns och kycklingar	
20/4	11/10	20/4	11/10		1952 eller tidigare	1953			
11 060	12 330	28 030	33 430	6 190	89 370	107 260	152 780	349 410	1
17 260	17 710	38 170	42 460	5 130	68 500	96 520	78 340	243 360	2
17 500	16 160	35 410	40 200	6 900	103 890	112 940	90 280	307 110	3
26 670	27 600	61 640	69 830	12 550	181 590	163 450	130 530	475 570	4
1 590	2 160	4 800	5 930	2 100	28 900	23 150	2 190	54 240	5
15 910	17 500	40 780	43 190	6 380	98 250	99 670	121 200	319 120	6
8 090	6 910	13 940	17 960	3 440	45 830	33 500	2 550	81 880	7
1 080	1 030	2 120	2 750	630	8 610	7 130	4 590	20 330	8
32 660	33 210	58 880	69 690	15 240	195 240	173 790	141 780	510 810	9
33 630	33 310	61 270	64 420	13 740	201 890	221 120	140 940	563 950	10
34 340	31 510	69 630	81 300	13 680	181 010	150 390	86 860	418 260	11
9 670	7 600	18 240	21 750	4 430	55 020	36 860	7 520	99 400	12
6 010	4 990	11 070	14 540	3 080	38 130	28 150	6 280	72 560	13
3 660	2 610	7 170	7 210	1 350	16 890	8 710	1 240	26 840	14
24 670	23 910	51 390	59 550	9 250	125 990	113 530	79 340	318 860	15
10 530	10 190	23 420	25 610	2 720	37 070	40 990	56 170	134 230	16
380	600	1 300	1 720	340	3 760	3 420	2 120	9 300	17
5 770	6 020	11 540	14 170	3 520	40 020	33 480	9 630	83 130	18
7 990	7 100	15 130	18 050	2 670	45 140	35 640	11 420	92 200	19
16 340	18 750	36 690	43 680	6 380	171 960	130 450	44 900	347 310	20
13 860	14 210	27 640	33 590	8 600	140 450	192 280	173 110	505 840	21
4 450	4 670	8 310	10 480	4 030	58 810	55 570	22 500	136 880	22
9 410	9 540	19 330	23 110	4 570	81 640	136 710	150 610	368 960	23
133 820	125 330	268 560	273 010	22 750	393 470	541 000	384 570	1 319 040	24
42 230	39 680	71 060	78 010	8 470	148 280	190 780	109 490	448 550	25
46 610	44 190	99 420	97 470	7 850	135 320	178 790	97 020	411 130	26
44 980	41 460	98 080	97 530	6 430	109 870	171 430	178 060	459 360	27
130 920	130 430	306 780	331 610	24 240	340 300	555 590	611 770	1 507 660	28
16 790	15 800	32 450	35 130	2 620	53 110	67 480	46 350	166 940	29
39 640	40 210	88 460	100 700	6 230	104 850	181 200	143 910	429 960	30
74 490	74 420	185 870	195 780	15 390	182 340	306 910	421 510	910 760	31
93 220	83 160	171 780	175 870	12 440	255 120	505 420	496 540	1 257 080	32
56 410	51 980	107 440	114 140	6 080	144 750	297 390	312 330	754 470	33
21 660	17 640	34 910	36 430	3 650	66 170	126 560	116 140	308 870	34
15 150	13 540	29 430	25 300	2 710	44 200	81 470	68 070	193 740	35

TAB. 10 (forts.). ANTAL SVIN DEN 20 APRIL OCH DEN 11 OKTOBER 1954 SAMT AN-
LAND INOM LÄN, HUSHÄLLNINGSSÄLLSKAPSBOMRÅDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKS-

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Svinbesättningar		Avelssvin		Övriga svin	
					3 mån. o. däröver	
	20/4	11/10	20/4	11/10	20/4	11/10
1 Göteborgs och Bohus län .	4 570	7 400	4 860	4 300	13 240	21 920
2 Älvsborgs län	11 780	16 220	13 720	11 660	24 550	39 910
3 länets norra del	4 580	7 240	6 330	5 190	11 510	19 480
4 Slättbygden	3 100	3 880	5 100	4 030	8 420	12 700
5 Dalbygderna	1 180	1 920	990	920	2 630	4 490
6 Dalmlands bergsbygd	170	1 180	190	170	190	1 540
7 Södra högländet	130	260	50	70	270	750
8 länets södra del	7 200	8 980	7 390	6 470	13 040	20 430
9 Dalbygden	850	1 100	1 350	980	2 150	3 340
10 Södra högländet	6 350	7 880	6 040	5 490	10 890	17 090
11 Skaraborgs län	13 030	14 930	23 450	21 070	60 890	67 850
12 Slättbygden	8 460	9 720	16 000	14 400	39 950	47 930
13 Falbygden	2 190	2 340	4 980	4 320	14 480	10 710
14 Nordöstra högländet	720	1 180	420	400	1 660	3 720
15 Sydöstra högländet	1 660	1 690	2 050	1 950	4 800	5 490
16 Värmlands län	3 960	10 960	3 280	3 370	7 760	17 360
17 Slättbygden	1 780	2 910	2 670	2 580	4 950	7 790
18 Centr. o. v:a Värmland	1 280	5 760	510	670	2 150	7 180
19 Bergslagen	250	450	90	70	270	450
20 Norra Värmland	650	1 840	10	50	390	1 940
21 Örebro län	3 860	6 480	2 540	1 860	12 810	16 820
22 Södra skogsbygden	820	1 300	430	420	1 630	2 530
23 Slättbygden	2 160	2 980	1 730	1 200	9 260	10 470
24 Bergslagen	880	2 200	380	240	1 920	3 820
25 Västmanlands län	4 160	5 070	3 810	4 230	11 370	15 130
26 Bergslagen	530	740	90	180	980	1 880
27 Slättbygden	3 630	4 330	3 720	4 050	10 390	13 250
28 Kopparbergs län	3 880	7 320	1 390	1 370	6 920	12 580
29 Bergslagen	190	560	20	10	260	770
30 Östra Dalarna	2 110	3 180	1 240	1 080	4 910	7 850
31 Mellanbygden	1 580	3 450	130	280	1 750	3 840
32 Fjällbygden	—	130	—	—	—	120
33 Gävleborgs län ¹	1 050	1 890	140	240	1 660	2 750
34 Gästrikland	1 050	1 890	140	240	1 660	2 750
35 Summa	138 970	182 920	*202 720	*182 570	592 870	775 230
36 Södra o. mellersta Sveriges slättbygder	72 090	86 300	132 840	119 590	436 910	527 650
37 Södra o. mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	64 650	91 200	69 740	62 650	153 820	241 680

¹ Endast Gästrikland redovisat. — * Fördelade på 5 100 fargaltar, 59 670 modersuggor, dräktiga utslagssuggor. — * Fördelade på 5 270 fargaltar, 29 400 modersuggor, dräktiga första gången, 86 900

TAL HÖNS DEN 20 APRIL 1954 I GÖTALAND, SVEALAND OCH GÄSTRIK-
OMRÅDEN

8	9	10	11	12	13	14	15	16
Grisar under 3 mån.		Summa svin och grisar		Inne- havare av höns	Höns kläckta		Kyck- lingar kläckta 1954	Summa höns och kyck- lingar
^{20/4}	^{11/10}	^{20/4}	^{11/10}		1952 eller tidigare	1953		
17 820	16 390	35 920	42 610	11 740	182 870	224 840	111 460	519 170 1
48 620	47 780	86 890	99 350	21 360	266 440	259 500	211 780	737 720 2
20 880	23 290	38 720	47 960	10 920	149 700	157 150	109 680	416 530 3
15 490	16 340	29 010	33 070	5 690	81 660	79 880	24 110	185 650 4
4 080	5 330	7 700	10 740	3 000	43 630	53 560	54 350	151 540 5
900	1 070	1 280	2 780	1 820	17 880	17 670	27 600	63 150 6
410	550	730	1 370	410	6 530	6 040	3 620	16 190 7
27 740	24 490	48 170	51 390	10 440	116 740	102 350	102 100	321 190 8
5 420	2 900	8 920	7 220	1 310	15 640	24 020	16 680	56 340 9
22 320	21 590	39 250	44 170	9 130	101 100	78 330	85 420	264 850 10
79 430	74 620	163 770	163 540	19 510	326 330	401 650	343 670	1 071 650 11
52 420	50 660	108 370	112 990	13 050	226 880	288 840	291 230	806 950 12
17 810	14 660	37 270	29 690	3 030	51 760	63 500	30 640	145 900 13
1 760	2 150	3 840	6 270	1 330	16 650	15 260	8 230	40 140 14
7 440	7 150	14 290	14 590	2 100	31 040	34 050	13 570	78 660 15
9 440	14 270	20 480	35 000	13 180	124 130	95 330	76 370	295 830 16
6 590	9 470	14 210	19 840	4 390	60 880	50 680	59 240	170 800 17
2 010	4 030	4 670	11 880	6 990	51 820	36 430	16 490	104 740 18
480	550	840	1 070	730	5 630	3 060	580	9 270 19
360	220	760	2 210	1 070	5 800	5 160	60	11 020 20
12 440	12 540	27 790	31 220	9 270	124 810	112 410	65 490	302 710 21
1 820	1 950	3 880	4 900	1 520	20 770	13 930	11 880	46 580 22
9 050	8 170	20 040	19 840	4 740	72 590	73 180	42 680	188 450 23
1 570	2 420	3 870	6 480	3 010	31 450	25 300	10 930	67 680 24
13 680	13 420	28 860	32 780	5 200	71 520	79 470	59 230	210 220 25
590	680	1 660	2 740	650	7 190	4 470	760	12 420 26
13 090	12 740	27 200	30 040	4 550	64 330	75 000	58 470	197 800 27
6 480	7 680	14 790	21 630	4 540	52 850	76 040	86 120	215 010 28
190	280	470	1 060	550	6 820	2 520	3 120	12 460 29
5 820	5 430	11 970	14 360	2 630	30 570	53 650	59 360	143 580 30
470	1 930	2 350	6 050	1 250	14 730	19 520	23 640	57 890 31
—	40	—	160	110	730	350	—	1 080 32
1 340	1 440	3 140	4 430	1 130	9 620	9 400	11 840	30 860 33
1 340	1 440	3 140	4 430	1 130	9 620	9 400	11 840	30 860 34
750 530	731 850	1 546 120	1 689 650	233 770	3 481 360	4 208 850	3 498 360	11 188 570 35
482 580	473 580	1 052 330	1 120 820	118 370	1 931 050	2 526 980	2 364 900	6 822 930 36
267 120	256 080	490 680	560 410	112 970	1 529 050	1 656 840	1 109 760	4 295 650 37

första gången, 79 880 övriga dräktiga, 50 210 digivande samt icke dräktiga modersuggor och 7 860 övriga dräktiga, 50 330 digivande samt icke dräktiga modersuggor och 10 670 utslagssuggor.

Tab. 11. Beräknat antal nötkreatursenheter inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1954

Estimated number of units of cattle in 1954

1	2	1	2
Områden	Antal nötkreaturs- enheter	Områden	Antal nötkreaturs- enheter
Stockholms län och stad	81 986	Skaraborgs län	242 047
Uppsala län	76 664	<i>Slättbygden</i>	155 019
Södermanlands län	98 382	<i>Falbygden</i>	46 360
Östergötlands län	153 467	<i>Nordöstra höglandet</i>	12 500
<i>Norra skogsbygden</i>	25 530	<i>Sydöstra höglandet</i>	28 168
<i>Östgötaslätten</i>	76 802	Värmlands län	113 308
<i>Södra skogsbygden</i>	42 519	<i>Slättbygden</i>	43 917
<i>Södra kustlandet</i>	8 616	<i>Centr. o. v:a Värmland</i>	51 901
Jönköpings län	160 256	<i>Bergslagen</i>	5 670
Kronobergs län	115 882	<i>Norra Värmland</i>	11 820
Kalmar län	156 343	Örebro län	84 950
länets norra del	53 918	<i>Södra skogsbygden</i>	14 873
<i>Norra kustlandet</i>	38 513	<i>Slättbygden</i>	46 558
<i>Skogsbygden</i>	15 405	<i>Bergslagen</i>	23 519
länets södra del	102 425	Västmanlands län	75 087
<i>Kalmarslätten</i>	35 123	<i>Bergslagen</i>	9 575
<i>Norra kustlandet</i>	2 440	<i>Slättbygden</i>	65 512
<i>Skogsbygden</i>	33 719	Kopparbergs län	82 776
<i>Öland</i>	31 143	<i>Bergslagen</i>	6 571
Gotlands län	54 151	<i>Östra Dalarna</i>	37 469
Blekinge län	51 817	<i>Mellanbygden</i>	34 108
<i>Skogsbygden</i>	22 738	<i>Fjällbygden</i>	4 628
<i>Slättbygden</i>	29 079	Gävleborgs län	83 808
Kristianstads län	225 058	<i>Gästrikland</i>	23 156
<i>Skogsbygden</i>	73 982	<i>Hälsinglands kustland</i>	50 933
<i>Mellanbygden</i>	78 772	<i>Inlandet</i>	9 719
<i>Slättbygden</i>	72 304	Västernorrlands län	104 390
Malmöhus län	257 220	<i>Kustlandet</i>	66 895
<i>Skogsbygden</i>	30 347	<i>Inlandet</i>	35 358
<i>Mellanbygden</i>	77 573	<i>Silurorområdet</i>	2 137
<i>Slättbygden</i>	149 300	Jämtlands län	78 606
Hallands län	151 486	<i>Silurorområdet</i>	46 140
<i>Slättbygden</i>	84 014	<i>Mellanbygden</i>	12 622
<i>Skogsbygden</i>	38 668	<i>Fjällbygden</i>	19 844
<i>Norra Halland</i>	28 804	Västerbottens län	144 032
Göteborgs och Bohus län	96 110	<i>Kustlandet</i>	112 912
Älvsborgs län	198 310	<i>Inlandet</i>	31 120
länets norra del	105 876	Norrbottnens län	81 141
<i>Slättbygden</i>	59 444	<i>Kustlandet</i>	63 917
<i>Dalbygderna</i>	28 519	<i>Inlandet</i>	17 224
<i>Dalslands bergsbygd</i>	14 767		
<i>Södra höglandet</i>	3 146	Hela riket år 1954	2 967 277
länets södra del	92 434	» » » 1953	2 940 928
<i>Dalbygderna</i>	11 739	» » » 1952	2 955 821
<i>Södra höglandet</i>	80 695	» » » 1951	3 073 223
		» » » 1950	3 147 646

¹ Tidigare publicerade uppgifter för åren 1951—1953 korrigerade, se sid. 3.

Tab. 12. Sädesslagens medelvikt, i kilogram per hektoliter, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1954

Average weight of the different kinds of grain, in kilogrammes per hectolitre, in 1954

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kök-ärter	Foder-ärter	Vicker
Stockholms län och stad	75,7	76,5	70,1	62,3	64,4	50,6	54,6	79,8		79,4
Uppsala län	77,5	77,9	72,1	72,0	66,8	52,0	57,5	80,3		78,3
Södermanlands län	76,5	76,8	71,2	..	64,6	50,0	53,4	78,0		77,3
Östergötlands län	74,0	74,0	69,8	65,3	65,1	51,3	55,7	77,8		77,2
Jönköpings län	68,7	68,4	67,4	65,7	60,8	48,3	54,1	75,0		71,6
Kronobergs län	73,2	71,0	70,0	65,5	60,9	49,4	55,9	80,0		79,7
Kalmar län	76,9	77,5	71,2	70,9	66,4	49,0	54,0	76,5		81,8
därav norra delen . . .	76,4	76,6	71,7	..	67,4	49,3	53,8	76,5		74,0
södra delen	77,2	78,0	71,1	70,9	66,3	48,6	54,0	..		85,0
Gotlands län	77,3	79,3	72,1	72,5	67,6	49,7	60,8	79,4		..
Blekinge län	71,6	71,9	67,2	65,0	64,5	48,6	55,5	..		67,5
Kristianstads län	71,6	72,1	66,2	65,8	63,2	49,5	56,1	..		75,0
Malmöhus län	72,0	73,3	65,9	65,0	63,1	48,6	55,3	..		75,0
Hallands län	71,5	70,7	65,6	60,0	61,3	48,6	53,1	74,0		64,3
Göteborgs och Bohus län	74,9	74,0	70,3	70,0	64,5	49,7	57,4	77,7		76,4
Älvsborgs län	73,5	72,6	69,8	67,0	63,6	48,3	54,1	75,1		73,8
därav norra delen . . .	73,8	73,3	70,4	67,5	64,2	48,8	55,3	75,1		74,3
södra delen	70,5	70,5	68,5	66,6	61,1	47,2	52,1	..		70,0
Skaraborgs län	72,1	72,7	67,5	71,3	62,2	47,8	54,3	75,7		74,2
Värmlands län	71,9	67,7	70,2	..	55,0	46,0	48,5	67,2		69,1
Örebro län	74,1	72,7	71,0	69,6	62,6	48,6	52,3	73,4		74,6
Västmanlands län	76,8	75,2	71,5	..	64,5	49,7	52,7	78,8		79,5
Kopparbergs län	71,9	68,1	70,3	68,5	62,2	47,4	52,0	70,0		73,3
Gävleborgs län	72,2	70,5	67,4	68,1	60,0	47,1	52,6	73,5		76,3
Västernorrlands län	64,3	68,2	67,8	..	60,2	47,6	53,2	85,0		73,3
Jämtlands län	..	..	69,3	—	59,2	41,8	50,5	..		72,4
Västerbottens län	—	64,7	72,5	65,0	51,7	41,9	47,3	—		69,0
Norrbottnens län	—	..	60,0	..	58,9	46,3	52,3	—		..
Hela riket år 1954	74,6	74,3	68,2	67,2	62,4	48,7	55,0	78,4		74,8
" " " 1953	76,5	77,4	71,8	66,6	65,4	50,0	57,6	79,0		76,4
" " " 1952	76,2	72,3	70,7	65,0	63,2	46,7	55,6	76,4		73,1
" " " 1951	72,8	72,2	71,6	69,5	64,9	49,6	57,3	78,8		76,9
" " " 1950	77,7	78,5	72,7	70,8	65,3	49,7	57,0	80,0	77,9	78,7
I medeltal 1944-53	76,7	76,8	72,0	69,3	64,5	48,9	56,7	79,1		77,1

Tab. 13. Antal hästar, nötkreatur och får i olika storleksgrupper, inom större riksområden, år 1954

Number of horses, cattle and sheep within different size groups in major areas in 1954

Se anm. till tab. 8.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Hästar				Tjurar och oxar 1 år och där- över	Kor	Kvigor 1 år och däröver avsed- da för pålägg	Stutar, kvigor o. kal- var 1 år och där- över av- sedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år och där- över	Ung- hästar 1 och 2 år	Föl	Summa							
<i>Södra och mellersta Sve- riges slättbygder</i>											
Lägenheter m. m. . .	6 828	91	50	6 969	111	1 077	158	12	109	1 467	1 370
0,26—2 ha	928	15	11	954	49	12 207	1 096	124	1 445	14 921	1 967
Över 2 »	116 865	8 515	3 656	129 036	15 852	617 732	249 588	26 492	215 024	1 124 688	84 166
Summa	124 621	8 621	3 717	136 959	16 012	631 016	250 842	26 628	216 578	1 141 076	87 503
<i>Södra och mellersta Sve- riges skogs- o. dalbygder</i>											
Lägenheter m. m. . .	3 752	13	10	3 775	21	1 258	142	9	129	1 559	794
0,26—2 ha	1 736	28	8	1 772	83	25 122	2 307	196	3 418	31 126	3 164
Över 2 »	117 648	5 940	2 389	125 977	14 815	543 992	171 766	14 517	169 930	915 020	51 920
Summa	123 136	5 981	2 407	131 524	14 919	570 372	174 215	14 722	173 477	947 705	55 878
<i>Norra Sverige</i>											
Lägenheter m. m. . .	4 025	10	1	4 036	22	2 307	220	10	404	2 963	756
0,26—2 ha	4 857	31	15	4 903	236	41 305	3 359	322	8 700	53 922	9 232
Över 2 »	54 832	1 664	738	57 234	5 365	279 607	43 631	4 034	77 073	409 710	49 384
Summa	63 714	1 705	754	66 173	5 623	323 219	47 210	4 366	86 177	466 595	59 372
<i>Hela riket</i>											
Lägenheter m. m. . .	14 605	114	61	14 780	154	4 642	520	31	642	5 989	2 920
0,26—2 ha	7 521	74	34	7 629	368	78 634	6 762	642	13 563	99 969	14 363
Över 2 »	289 345	16 119	6 783	312 247	36 032	1 441 331	464 985	45 043	462 027	2 449 418	185 470
Summa	311 471	16 307	6 878	334 656	36 554	1 524 607	472 267	45 716	476 232	2 555 376	202 753

Tab. 14. Antal i jordbruket den 1 juni 1954 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1953, storleksgruppvis inom huvudområden och hela riket

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1954 and number of paid working-hours in 1953

Områden och storleksgrupper	Antal i jordbruket sysselsatta personer den 1/6 1954						Totala antalet lejda arbetstimmar under år 1953
	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				
			Fast anställda		Tillfälligt anställda		
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>							
2— 5 ha åker	14 730	12 670	40	200	270	150	1 622 390
5— 10 » »	23 700	19 680	410	640	1 060	1 010	5 378 540
10— 20 » »	38 530	29 600	3 100	1 930	3 740	2 650	21 298 540
20— 30 » »	17 140	12 300	4 390	1 040	3 290	2 380	20 804 070
30— 50 » »	12 250	7 590	7 080	1 070	3 590	2 920	27 634 380
50—100 » »	5 500	2 400	8 870	790	2 710	2 110	28 319 300
över 100 » »	1 590	360	14 730	760	3 160	2 360	41 840 450
Samtliga över 2 ha åker .	113 440	84 600	38 620	6 430	17 820	13 580	146 897 670
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>							
2— 5 ha åker	40 540	32 620	210	630	770	220	4 342 110
5— 10 » »	49 280	39 610	1 000	1 510	1 810	410	11 640 630
10— 20 » »	27 610	21 000	2 890	1 260	2 110	430	16 675 920
20— 30 » »	5 380	3 880	1 660	420	830	290	7 286 340
30— 50 » »	2 620	1 570	1 990	220	590	140	6 744 220
50—100 » »	1 060	480	2 300	150	410	70	6 631 520
över 100 » »	180	50	2 760	110	190	90	7 072 370
Samtliga över 2 ha åker .	126 670	99 210	12 810	4 300	6 710	1 650	60 393 110
<i>Norra Sverige</i>							
2— 5 ha åker	41 050	34 360	—	620	1 260	400	3 425 250
5— 10 » »	31 360	25 270	290	1 030	1 960	900	5 331 090
10— 20 » »	9 890	7 860	560	600	1 210	320	4 571 510
20— 30 » »	730	530	300	100	190	40	1 303 120
30— 50 » »	250	140	240	50	80	20	824 710
50—100 » »	30	10	130	20	40	0	379 740
över 100 » »	—	—	160	20	30	10	424 890
Samtliga över 2 ha åker .	83 310	68 170	1 680	2 440	4 770	1 690	16 260 310
<i>Hela riket</i>							
2— 5 ha åker	96 320	79 650	250	1 450	2 300	770	9 389 750
5— 10 » »	104 340	84 560	1 700	3 180	4 830	2 320	22 350 260
10— 20 » »	76 030	58 460	6 550	3 790	7 060	3 400	42 545 970
20— 30 » »	23 250	16 710	6 350	1 560	4 310	2 710	29 393 530
30— 50 » »	15 120	9 300	9 310	1 340	4 260	3 080	35 203 310
50—100 » »	6 590	2 890	11 300	960	3 160	2 180	35 330 560
över 100 » »	1 770	410	17 650	890	3 380	2 460	49 337 710
Samtliga över 2 ha åker .	323 420	251 980	53 110	13 170	29 300	16 920	223 551 090

Tab. 15. Antal i jordbruket den 1 juni 1954 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1953, per 100 hektar åker, storleksgruppvis inom huvudområden och hela riket

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1954 and number of paid working-hours in 1953, per 100 hectares arable land

Områden och storleksgrupper	Antal i jordbruket den 1/6 1954 sysselsatta personer per 100 hektar åker						Antal lejda arbets- timmar per 100 hektar åker under år 1953
	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				
			Fast anställda		Tillfälligt anställda		
Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor		
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>							
2— 5 ha åker	25,1	21,0	0,1	0,3	0,5	0,3	2 691
5— 10 » »	14,0	11,3	0,2	0,4	0,6	0,6	3 090
10— 20 » »	8,4	6,5	0,7	0,4	0,8	0,6	4 658
20— 30 » »	5,3	3,8	1,4	0,3	1,0	0,7	6 430
30— 50 » »	3,5	2,2	2,0	0,3	1,0	0,8	7 892
50—100 » »	1,8	0,8	2,9	0,3	0,9	0,7	9 383
över 100 » »	0,4	0,1	4,3	0,2	0,9	0,7	12 226
Samtliga över 2 ha åker .	5,7	4,2	1,9	0,3	0,9	0,7	7 311
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>							
2— 5 ha åker	27,2	21,9	0,1	0,4	0,5	0,2	2 911
5— 10 » »	15,8	12,7	0,3	0,5	0,6	0,1	3 742
10— 20 » »	9,2	7,0	1,0	0,4	0,7	0,1	5 544
20— 30 » »	5,4	3,9	1,7	0,4	0,9	0,3	7 365
30— 50 » »	3,5	2,1	2,7	0,3	0,8	0,2	8 982
50—100 » »	1,7	0,8	3,7	0,2	0,6	0,1	10 535
över 100 » »	0,3	0,1	5,3	0,2	0,4	0,2	13 584
Samtliga över 2 ha åker .	12,1	9,5	1,2	0,4	0,6	0,2	5 751
<i>Norra Sverige</i>							
2— 5 ha åker	28,6	24,0	—	0,4	0,9	0,3	2 388
5— 10 » »	16,2	13,0	0,2	0,5	1,0	0,5	2 747
10— 20 » »	10,0	7,9	0,6	0,6	1,2	0,3	4 611
20— 30 » »	5,0	3,6	2,1	0,7	1,3	0,3	8 938
30— 50 » »	3,8	2,1	3,7	0,8	1,2	0,3	12 430
50—100 » »	1,1	0,4	4,9	0,7	1,5	0,1	14 472
över 100 » »	—	—	8,0	0,8	1,4	0,4	21 045
Samtliga över 2 ha åker .	18,0	14,7	0,4	0,5	1,0	0,4	3 515
<i>Hela riket</i>							
2— 5 ha åker	27,4	22,6	0,1	0,4	0,7	0,2	2 661
5— 10 » »	15,5	12,5	0,3	0,5	0,7	0,3	3 290
10— 20 » »	8,9	6,8	0,8	0,4	0,8	0,4	4 964
20— 30 » »	5,3	3,8	1,5	0,4	1,0	0,6	6 725
30— 50 » »	3,5	2,2	2,2	0,3	1,0	0,7	8 151
50—100 » »	1,7	0,8	3,1	0,3	0,9	0,6	9 617
över 100 » »	0,4	0,1	4,5	0,2	0,9	0,6	12 449
Samtliga över 2 ha åker .	9,2	7,2	1,5	0,4	0,8	0,5	6 347

Förteckning över i föreliggande publikation berörda kungörelser

1. Kungl. Maj:ts reglemente den 16 maj 1930 (nr 125) angående insamlande av årliga uppgifter till rikets officiella jordbruksstatistik.
2. Kungörelse den 11 december 1953 (nr 711) angående uppgifter för svinräkning inom Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Skaraborgs och Örebro län den 11 januari 1954.
3. Kungörelse den 30 december 1953 (nr 758) angående skyldighet för innehavare av galt att lämna vissa uppgifter.
4. Kungörelse den 5 mars 1954 (nr 91) angående uppgifter för svin- och hönsräkning den 20 april 1954.
5. Kungörelse den 9 april 1954 (nr 141) angående insamlande av uppgifter till rikets officiella jordbruksstatistik rörande skördeutskikten och skörden under år 1954.
6. Kungörelse den 30 april 1954 (nr 201) angående arealinventering och kreatursräkning m. m. år 1954.
7. Kungörelse den 24 september 1954 (nr 602) angående inventering av vissa åkerarealer m. m.
8. Kungörelse den 24 september 1954 (nr 603) angående uppgifter för svinräkning den 11 oktober 1954.
9. Kungörelse den 10 december 1954 (nr 725) angående uppgifter för svinräkning inom Kristianstads, Malmöhus, Hallands och Skaraborgs län den 10 januari 1955.

Uppgift om åkerarealens användning och antalet husdjur m. m. år 1954.

Dessa uppgifter invämlas enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 april 1954
Uppgifterna skola endast användas för statistiskt ändamål.

Uppgifterna skola senast den 5 juni 1954
av de uppgiftsskyldiga avlämnas eller med
posten insändas till kristidsnämnden eller
motsvarande kommunala organ

Fastighetens namn, nummer eller dylikt		Församling	Län																																																				
Innehavarens (brukarens) fullständiga namn		Innehavarens (brukarens) postadress	Telefonstation Telefonnummer																																																				
I Åkerarealens användning Arealen angives i hektar och tiondelar därav, ej i tunnland (1 tunnland motsvarar ungefär 0,5 hektar) Brukingsenhetens hela åkerareal utgår hektar och användes sommaren 1954 på följande sätt:		II Antal husdjur Om något eller några av nedanstående djurslag saknas, skall detta anges med ett vågrätt streck (-). Husdjur den 1 juni 1954: <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Antal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Hstar 3 år och däröver¹</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Ungstar 1 och 2 år</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. Føl</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Summa hästar</td> </tr> <tr> <td>4. Tystrar och oxar 1 år och däröver</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. Kor, som kalvat endast en gång</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6. Övriga kor</td> <td></td> </tr> <tr> <td>7. Kvigar och kvigkalvar 1 år och däröver avsedda för påläga</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8. Stutar, kvigar och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt</td> <td></td> </tr> <tr> <td>9. Kalvar under 1 år avsedda för påläga</td> <td></td> </tr> <tr> <td>10. Kalvar under 1 år avsedda för slakt</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Summa nötkreatur</td> </tr> <tr> <td>11. Fargolar</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Matersuggor</td> </tr> <tr> <td>12. Första gången dräktiga</td> <td></td> </tr> <tr> <td>13. Övriga dräktiga</td> <td></td> </tr> <tr> <td>14. Drivande samt icke dräktiga</td> <td></td> </tr> <tr> <td>15. Utslagssuggor (t. v. s. avsedda för slakt)</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Övriga svin (raknat s. k. hushållssvin)</td> </tr> <tr> <td>16. 3 månader och däröver</td> <td></td> </tr> <tr> <td>17. Grisar under 3 månader</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Summa svin</td> </tr> <tr> <td colspan="2"> 18. Får och lamm</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Summa åker</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Antal	1. Hstar 3 år och däröver ¹		2. Ungstar 1 och 2 år		3. Føl		Summa hästar		4. Tystrar och oxar 1 år och däröver		5. Kor, som kalvat endast en gång		6. Övriga kor		7. Kvigar och kvigkalvar 1 år och däröver avsedda för påläga		8. Stutar, kvigar och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt		9. Kalvar under 1 år avsedda för påläga		10. Kalvar under 1 år avsedda för slakt		Summa nötkreatur		11. Fargolar		Matersuggor		12. Första gången dräktiga		13. Övriga dräktiga		14. Drivande samt icke dräktiga		15. Utslagssuggor (t. v. s. avsedda för slakt)		Övriga svin (raknat s. k. hushållssvin)		16. 3 månader och däröver		17. Grisar under 3 månader		Summa svin		18. Får och lamm			Summa åker		
	Antal																																																						
1. Hstar 3 år och däröver ¹																																																							
2. Ungstar 1 och 2 år																																																							
3. Føl																																																							
Summa hästar																																																							
4. Tystrar och oxar 1 år och däröver																																																							
5. Kor, som kalvat endast en gång																																																							
6. Övriga kor																																																							
7. Kvigar och kvigkalvar 1 år och däröver avsedda för påläga																																																							
8. Stutar, kvigar och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt																																																							
9. Kalvar under 1 år avsedda för påläga																																																							
10. Kalvar under 1 år avsedda för slakt																																																							
Summa nötkreatur																																																							
11. Fargolar																																																							
Matersuggor																																																							
12. Första gången dräktiga																																																							
13. Övriga dräktiga																																																							
14. Drivande samt icke dräktiga																																																							
15. Utslagssuggor (t. v. s. avsedda för slakt)																																																							
Övriga svin (raknat s. k. hushållssvin)																																																							
16. 3 månader och däröver																																																							
17. Grisar under 3 månader																																																							
Summa svin																																																							
18. Får och lamm																																																							
Summa åker																																																							

1. Till mjölkad

2. Arter och vicker räddade tillsammans med utslad redovisas under "Blandad" (rad 7).

3. Även konservarter (arter för grönkörd)

4. Har redovisats arealer på åker för frukt och bär, fröodling (ej vall till f. skörd), tobak, plantskolor o. d.

5. Har medräknats icke å brukningsenheten befintliga mjölkare s. k. ockordstavar

Ifyll även uppgifterna på nästa sida!

III Inom jordbruket sysselsatt arbetskraft

Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jord- bruket den 1 juni 1954 Antal		Lejd arbetskraft över 15 år			
		Fast anställda den 1 juni 1954 Antal		Tillfälligt anställda den 1 juni 1954 Antal	
		men	kvinnor	men	kvinnor

Anvisningar

Under rubriken "Brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes make, hemmavarande barn eller adoptivbarn och husarb och i adoptivfamiljdar, i den mån de den 1 juni 1954 utöga jordbruksarbete. Under rubriken "Lejd arbetskraft" anmärkas all annan arbetskraft (ohälsamt arbete, ej antal dagsverken), alltså även t. ex. brukarens syssla, mög, husbarn, barnbarn, icke adopterade fosterbarn samt icke hemmavarande barn, som den 1 juni 1954 mot avlöning utföra jordbruksarbete för brukarens räkning. Redovisningen gäller sålunda just denna speciella dag och icke någon tidsperiod.

Användes lejd arbetskraft i jordbruket år 1953?

(Svaras med ja eller nej)

Totala antalet ledda arbetstimmar i jordbruket under
hela år 1953!

¹ Här medräknas arbetstimmar utförda av såväl fast som tillfällig arbetskraft.

IV Om brukningsenhetens åkerareal ändrats sedan 1 juni 1953, lämnas följande uppgifter

1. Åkerarealen har sedan 1 juni 1953

ökats med hektar

minskats med hektar

2. **Ökningen** har uppstått genom inköp - nyodling - arrendering av åkerjord - övertagning av tidigare utarrenderad åkerjord. **Minskningen** har uppstått genom försäljning - utarrendering - upphört arrende av åkerjord - utläggning av åker till annan mark (som annan mark räknas skogsmark, tomtmark o d men ej varaktig permanent betesvall).
(Stryk under det tillämpliga)

Den juni 1954

Stoppet skänker underskrift

Officiella statistiska berättelser utgivna intill den 11 augusti 1955

Nedanstående publikationer utdelas till svenska myndigheter av de olika ämbetsverk som utger dem. Statistiska centralbyrån distribuerar sålunda inom landet endast sina egna berättelser. Till utlandet sänder centralbyrån även övriga berättelser utom följande, som distribueras av respektive utgivare: *alla socialstyrelsens berättelser, Arbetsmarknadsstatistik, Jordbruksekonomiska meddelanden, Kommersiella meddelanden, Konjunkturljournalen och Riksräkenskapsverkets årsbok*. Försäljning sker genom Nordiska bokhandelsn förlag, Stockholm.

Om en berättelse förut offentliggjorts såsom en särskild avdelning i serien *Bidrag till Sveriges officiella statistik*, angives berättelsens littera i nämnda serie.

Allmänna statistiska publikationer

Utg. av statistiska centralbyrån.

Statistisk tidskrift, Ny följd: årg. 1 (1952)—3 (1954), 4 (1955): 1—6.

Forts. på Statistisk tidskrift: bd 1 (1860—1862)—3 (1866—1869), årg. 1870—1913.

Statistisk årsbok för Sverige: årg. 1 (1914)—41 (1954).

Årsbok för Sveriges kommuner: årg. 1 (1918)—37 (1954).

Sveriges officiella statistik

Folkmängden och dess förändringar

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Befolkningsrörelsen: 1911—1951.

Litt. A.

Befolkningsrörelsen. Översikt för åren: 1901/1910, 1911/1920, 1921/1930, 1931/1940, 1941/1950.

Litt. A.

Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondet: 1901/1910, 1911/1920, 1921/1930, 1931/1940, 1941/1950.

Dödsorsaker: 1911—1952.

Folkmängden inom administrativa områden den 31 december: 1910—1954.

Litt. A.

Folkräkningen den 31 december: 1910: 1—4; 1920: 1—5; 1930: 1—9; 1940: 1—3; 1945: 1, 2; 1—3; 3: 1—3; 4—6; 7: 1—2; 8: 1—2; 9, 10: 1—2; 11: 1950: 1—5.

Litt. A.

Särskilda folkräkningen 1935/36: 1—8.

Ut- och invandring: 1911—1938.

Jordbruk med binäringar

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Arealinventeringen, kreatursräkningen och trädgårdsinventeringen den 1 juni 1943.

Arealinventeringen och kreatursräkningen den 1 juni 1945.

Fiske: 1914—1953.

Jordbruk och boskapsskötsel: 1913—1937, 1940—1953.

Litt. N.

Jordbruksräkningen: 1927, 1932, 1937, 1944.

Mejerihantering: 1913—1939.

Årsvårten: 1911—1954. Litt. N.

Skogshushållning

Kungl. domänstyrelsens förvaltning, av domänstyrelsen: 1911—1921.

Litt. Q. Fortsättes av: Domänverket: 1922—1953.

Domänverket, av domänstyrelsen: 1922—1953. Forts. på: Kungl. domänstyrelsens förvaltning: 1911—1921.

Det enskilda skogsbruket, av skogsstyrelsen: 1942—1950.

Fortsättes av: Skogsstatistisk årsbok: 1951—1952.

Skogsstatistisk årsbok, av skogsstyrelsen: 1951—1952.

Forts. på: Det enskilda skogsbruket: 1942—1950.

Fast egendom

Fast egendom år 1910, av statistiska centralbyrån.

Lantmäteri

Lantmäteri, av lantmäteristyrelsen: 1911—1950.

Litt. O.

Industri och bergshantering

Berättelserna utg. av kommerskollegium, där ej annat anges.

Bergshantering: 1911—1953.

Litt. C.

Industri: 1911—1952.

Litt. D.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien. Specialundersökning. Sthlm 1915.

Statens vattenfallsverk, av vattenfallsstyrelsen: 1920—1953.

Sveriges bergshantering år 1913. Specialundersökning.

Sveriges monterade vattenkraft. Specialundersökning. Sthlm 1919.

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930. Specialundersökning.

Textil- och beklädnadsindustrien. Specialundersökning. Sthlm 1914.

Handel

Handel, av kommerskollegium: 1911—1953, 1954: 3

Litt. F.

Månadsstatistik över handeln, av kommerskollegium: 1954, 1955: 1—5.

1913—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. C.

Transport- och kommunikationsväsen

Allmän järnvägsstatistik, av järnvägsstyrelsen: 1911—1952.

Litt. L.

Allmänna väg- och vattenbyggnader, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: 1911—1939.
Litt. S. Försattes av: Väg- och vattenbyggnadsverket $\frac{1}{2}$, 1944— $\frac{3}{4}$, 1947.

Lotsverket, av lotsstyrelsen: 1911—1953.

Litt. T.

Olyckor vid trafik med motorfordon, av statistiska centralbyrån: 1936—1938.

1935 = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 5: 2. Försattes av: Vägtrafikolyckor: 1939—1953.

Postverket, av generalpoststyrelsen: 1911—1953.
Litt. M.

Sjöfart, av kommerskollegium: 1911—1953.

Litt. E.

Statens järnvägar, av järnvägsstyrelsen: 1911—1952.

Litt. L. Försattes av: Sveriges järnvägar: 1953.

Sveriges järnvägar, av järnvägsstyrelsen: 1953.
Forts. på: Statens järnvägar: 1911—1952.

Telefon och telegraf, av telegrafstyrelsen: 1911—1943.

Litt. I. Försattes av: Telefon, telegraf och radio: 1944—1952/1953.

Telefon, telegraf och radio, av telestyrelsen: 1944—1953/1954.

Forts. på: Telefon och telegraf: 1911—1943.

Vagnlastgodstrafiken i statens järnvägar. Bihang till järnvägsstyrelsens berättelse om statens järnvägar: 1913, 1916, 1919, 1924, 1929, 1934, 1937.

Litt. L.

Väg- och vattenbyggnadsverket $\frac{1}{2}$, 1944— $\frac{3}{4}$, 1947, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Forts. på: Allmänna väg- och vattenbyggnader: 1911—1939.

Vägtrafikolyckor, av statistiska centralbyrån: 1939—1953.

Forts. på: Olyckor vid trafik med motorfordon: 1936—1938.

Bankväsen

Allmän sparbanksstatistik, av statistiska centralbyrån: 1911—1950.

Litt. Y.

Postsparbanken, av styrelsen för postsparbanken: 1911—1922.

Litt. Y.

Uppgifter om bankerna, av bank- och fondinspektionen: 1954, 1955: 1—5.

1912—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. E.

Försäkringsväsen

Allmänna pensionsförsäkringen, av pensionsstyrelsen: 1918—1936.

Forts. på: Kungl. pensionsstyrelsen: 1915—1917. Försattes av: Folkpensioneringen: 1937—1939/1950.

Enskilda försäkringsanstalter, av försäkringsinspektionen: 1912—1953.

Erkända sjukkassor, av pensionsstyrelsen: 1938 jämte översikter för åren 1933—1937; 1939—1951.

Forts. på: Registrerade sjukkassor: 1911/1912—1928/1930.

Folkpensioneringen, av pensionsstyrelsen: 1937—1939/1950.

1939/1950 med titel: Folkpensioneringen jämte sjukkasseeväsendet m. m. Forts. på: Allmänna pensionsförsäkringen: 1918—1936.

Olycksfall i arbete, av socialstyrelsen: 1910/1912—1917; av riks-försäkringsanstalten: 1918—1951.

Olycksfall i arbete, reviderat sammandrag, av riks-försäkringsanstalten: 1918/1922, 1923/1928, 1929/1933, 1934/1938, 1939/1943.

Kungl. pensionsstyrelsen, av styrelsen: 1915—1917.

Försattes av: Allmänna pensionsförsäkringen: 1918—1936.

Registrerade sjukkassor, av socialstyrelsen: 1911/1912—1928/1930.

Försattes av: Erkända sjukkassor: 1938—1951.

Riks-försäkringsanstalten, av anstalten: 1911—1953.

Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden

Berättelserna utg. av socialstyrelsen, där ej annat anges.

Anställnings- och avlöningsförhållandena för lägre personal i allmän tjänst. Sthlm 1931.

Arbetartillgång, arbetstid och arbetslön inom Sveriges jordbruk: 1911—1928.

Arbets- och löneförhållandena för affärsanställda i Sverige. Sthlm 1925.

Arbetsförhållandena för hotell- och restaurangpersonalen i Sverige. Sthlm 1922.

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetet i landsbygden. Sthlm 1939.

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetets område. Sthlm 1936.

Arbetsinställelser i Sverige: 1911—1922.

Försattes av: Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.

Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.

Forts. på: Arbetsinställelser i Sverige: 1911—1922, och Kollektivavtal i Sverige: 1911—1922.

Arbetslösheten inom fackförbunden samt därmed sammanhängande bestämmelser i förbundsstadgar och kollektivavtal. Sthlm 1931.

Arbetslöshetsräkningen och de lokala arbetslöshetsundersökningarna i Sverige år 1927.

Arbetstiden inom industri och hantverk m. m. i Sverige vid år 1917, av arbetstidskommittén.

Arbetstidens längd vid frisersalonger och badinrättningar i Sverige. Sthlm 1916.

Arbetstidsförhållandena inom detaljhandeln. Sthlm 1933.

Befattningshavare i statens och de större städernas tjänst. Deras antal och löneförmåner åren 1919—1924.

Hamnarbetaryrket i Sverige. Sthlm 1916.

Inresta utlänningar åren 1938 och 1939.

Kollektivavtal i Sverige: 1911—1922.

Försattes av: Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.

Kollektivavtal i Sverige vid årsskiftet 1920/21: 1—2.

Kroppsutvecklingen hos minderåriga industriarbetare i Sverige. Sthlm 1925.

Lantarbetarnas arbets- och löneförhållanden inom olika bygder och å typiska lantegendomar. Sthlm 1915.

Löneförhållandena för försvarsväsendets civila arbetare och med dessa jämförliga arbetargrupper i enskild tjänst. Sthlm 1927.

Löner: 1952—1953.

Forts. på: Lönestatistisk årsbok: 1929—1951.

Löner och levnadskostnader vid statens järnvägsbyggnader och statens vattenfallsverks byggnadsföretag samt inom därmed jämförliga arbetsområden. Sthlm 1924.

Lönestatistisk årsbok: 1929—1951.

Fortsättes av: Löner: 1952, 1953: 1.

Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige: 1902/1912—1913/1922.

Sjömansyrket i Sverige: 1—2. Sthlm 1915—1919.

Skogsarbetarnas levnads- och arbetsförhållanden i Värmland, Dalarna och Norrland. Sthlm 1916.

Skogsbyggdernas arbets- och levnadsvillkor: 1—2. Sthlm 1937—1938.

Statistisk undersökning av statstjänstemännens bisysslor. Sthlm 1928.

Svensk hemindustri: 1—2. Sthlm 1917.

Undersökning rörande arbetsförhållandena inom hotell- och restaurangnäringen 1929/30.

Undersökning rörande löneläget och lönevariationerna inom jordbruket 1935—1936.

Undersökning rörande vissa hygieniska förhållanden inom cellulosaindustrien i Sverige. Sthlm 1915.

Undersökningar rörande arbetstidsförhållanden och lönevillkor för privatanställda. Sthlm 1938.

Undersökningar rörande vissa arbetstidsförhållanden inom bagerinäringen samt hotell- och restaurangnäringen. Sthlm 1938.

Priser och konsumtion

Alla berättelser utg. av socialstyrelsen.

Detaljpriser och indexberäkningar åren 1913—1930.

Hushållsbudgeter och livsmedelskonsumtion i städer och tätorter 1940—1942.

Levnadskostnaderna i städer och industriorter omkring år 1923.

Levnadskostnaderna i Sverige 1913—1914: 1, 2: 1—8; 3.

Levnadskostnaderna i tätortshushåll år 1948.

Levnadskostnaderna på landsbygden år 1951.

Levnadskostnaderna på landsbygden i Sverige vid år 1920.

Levnadsvillkor och hushållsvanor i städer och industriorter omkring år 1933.

Livsmedels- och bostadspriser i Sverige under åren 1910—1912.

Livsmedelsförbrukningen inom mindre bemedlade hushåll under krisåren 1914—1918.

Byggnadsverksamhet och bostadsförhållanden

Berättelserna utg. av socialstyrelsen, där ej annat anges.

Allmänna bostadsräkningen år 1920.

Allmänna bostadsräkningen år 1933 och därmed sammanhängande undersökningar.

Bostadsbyggandet, av bostadsstyrelsen: 1949/1950—1951.

Forts. på: Byggnadsverksamheten i Sverige: 1937—1948.

Bostäder och hushåll. Enligt allmänna bostadsräkningen 1945 och därtill anslutna undersökningar.

Byggnadsverksamheten i rikets stadssamhällen: 1912—1918/1920.

Byggnadsverksamheten i Sverige: 1937—1948.

Fortsättes av: Bostadsbyggandet: 1949/1950—1951.

Hysesräkningen: 1924: 1—2; 1926.

Undersökningar rörande de mindre bemedlades bostadsförhållanden i vissa svenska städer (bostadsbeskrivningar): 1—3. Sthlm 1916—1918.

1912—1914 års allmänna bostadsräkningar: 1, [2]: 1—12.

2 med titel: 1912—1913 års allmänna bostadsräkning.

Ekonomiska och ideella föreningar samt stiftelser

De ideella föreningarna i Sverige och deras ekonomiska förhållanden år 1917, av socialstyrelsen.

Kooperativ verksamhet, av socialstyrelsen: 1908/1910—1949; av kommerskollegium: 1950—1953.

Stiftelser år 1910, av statistiska centralbyrån.

Hälsa- och sjukvård

Allmän hälsa- och sjukvård, av medicinalstyrelsen: 1911—1953.

Litt. K.

Det civila veterinärväsendet, av medicinalstyrelsen: 1916—1945; av veterinärstyrelsen: 1946—1949.

Hälsa- och sjukvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse: 1911—1930.

Fortsättes av: Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet: 1931—1936.

Hälsa- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, chefen för flygvapnet och överfältveterinären: 1937—1942.

Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet: 1931—1936. Fortsättes av: Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och flygstyrelsen: 1931—1936.

Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid armén: 1911—1930. Fortsättes av: Hälsa- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén: 1937—1942.

Hälsa- och sjukvård vid försvaret, av försvarets sjukvårdsstyrelse: 1945—1953.

Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén, av försvarets sjukvårdsförvaltning och överfältveterinären: 1943—1944.

Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid armén och

flygvapnet samt veterinärvård vid armén: 1937—1942. Fortsattes av: Hälso- och sjukvård vid försvaret: 1945—1953, och Veterinärvård vid armén: 1945—1953.

Hälso- och sjukvård vid marinen, av marinöverläkaren: 1911/1912—1942.

Fortsattes av: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Sinnessjukvården i riket, av medicinalstyrelsen: 1911—1939.

Litt. K.

Veterinärvård vid armén, av överfältveterinären: 1945—1953.

Forts. på: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Socialvård

Fattigvården, av statistiska centralbyrån: 1918—1935; av socialstyrelsen: 1936—1952.

Litt. U.

Samhällets barnavård, av statistiska centralbyrån: 1928, 1931, 1934; av socialstyrelsen: 1937, 1940, 1943, 1946, 1949—1953.

Undersökningar angående alkoholens sociala skadeverkningar, av socialstyrelsen. Sthlm 1921.

Ålderdomshemmen och deras vårdtagare år 1950, av socialstyrelsen.

Rättsväsen

Berättelserna utg. av statistiska centralbyrån, där ej annat anges.

Brottsligheten: 1913/1914—1951/1952.

Litt. B.

Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet: 1913/1914—1917/1918, 1921/1922—1945/1947, 1949/1952.

Litt. B.

Fängvården, av fängvårdsstyrelsen: 1911—1946/1947.

Litt. G.

Konkurser avslutade: 1914/1917, 1918/1920.

Konkurser upphörda åren 1926—1928.

Undervisning

Donationer vid allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk år 1919, av skolöverstyrelsen.

Folkskolorna, av ecklesiastikdepartementet: 1911—1918/1919; av skolöverstyrelsen: 1929/1930. 1914/1915—1915/1916 med titel: Folkskolorna och folkskoleseminarierna. Litt. P.

Folkskolorna och högre folkskolorna, av skolöverstyrelsen: 1919/1920—1920/1921, 1926/1927.

Det högre skolväsendet, av skolöverstyrelsen: 1927/1928; 1935/1936 jämte översikt för läs-åren 1928—1935.

De kommunala mellanskolorna, av ecklesiastikdepartementet: 1917/1918—1919/1920.

Forts. på: De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917, av ecklesiastikdepartementet.

Fortsattes av: De kommunala mellanskolorna:

1917/1918—1919/1920, och Privatläroverken: 1917/1918—1919/1920.

Lärarutbildningen, av ecklesiastikdepartementet: 1916/1917—1919/1920; av skolöverstyrelsen: 1920/1921—1921/1922, 1927/1928, 1928/1929 t. o. m. 1938/1939.

Privatläroverken, av ecklesiastikdepartementet: 1917/1918—1919/1920.

1918/1919—1919/1920 med titel: Statens normalskola för flickor och privatläroverken. Forts. på: De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

Realskol- och studentexamina år 1919, av ecklesiastikdepartementet.

Fortsattes av: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920.

Statens allmänna läroverk, av ecklesiastikdepartementet: 1911/1912—1918/1919.

Litt. P. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920.

Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina, av skolöverstyrelsen: 1920/1921—1921/1922.

Forts. på: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920. De kommunala mellanskolorna: 1917/1918—1919/1920, och Privatläroverken: 1917/1918—1919/1920.

Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920, av skolöverstyrelsen.

Forts. på: Statens allmänna läroverk: 1911/1912—1918/1919, och Realskol- och studentexamina år 1919. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

Yrkesundervisningen, av skolöverstyrelsen: 1919/1921—1921/1922, 1928/1929; 1936/1937 jämte översikt för läsåren 1929—1936.

Inkomst och förmögenhet

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Företagens intäkter, kostnader och vinster: 1951—1952.

Skattetaxeringarna: 1922—1943.

Fortsattes av: Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet: taxeringsåren 1944—1954.

Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet: taxeringsåren 1944—1954.

1944—1948 med titel: Skattetaxeringarna samt inkomstfördelningen inom yrkesgrupper. Forts. på: Skattetaxeringarna: 1922—1943.

Taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt: 1917, 1920.

Finanser

Berättelserna utg. av kontrollstyrelsen, där ej annat anges.

Accispliktiga näringar: 1911/1912—1953.

Litt. V.

Brännvinsförsäljningen: 1914/1915—1918.

Litt. V. Fortsattes av: Rusdrycksförsäljningen m. m.: 1919—1952.

Kommunernas finanser, av statistiska centralbyrån: 1918/1921—1952.

Litt. U.

Rusdrycksförsäljningen m. m.: 1919—1953.

Forts. på: Brännvinsförsäljningen: 1914/1915—1918.

Allmänna val

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån.

Kommunala valen: 1919—1950.

Litt. R.

Landstingsmannavalen: 1912—1918.

Litt. R.

Riksdagsmannavalen: 1909—1952.

Litt. R.

Statistiska meddelanden

Utg. av statistiska centralbyrån, där ej annat anges. Serien har upphört från 1954.

Ser. A. Tillfälliga statistiska undersökningar.

Band 1:

- 1 Dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1816—1910.
- 2 Statens utarrenderade domäner arrendeåret 1910—1911.
- 3 Stadsfullmäktigvalen åren 1911 och 1912 samt den kommunala rösträtten år 1912 i de städer, som icke deltaga i landsting.
- 4—5 Utom äktenskapet födda barn. 1—2. Sthlm 1914—1916.
- 6 Dödligheten i lungshot i Sverige åren 1906—1910.
- 7 Husdjursräkningen sommaren 1915.
- 8 Stadsfullmäktigvalen åren 1913 och 1914.
- 9 Husdjursräkningen den 1 juni 1916.
- 10 Utom äktenskapet födda barn. 3. Sthlm 1917.

Band 2:

- 1 Husdjursräkningen den 1 juni 1917.
- 2 Arealinventeringen den 20 juni 1917, av folkhushållningskommissionen.
- 3 Husdjursräkningen den 1 juni 1918.
- 4 Stadsfullmäktigvalen åren 1915 och 1916.
- 5 Arealinventeringen den 1 juni 1918, av folkhushållningskommissionen.
- 6 Stadsfullmäktigvalen åren 1917 och 1918.

Band 3:

- 1 Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915 med särskild hänsyn till industri, handel och sjöfart, av kommerskollegium.
- 2—3 Arealinventeringen och husdjursräkningen den 1 juni 1919. 1—2.

Band 4:

- 1 Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1916—1923.
- 2 Brödsädsförbrukningen vid vissa mindre jordbruk. Sthlm 1928.

3 Undersökning rörande försörjnings- och trohetsbrotten åren 1921—1927.

4 Undersökning angående mejerihanteringen. Sthlm 1930.

5 Svinräkningen den 15 september 1930.

6 Inventeringen av vete och råg den 1 februari 1931.

7 Svinräkningen den 15 september 1931.

8 Kyrkofullmäktigvalen år 1931.

9 Svinräkningen den 15 september 1932.

10 1931 års företagsräkning, av kommerskollegium.

Band 5:

- 1 Undersökning angående foderförsörjningen åren 1935—1936.
- 2 Olyckor vid trafik med motorfordon år 1935.
- 3 Jordbrukets skuldsättning år 1933.
- 4 Pälstdjursräkningen den 15 september 1937.
- 5 Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1924—1937.
- 6 Undersökning angående skogsavverkningen år 1937.
- 7 Pälstdjursräkningen den 30 september 1939.
- 8 Den animaliska produktionen år 1937/1938.

Band 6:

- 1 Priser och taxeringsvärden å jordbruksfastigheter $\frac{1}{1}$ 1938— $\frac{3}{4}$ 1944.
- 2 Pälstdjursräkningen den 30 september 1945.
- 3 Brottslighetens utveckling åren 1913—1947.
- 4 Minnesskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd. Sthlm 1949.

Ser. C. Månadsstatistik över handeln, av kommerskollegium: 1913—1953.

Forts. se serien Sveriges officiella statistik. Handel.

Ser. D. Järnvägsstatistiska meddelanden, av järnvägsstyrelsen: 1912—1953.

Ser. E. Uppgifter om bankerna, av bank- och fondinspektionen: 1912—1953.

Forts. se serien Sveriges officiella statistik. Bankväsen.

Ser. F. Sociala meddelanden, av socialstyrelsen: 1912—1953.

Fortsattes utanför serien under samma titel; se sista avdelningen av denna förteckning.

Andra officiella publikationer med omfattande statistiska uppgifter

För en fullständig förteckning över det officiella trycket se Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer, av riksdagsbiblioteket.

Arbetsmarknadsstatistik, av arbetsmarknadsstyrelsen: 1953—1954, 1955: 1—7.

Jordbruksekonomska meddelanden, av statens jordbruksnämnd: årg. [1] (1939)—16 (1954), 17 (1955): 1—6.

Årg. 1—11 med titel: Jordbruksekonomska uppgifter.

- Kommersiella meddelanden, av kommerskollegium: årg. 1 (1914)—41 (1954), 42 (1955): 1—6.
- Konjunkturjournalen, av ekonomisk information och konjunkturinstitutet: årg. [1] (1951)—4 (1954), 5 (1955): 1—5.
- Riksgäldskontoret, årsbok, av kontoret: årg. 1 (1920)—34 (1953/1954).
- Riksräkenskapsverkets årsbok, av verket: 1929/1930—1938/1939, 1948, 1950—1954.
- Riksstat: 1835—1955/1956.
- Sammandrag av till statistiska centralbyrån inkomna årsväxt- och skörderapporter, av statistiska centralbyrån: 1913—1954, 1955: ¹⁶/₅.
Litt. N.
- Sociala meddelanden, av socialstyrelsen: 1954, 1955: 1—7.
- 1912—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. F.
- Den svenska statsskulden [månadsuppgift], av riksgäldskontoret: årg. 1 (1941)—14 (1954), 15 (1955): 169—175.
- Sveriges riksbank, tillgångar och skulder [veckouppgift], av banken: 1912—1954, 1955: ⁷/₁—⁸/₈.
- Sveriges riksbank, årsbok, av banken: årg. 1 (1908)—46 (1953).
- De särskilda sparbankernas verksamhet, av statistiska centralbyrån: 1951—1953.